

РЕЧНИК

Имената на съзвездията и звездите се дават по азбучен ред. При някои в скоби се посочват диалектните им форми. Следват кратки сведения за характера на обекта, съобщени от информаторите; дава се тълкуване върху имената и се посочват селищата, откъдето произхождат имената. Част от сведенията са посочени в първата част на проучването при отделното съзвезdie или звезда.

Аийъ – име за Голяма и Малка Мечка, от тур. *ayı* ‘мечка’ – **III Ясен.** Вж. *Бујок аийъ* и *Кючук аийъ*.

Айъзълъ йълдъзъ – едра звезда, изгряваща най–рано привечер, предвестник на залеза; по нея овчарите се ориентират за прибиране на овцете от паша – **III Загор.** От тур. *ay* ‘луна’, *yazlı* ‘пред леглото’ и *yıldızı* ‘звезда’. Вж. *Чобанъ йълдъзъ*, *Вечерница, Овчарка, Овчарска звезда*.

Акшам – ярка звезда, която се появява вечер – **ТЩ Прол.** Тур. Вж. долу.

Акшамъ йълдъзъ – звезда “водачка на луната; явява се преди изгрева на луната” – **П Крен(ча).** Тур. *akşam* ‘вечер, вечерен’ и ‘звезда’. Вж. *Вечерна звезда, Вечерница*.

Алай с пехливани – съзв., чиито звезди са наредени в кръг като *pehlivan* ‘борци’ – **Нп Пет могили.** Тур. *alay* ‘полк, шествие’ и перс. *pehlivan* ‘борец’.

Араба – съзв., “приличащо на съборена кола” – **БЧ Бъл.** Тур. Вж. долу.

Араба йълдъзъ – съзв. “прилича на кола” – **ТЩ Прол.**; “състои се от десетина звезди, прилича на каруца” – **III Загор;** “прилича на колесница”, = Орало – **III Ясен.** Тур. *araba* ‘кола’ и ‘звезда’. Вж. *Кола (Голяма, Малка), Голяма и Малка Мечка*.

Аргатка – грее през лятото привечер; “при появата ѝ аргатите се прибрали от полето” – **Сз Дъл;** субстантивация от “Звезда на аргатите”, от *argat(in)* ‘ратай, селски слуга’, от гръц. *Eργατης*.

Арманка – вж. *Харманка*.

Арменско кръстче – съзв. от 5 – 6 звезди във форма на кръст с неправилна “арменска” фигура – **III Диб.**

Аръш – съзв. от 5 – 6 звезди с форма на процеп на кола, тур. *aris* – **БР Ру-
сок, Кн Лоз, Процеп** вж.

Аръш керанъ – съзв., грее през лятото нощем на хоризонта – **Сг Орях.** Тур. ‘процеп на кола’ и *kuran* ‘мор’.

Баба – съзв. като *bâba*, струс. *Babы* – **ДР Стнч;** *Бабичка с метла* – **Пл Старос.**

Баба с метла – съзв. или звезда, която “се движи след Кокошката в североизточна посока” – **Пл Старос.**

Белези — съзв. от 3 – 4 звезди, наподобяващи белезници ‘окови за ръце’ — **Пм Рав**; името пренесено от преселници, дошли от с. Куфалово, Солунско (Вж. Младенов М. Бележки по говора на с. Куфалово, Солунско. БЕ, XXVII, 1977, кн. 6, с. 484).

Белия път — метаф. име за Млечния път, Галактиката — **Гр Зор; Дл Добрт;** **Др Станч; Кл Кр; Кл Мъг; Я Инз.**

Биволар — съзв., което грее до зазоряване — **Др Станч;** най-светлата звезда от съзв. **Воловар** — **Л Асп; Л Рас; Л Як.**

Бик — "ярка звезда, която грее привечер на запад" — **Сг Люб.** Вероятно засето по книжен път, зодиакално съзв.

Близнаци — "съзв. от 16 звезди, подредени в две колони, грят на източния хоризонт" — **Бс Тър;** "две ярки звезди една до друга" — **Кб Брств, НМеч; НЗ Омар;** **Пл Старос; С Мил; Сг Люб; Св Кри; Сф Божр; Я Прав.** Виж I част.

Близнёта — "две звезди, рожби на Луната и Слънцето" — **Гр Фак; Пд Г Кон.** Вж. *Близнàци*.

Близнёто — една от звездите на *Близнёта* — **Н Деб.**

Болярна звездà — южна ярка звезда на "болярин"; контаминация с *Полàрна звездà* — **Тл Жегл.** Вж. долу *Болярска звездà*.

Болярска звездà — "голяма светла звезда, царица на звездите" — **Кр Карав.** По поверие, че е звезда на болярин.

Боюндрùк — 3 - 4 звезди, образуващи фигура на *хомот*, тур. *boyundruk* — **Сг Лев; Тб Корит.**

Бùля — съзв. или звезда като "младо момиче", диал. *буля* 'забулена жена, кадъна; братова жена' — **Кт Тича.**

Бургия — съзв. на изток от три звезди във форма на *бургия* 'свредел, пробивач' — **Пл Под.** Вж. *Сврèдел.*

Буюккаййъ — съзв., тур. *büyük kayl* 'Голяма Мечка' — **П Г Каб.**

Бързокònка — ярка звезда, която бързо се движи от изток на запад — **Тл Жегл;** диал. *бълзòкònка* 'сватбарка на кон', начело на сватбената колона.

Бѝла дерùга — диал. име на Млечен път; от *дерùга* 'изровено място, пътека', рус. *дорога* — **СЗ Радн.**

Бѝла Мèчка — северно съзв., свързано с представа за Северния полярен кръг — **Бр Радн.** Вж. *Голяма, Малка Мечка, Кола* — **Гр Фак; Е Беб; Пк ГЛип.**

Бѝла пътèка — 'Млечен път' — **Тг Радв.** Вж. *Белия път.*

Бѝл пояс — Млечен път, Галактика — **Рл Бан.**

Бѝл път — име за Млечния път — **Я Инз.**

Везни — съзв. от 5 - 6 звезди, образуващи фигура на *везн* 'паланца, къпуни' — **Бч Белг; Кб Брств; Тб Поб; Я Прав.** Вж. *Кантар, Паланца, Терази.*

Венèра — книжно име за *Вечерница* и *Зорница*, лат. *Venus, -eris* — **Г Велк;**

Кт Тича.

Вèра — неустановена светла звезда — **ВТ Кил.**

Венèц — съзв. от 7 звезди като **венèц** — **Пн Среб.**

Верìга — съзвездие с форма на буква, изгрява след **Сàжека** — **Кб Тем**; от **верѝга** ‘синджир с куки’ .

Вечèринка — друго име на **Вечèрница** — **Кд Лом.**

Вечèрка — изгрява на запад след залез, = **Вечерница** — **Пм Бата, Кабл; Рл Бан.** Субстантивация от “вечèрна звездà”, вечер.

Вечèрна звездà — “голяма светла звезда, която се появява на запад вечер след залез слънце” — **Бс Брен; Вр Згор; Кт Тича; Кж Резб; Ор Софр; Тб Геш.** Вж. **Вечèрница.**

Вечèрнина — друго име на **Вечèрница** — **Ск Шипч.**

Вечèрница — най-разпространеното име на планетата Венера, която вечер се появява на западния небосклон; сутрин е известна като **Зорница**: — **А Въл, Прос; Ас Сад; Б Др, Кац, Конр, Обр, Ост; Бг Костич, Мед, Ореи; Бз; Бр Бан, ДЕз, Изв, Крайм, Мед, Русок, Черн; Бс Брви, Бож, Бъл, Добрл, Ен, Рог, Сух, Чом; Бч Безв, Белг, Дрон, Црч; В Белс, Вод, Звез, Клим, Кран, ЛКар; Вг Кост; Вд Вълч, Нов; Вр Крем, Лес, МПещ; ВТ Арб, Бал, Бойч, Ветр, Вод, Войн, Въг, Иван, Кил, Куц, Лед, Мал, Мерд, Плак, ПТръм, Прис, Пчел, Ради, Рес, Самов, Хот, Цер, Шерм; Г Апр, Бал, Божен, Брън, Велк, Гач, Длдж, Ет, Жъл, Злат, Ил, Кмет, Лис, Меч, Нег, Нед, Поп, Пот, Трън, Яб, Ян; ГО Благ, Врбк, Добр, ДОрх, Дргн, Жел, Калт, Круш, Лоз, Пис, Първ, Стрж, Суш, Чап; Гр Горс, Желяз; ГТ Вас, Пас, Прес, Прис, Сърн; Гц Гърм; Дг Мерич; Дл Грън, Окр, ЦАси; Др Врбн, Гост, Драгн, Рад; Е Кир, Кист, Рух, Свир, Срд, Мек; Ел Разд; ЕП Яна; Иc Влад, Хър; Их Доли, Кстн; К Бойн; Кб Бис, Брств, Белов, Смир, Тем, Череш, Юп; Кд Бист, Дргвиц; Кж Глед, Резб; Кл Аси, Вет, ГСах, ДСах, Едр, Ен, Яг; Кн Асп, Крум, Лоз, Невс, Сунг; Кр ВасЛев, Карав; Кт Жер; Л Вълч, Щиб, Дрен, Игн, Рас, Ресл, Сад, Як; Лк Брс, Мог, Радм, Рум, Сад; Лч Абл, Дойр, Дрян, Кирк, Мик, Остр, Слат, Смч; М Ерм, Недл; МТ Бръш, Грам; Мх Вир, Главан, ГЦер, Лех; Мч Кит; Н Брст, Въб, Деб, Крет, Меч, Милк, Сом, Трън; НЗ Асен, Ст. войвода; Кон; Ни Войв, Върб, Касп, Пам, Пет мог, Прав, Син; Ом; Ор Гал, Глож, Козл, Круви, Ман, Мих, Сели, Хърл; П Горч, Дрин, Зав, Зар, Зах Ст, Ковч, Палам, Он; Пв Асп, Въл, ДСлав, Друм, Кал, Ком, Тутр, Явр; Пд Дув, Йоак, Крич, Курт, Разв, Труд; Пз МКон, Юн; Пи Бун, Чав; Пк Пк, Върбк, ГЛип, Дим, Дъс, Паск, Сухн; Пл Върби, ГДъб, Грив, ДДъб, Крушив, Къртож, Лев, Опан, Орях, Ясн; Пм Пан, Сарф; Пр Див; Прв; Пс Злат; Пч; Р Беср, Въз, Долп, Костанд, МВран, Меч, Нов, Семер, Слив, Таб, Черви, Юд; Рз Благ, Дун, Лов, Остр, Поб, Пориц, Сен, Син, Ясен; Рм Див, Зем; С Мил; Св Агат, Бати, Бер, ГРос, Гради, Гъб, Добр, Драг, Душ, Кас, Кри, Ловн, МВър, Млеч, Пенк, Рях, Стол, Хир; Сг Люб, Орях; Сд Скл; СЗ ГБот, Змей, Калоян, Тих, Хрищ; Ск Досн, Радил; Сл Бор, Герг, ГАлекс, Ков, Мечк, Стар, Чок; Сс**

Бълг, Среб; **Сф** Бан, Вол, Герм, ГБан, Горуб, Желез, Княж, Кок, НВражд, Панч, Сух; **Сц** Пет; **Сщ** Алек, ГСтуд, Пав, Стеж; **Тб** Жит, Котл, Леск, Мет, Овчар, Одр, Поб, ПДян, Своб, Стож; **Тг** Радв, Устр; **Тк** Богд, Глав, Заф, Сок, СтКар, ЦСам; **Тл** Безм; **Тр** Вид, ГЖел, Лом, Нов, Ореш, Остр, Съево, Щърб; **Тщ** Бух, ВЛев, Лозн, Над, Пев, Подг, Съед; **Х** Клок; **Хм** Медн, Обруч; **Ч** Мог, Съед; **ИІ** Град, Дивд, Иванс, Янк; **Я** Весел, Мог, Прав.

Вечёричка — по-малка звезда, която изгрява преди Вечёрицата — **Вд** Гродц; **Дг** Брс; **Ел** Княж, Лал.

Видра — южна звезда — **Сф** Бжр; от видра ‘бозайник край водите и се храни с риба’, може би от Хидра.

Вито хорò — група звезди, разположени като хоро около по-голяма звезда — **Пр** Див. Вж. Хорò.

Влàси — съзв., разположено на юг от небесния екватор — **Бз** Гър; **Бл** Зел; **Вг** Кост; **Вд** Гродц; **Кд** Бист, Вакс; **Ом**; **Рл** Бан; **Рм** Гълб; **Ск** Калк; **Ст** Порм, Слат; **Сф** ГБан; **ИІ** Кюл. В западни краища го свързват с Плеади, а другаде с Телец (СбНУН, XXX, С. 22, 24); “те гонят хайдуците, за да освободят влахчето, което са отвлекли”. Когато се явяват за пръв път на хоризонта, агнетата трябва да се скриват, за да не станат “власати”. Съзв. служи за ориентиране.

Влàсци — група от 9 – 10 звезди; “изгрява към полунощ на югозапад” — **Бз** Реб; **Кд** Маз; **Ск** Досп; **Сл** Груш; **Рм** ДДик, Дрен, Зем. Вж. Власи.

Влàся слàма — “власи крадили слама и я попияли по небето” — *Млечен път*, Кумова слама — **Бл** Клис.

Влахинка — Светла северна звезда, по която “турбетчиите се ориентирали когато отивали по работа във Влашко” — **Пл** Старос; **Пн** Среб.

Влàхче — най-малката звезда от съзв. Голàма Мèчка, Босиградско, Бранковци (СбНУН, XXX, с. 23).

Влàхчета — наименование на дребните звезди от съзв. *Квàчка с пìлета* (Плеади) — **Сд** Пип.

Влàшкова (звезда) — най-ярката звезда на *Квачката* (Плеади) — **Дг** Брс; **Хм** Дос.

Влàшкова колà — съзв. *Квàчка* (Плеàди) или *Мàлка Мèчка* — **Кж** Пчел; **Хм** Дос.

Влàшкови — съзв. от 5 звезди, “по които се водели власите – катунари”; изгряват на север през лятото — **Ас** Нар; **Ар** Дав, Заг, Орях; **Мч** Мч, Ахт; **Пд** Брест, Кукл; **Прв** Скоб; **См** Момч; **Х** Доб, Клок, Сир. Вж. *Квàчка* (Плеàди).

Влàшкови звездì — вж. горе — **Ас** Нар.

Влашковия — съзв. от десетина звезди = *Квàчка*; “най-ярко грее, когато узрее “влàшката” – царевицата “ — **Пд**; **Рл**.

Влàшковци — съзв. *Квàчка* — **Пд** Бойк; **МТ** Еръши.

Влъжкове — съзв. *Влàшкови* — **Пд** Бойк.

Водолеѝ — южно съзв., по книжен път — **НЗ** Омар. Вж. I част.

Воловàр — съзв. от 7 – 8 звезди в североизточната част на нощното небе; в

средата на звезден куп блести по-голяма звезда “воловàр” – **Бч Белг; ВТ Велич; Г Вод, Дбл; Гр Фак; Кд Ябъл; Л Асп, Рас, Як; Лч Кат; НЗ Омар, Ст. войвода; П Зар, Ковч; Пл Лев, Тод; Рз Благ; Рм Зем; С Мил; Св Крам, Кри, Рях; Сф Иван; Тл Алек, Безм; Тр Нов.**

Войвòда – звезда, изгряваща преди зората, “предводител други съседни звезди” – **Тв Гол могила.**

Воловàри – съзв. от “7 звезди с форма на кола, впрегната с волове” и след тях воловари – **Пв Яер.** **Воловàрка** – едно от имената на Зорница-та; с появата ѝ се изкарват на паша воловете – **Бр Чер; ВТ ПТръм; Тл Жегл.**

Воловàрче – съзв. от няколко звезди – **Бг Костич.**

Волòве – отделни звезди от *Голяма кола* – **Бг Костич.**

Волòве и копрàля – съзвезdie, наподобяващо кола, волове и копраля = Кùчета – **Св Корм, Шум.** Вж. *Копраля.*

Вòлска колà – съзв., приличащо на кола и стърчишка – **Г Радеш.**

Вълк (Влък) – звезда, която стои срециу *Колата* и заплашва *Волòве*–те – **Гр Грин; Дг Брас; НЗ Плс; Пл Старос; Пр Мещ; Св Кри; Х Клок; Ш Дивд, Загор.**

Вълк и вол – две от звездите на *Голяма кола* (*Голяма Мечка*); “вълк изял вол и бог го впрегнал в хомота на Колата с другия вол” – **Ор Ставр** (СбНУН, XXX, 23).

Вълкова слàма – съзв. в северозападната част на небето; “името идва от Кумчо Вълчо” – **Л Игн.**

Гаврѝл – съзв., което изгрява при стъмняването вечер – **ЕП Яна.**

Библейско – *Гавраѝл*, един от главните ангели, вестител.

Гайдàр – ярка звезда, която се движи от изток на запад през зимата; намира се сред по-дребни звезди като “*гайдàр в хоро*” – **Бг Костич, Раб; В Вин; Пд Жит; Р Дабл.**

Гàрван – съзв., вж. I част; – **СЗ ГБот.**

Гèга – съзв., проточено като тояга с кука – *гèга* – **Пл Круиш.**

Гичерлийка – звезда, която изгрява над с. Гичерлий, днес Брод; тур. *гечер* ‘стока за пласиране’ – **Дг Велк.**

Говедàр – светла звезда между по-слаби звезди като “*говедàр сред говèда*” – **Их Долн. Вж. Воловàр.**

Говедàрка – звезда, която изгрява на запад най-рано, когато говедата се връщат от паша; може би *Вечèрница* – **Пв Гроз; Тв Гола мог; Я Роз.**

Говедàрник – звезда, по която хорта се ориентират да прибират говедата от пасищата; *говедàрник* ‘обор за говеда; място, където пасат говеда’ – **Пд Брест, Кукл.**

Говедàрска звездà – появява са на запад; “по нея говедарите се водят да прибират говедата от полето” – **Пк Върбк; Пд Кукл.**

Голèми колà – вж. *Голяма Кола* – **Бс Търн; Г; Ор Мих; Пк Дим; Пл ДДъб; Р Хлеб; Св Стол.** Вж. *Голяма Кола.*

Голјма звездà – според едни – Зорнѝца, според други – Вечेरница или Полярна звездà – **Бч ХДим; В Госп; Р Нов.**

Голјма карùца – съзв. Голјма колà, Голјма Мèчка – **Дл Грън. Вж. Карùца, Колà.**

Голјма Квàчка – смесване на Голјмата Мèчка с Квàчка – **Бч Дъб; Пд Ягд.**

Голјма Кокòшка – най–ярката звезда от съзв. **Плеади – Кокòшка, Квàчка;** изгрява по вършилба към 21 часа – **Гт Спас; Н Мус.** Вж. Кокòшка, Квàчка.

Голјма Колà – съзв. Голяма Мечка, Кола – **Ар Заг; Б Бряс; Г Абл, КВър; Бс Бан; Бч Дроп, Нан; В Ез, Кран; Вр Крем; ВТ Водолей, Деб, Рус; ГО Рус, Гр Горс, Желяз; ГТ Лил; Др Гост, Кос, Стнч; Е Конст, Рух; Ел Вод, Разд; К Войн, Голм; Кб Тем, Юп; Кл Крън; ЛК Тли; Лч Девт, Дрян, Кат, Кн; Кр Свж; Кт Жер; Мх Вир, Главан; Н Меч, Мус; Ор Гал, Козл; ПЗ Зар, Мед; Пв ДСлав, Тутр; Пк Батк, ДЛип, Сухн; Пл ГМитр, Лас, Старос, Тод; Пм Пан; Р Пир, Слив; РЗ Остр, Поб; Св Крам; Сг Люб; СЗ Кирл, Ракит, Тих; Сс Попн; Сф ГБан, Желез; Тб Поб; Тг Орл; Тк Бели, Колар; Тщ Прес, Сред; Х Жъл; Ч Мог.**

Голјма колà с волòве – съзв. Голјма Мèчка – **Е Беб; Пк ГЛип.**

Голјма Мèчка – калка на лат. *Ursa Major*, гръц. *Mégalé árktos* (Вж. I част). У нас известна като Колà, Голјма Колà – **А Бъл, Прос, Топ; Ас Бол, Сад; Б Две мог, Др, Ост; Бг Мед, Раб; Бр Жит, Изв, Крайм, Мед, Руск, Тръс; Бс Бревн, Бърд, Гл, Ен; Бт Осик; Бч Белг; В Белс, Бял, Госп, Дев, Клим, Черн; Вд Вълч; ВТ Велч, Водол, Иван, Кил, Лед, Мал, Мерд, Ник, Плак, ПСен, ПТъм, Прис, Хот, Шерм; Г Бал, Божн, Дбл, Лис, Нег, Нед, Попов, Трън; ГО Балк, Благ, Върбк, Гор, Ник, Чап; Гт Желяз; ГТ Кон, Пас; Дл Бос, Полк Тасл; Др Върб, Сок, Гост, Рад, Станч; Е Свир, Срд; Иc Владм; К Голм; Кб Бреств, Камн, Рви, Череш; Кд Дргвищ, Ломн; Кл Алек, Аси, Ен, Тул, Шип, Яг; Кн Крум, Сок; Кр Вас Лев; Кт Авр, Медв; Л Дрен, Дъб; Лк Радм, Рум, Тли; Лч Къкр, Мик; Мх Бели брег; Мч Ахт; Н Деб, Мус; НЗ Млад, Омар, Ст войвода; Нп Касп, Пет мог, Син; Ом Длъж; Ор Крушви; П Вод, Горч, Зав, Ковч; Пв Асп, Брест, Кар, Кал, Пет, Тутр, Явр; Пд Брест, Дълг, Труд; Пз МКон; Пз Върбк, Дим; Пл Аспр, Гриев, Кир, Крушви, Лев, Орях, Пис, Радиш, Тод, Тот; Пв Гради, Деб; Пс Злат; Р Баб, Костанд, Прос, Червн, Юд; Рз Благ, Крив, Лов, Остр, Пороещ, Сам, Сен; Св Бог, ГРос, Гради, Душ, Криш, Кръв, Ловн, Млеч, Рях, Хир; Сг Люб, Орях; СЗ Дълб, Ракит, Хрищ; Ск Рад; Сл Бор, Кам, Сбриц, Стар; См Момч; Сс Среб; Сц Алдом; Сф Божр, Вол, Гелм, ГБан, Жел, Иван, Сух; Сщ БСлив, Пав; Тб Овчар, Одри, ПДян, Стефн, Стож; Тв Глож; Тк МПресл, ЦСам; Тл Безм, Кол; Тр Вид, ГЖел, Лом, Нов, Остр; Тщ ВЛев, Дав, Лозн, Подг, Прес, Съед; Х Мал; Хм Дос; III Весел, Върб, Град, Диб, Диевд, Загор, Кюл, Мът, Смяд, Янк; Я Крум, Недял, Прав.**

Голјам Кон – съзв. Голјма Мèчка – **Тв Недк.** Вж. Кон.

Голјам Кръст – съзв. от 5 – 6 звезди, разположени на кръст; изгрява на

изток; име за Лèбед (СбНУН, XXX, 22) – **А** Прос; **Бс** Търн; **Дг** Чернг; **Лч** Дрян; **НЗ** Омар; **Ор** Селн; **П** Вод; **Рз** Лов; **СЗ** Бог, Радн, Рак; **Сл** Чинт; **Сщ** Пав; **Сф** Герм.

Голям овчàр – голяма звезда, изгряваща на североизток, по която се ръководят овчарите – **Сщ** Бълг. Вж. *Овчàр, Овчàрин*.

Голямо кùче – съзв. Вж. I част – **ГТ** Пас; **Лч** Кирк; **НЗ** Омар; **Сг** Люб; **Тб** Поб; **Тл** Безм. Вж. *Куче и Кюпèк йълдъзъ, Малко кùче*.

Голям четириъгълник – съзв. с подобна форма; в средата с 3 звезди – **Н** Деб.

Гòрска звездà – “винаги се намира на север” и служи за ориентиране в горите (= *Полàрна звездà*) – **Нп** Върб.

Греблò – утринно съзв. от 5 звезди с форма на гребла за събиране на жито на харман – **Х** Клок, Прес.

Грèйнициа – яркосветеща звезда (*Зорница*) – **Пн** Среб.

Губìй кервàн – звезда, която изгрява преди Зорницата и заблуждавала в миналото керваните, които били ограбвани от разбойници (СбНУН, XXX, с. 23). Вж. *Лъжѝ, Мамѝ кервàн*.

Гùшçер – съзв. от 6–7 звезди на югоизточния небесклон; по форма на гùшçер – **Тк** Стар. Вж. I част, с. 24.

Два вòла – две звезди от съзв. *Орàчи* (*Орион и пòяса му*) – **Кд** Вакс; **Ст** Пором, Слат.

Два вòла и вълк – три звезди – **Бр** Лив.

Девìца – зодиакално съзвездие. Виж I част. В него Слънцето влиза на 23 август – **С** Мил.

Делфин – съзв. близо до *Млечния път*, = *Малък кръст*; заето по книжен път – **НЗ** Омар.

Денизийлдъзъ – ярка звезда, по която са се ориентирали моряците в морето; тур. *deniz* ‘море’; *yıldızı* ‘звезда’ – **П** Брест.

Деница (**Денициа**) – друго име на *Зорница*, която при известни условия се вижда и рано през деня; възпята в народните песни: “да ми устрелят дзвезда *Деница* /дзвезда *Деница* низ сребрен пърстен” (Више Гъркина и еврейче – от Охрид) – **Ас** Бол; **Бз**; **Вг** Дор; **ВТ** Водол, ПТръм, Самов; **Гр** Фак; **ГТ** Крас; **Рз** Сен; **Св** Душ, Корм, Шум; **Сг** Люб, Орях; **Ск** Рад; **Сф** Гурм; **Сщ** Алдом; **Тл** НКам; (вж. БДМП, VIII, с. 227; БДМП, I, с. 246; СбНУН, XXX, 22).

Джамиà – съзв. с форма на араб. *джамà* – я ‘мохамеденски храм с минаре’; име на съзв. *Орèл* – **СЗ**; **Ст** Слат (вж. СбНУН, XXX, с. 22).

Джегàри – съзв. от 3 – 4 звезди с форма на везни – **Джегàри** – **Кж** Резб; вж. долу. В Габровско *джегàр* ‘уред за навиване на прежда’.

Дзвездоденица – звезда Деница – “Дзвездоденица бъргозборница” в песен от Струга.

Дзигàри – съзв. като везни, гръц. *ζυγαρια* ‘vezni’ – **Пм** Сарф.

Дзорник – от диал. зорник ‘зорница’ – **Пз МКон.**

Дзорница – диал. име на Зорница – **Тр Щърб.**

Диканата – съзв. с форма на диканя ‘уред от дъски с пирони или кремени за вършитба’ – **Гр Фак.**

Дойлиница – сутрешна звезда, която изгрява по време на доене на добитъка – **МТ Бръши.**

Дракон – съзв. , заето у нас по книжен път (вж. ч. I, с. 24) – **ВТ Велч; Их Долн; Кб Бреств; Кн Крум; Тл Алек, Безм; Я Прав. Вж. Змей.** Съзв. между Голяма и Малка Мечка, гръц. *drákon* ‘змей’ .

Дръмул робули – рум. име на *Млèчния път* – *Drumul robilor* ‘Път на робите’ – **Ор Софр.**

Дръмул Троян – име на *Млèчния път*, рум. ‘Път на Троян’ , свързан с името на рим. император Траян (978 – 117 г.) – **Н Милк.**

Дучайфер – с промяна на л в д по народна етимология от рум. *luceafăr* ‘Зорница – Венера’ – **Ор Софр.** Вж. Лучайферър.

Дяволица – движеща се звезда, която предвещавала нещастие за хората, = *Пàдаща звездà* – **Г Вран.**

Дълги Кола – име на Голяма кола, Голяма Мечка – **Дл Межд.**

Еди Кардашлар – съзв. от 7 звезди, разположени като каруца с 4 колела отпред и отзад стърчишка; тур. *Edi kardaşlar* ‘Седем братя’ , лат. *Nepta astere* – **Мг Чук.**

Ергелè – вж. *Хергелè*.

Ергèн – голяма светла звезда пред *Момà с бакъри* (СбНУН, XXX, с. 23) – **Бс; Н Мус.**

Ешове – двойка звезди, кото заедно се движат “като два коня”; изгряват на изток; от тур. *eş* ‘чифт, двойка’ – **Дг Брс.** Вж. Чифтèрля, Чифтèрчета.

Женà с кобѝлица – съзв. от 8 – 9 звезди; име по фигура на жена; подобен образ по места се вижда изображен и върху Луната – **Кн Асен; Пл Ясен; Рз Сен.**

Живец – звезда; вярва се, че ако болен я види, ще оздравее – “оживее” – **Е Беб.**

ЖираЁф – съзв. във форма на трапец; араб. от новолат. през фр. ‘африканско преживно животно с дълга шия’ ; книжна заемка у нас **Тщ Див.**

Забàтилдъз – звезда – **ГТ Пчел.** Вж. *Сабàх иълдъзъ*.

Заек – съзв., променящо мястото си през годината; вероятно заето по книжен път – **Св Кри.** Вж. част I и *Tayishàn иълдъзъ*.

Западница – звезда, изгряваща на запад, = *Вечèрница* – **Пк Батк.**

Звезда вечèрничка – име на *Вечèрницата* в Съчанлий, Гюмюрджинско

(БДПМ, VI, с. 31).

Звездà, дèто не мърда – “мъничка светла звезда на север, която нощем не залязва” = **Полјрна звездà – Бр Лив.**

Звездà на дявола – падаща звезда – **Пм Пан**; вж. *Дяволица*.

Звездà пепелянка – неуточнена – **Рз Сам.** Вж. Змия.

Звездà с метлà – име на опашата звезда, комета – **Пд Коств.**

Звездà с муждрàци – комета, опашата звезда; диал. *муждрàк* ‘копие’ – **Ст**

Рила.

Звезделина – красива звезда; в северозападни български говори.

Звèзден път – име на *Млèчния път*, *Кùмова слàма* – **Тб Крир.**

Зигàри – съзв. с три хоризонтални и три вертикални звезди, наподобяващи форма на стари везни с блюда; от гръц. *ζυγαριά* ‘везни’ Калинджидере, Ксантийско (БДМП, V, 1970, с. 173). Вж. *Джегàри*.

Зигàрки – съзв. *Везнѝ, Капунѝ* – **Сг Лев; Тг Радв.** Вж. горе.

Зигвàн – две звезди ‘два вола’ – **Ас Бач.** Диал. *зìгвам се, зìгна се* ‘затичвам се’.

Злàтна колесниàца – съзв. от дребни светли звезди, “подредени като колесница, кола”, = **Кола – ГО Пис.**

Змей – съзв. от 6 – 7 звезди източени като змей в източната част на небето – **К Голм; Тк Брат.** Вж. *Дракон*. В нашата митология – крилато чудовище с тяло на змия, с крака на лъв.

Змиенðсец – съзв. , вероятно заето по книжен път; вж. ч. I – **Ис Владм.**

Змий – съзв. (вж. ч. I) – **Г Apr; Кб Бреств; Лк ЛСти; С Мил; Тк Стр;** Я *Прав.*

Зорà – друго име на *Зорнициата*; зорà ‘румена утринна светли–на’ – **Бр Зид, Лив, Рав, Рос; В Кам, Черн; Гр Желяз, Пън; Дл Межд, ЦАси; Ел ГКруш, Разд; Кж Резб; Кн Крум; Пв Ветр; Пд Ръж, Ягд; СЗ ГБот; Сл Кам, Круш; Сс Лип; Тб Ведр, Жит, МСмол, Своб; Тв Гол мог; Тг Устр; Тк Глав, Сок, СтКар; Тл Алек, Жегл; Хм Медн; Ч Спас; Я Дж, Инз.**

Зорàра – име на *Зорнициата* – **ГТ Смол.** Може би контаминация от *Зорà* и лат. *aurora* ‘зора’, *Aurora* ‘богиня на зората, Аврора’.

Зорѝца – утринна ярка звезда ‘*Зорница*’ > съкр. *Зорѝца* – **Тб Рил; Хм Ив.** Вж. *Зорницица*.

Зорнàта звездà – звездата *Зорница*, от прил. *зорнàт* – **СЗ Сбод; Мч; Хм Ив.**

Зорник – едра утринна звезда, предвещаваща изгрева на слънцето, = *Зорница* – **СЩ Козл.**

Зорнициа – най–разпространеното име на планетата Венера, схващано като утринна звезда (вж. ч. I, с. 36); в картотеката ни посочена в 575 селища: **А Въл, Прос; Ас Бол, Нар, Сад; Б ГМан, ГАбл, Др, ЗСт, Две мог, Кац, Конр, Обр, Ост, Стър; Бг ърбч, Ореш; Бз Реб; Бк Върши; Бл Зел; Бр Бан, ДЕз, Кам, Крайм,**

*Мар, Мед, Прм, Руск, Черном; **Бс** Ес, Ервн, Бран, Гл, Добрл, Ен, Рог, Сух, Търн; **БЧ** Белг, Бож, ХДим, Црч, Шаб; **В** Акс, Белс, Бял, Вин, Вод, Госп, Дев, Дол, Ез, Звез, Кич, Клим, Кран, ЛКар; **Вг** Дор, Кост; **Вд** Владч, Нов; **Вр** Добри, Згор, Крав, Лес, МПещ; **ВТ** Арб, Бал, Бойч, Велч, Ветр, Водол, Войн, Въг, Драгж, Иван, Карн, Кил, Куц, Лед, Мал, Мерд, Ник, Плак, Радн, ПТъм, Прис, Пчел, Радн, Рес, Рус, Самов, Саш, Хот, Цер, Шерм; **Г** Апр, Арм, Божн, Брън, Велк, Вран, Гач, Дбл, Дон, Ет, Жъл, Злат, Игл, Кмет, Коз, Лис, Межд, Меч, Нег, Нед, Попов, Пот, Редеш, Стеф, Торб, Трън, Чав, Яб, Ян; **ГО** Върб, Гор, Джул, Добр, ДОР, Дргн, Жел, Калт, Кам, Козар, Круш, Лоз, Ник, Пис, Пол, Първ, Стрж, Суш; **ГТ** Вас, Град, Жит, Кон, Лил, Прес, Прис; **Гц** Гърм; **Дг** Брас, Мерч; **Дл** Да, Грън, Межд, Окр; **Др** Буч, Врбн, Сок, Гост, Драгн, Катр, Кос, Рад; **Е** Беб, Кир, Кист, Рух, Сви, Сред, Мек, Чак; **ЕП** Яна; **Ел** Поп; **Ис** Владм, Зав, Хър; **Их** Долн; **К** Войн; **Кб** Бис, Бреств, Белов, Камн, Сав, Смир, Тем, Череш, Юп; **Кд** Бист, Дргвиц; **Кж** Глед, Резб; **Кл** Алек, Вет, ДСах, Тул, Крън, Мил, Шейн, Шип, Яг; **Км** Дар; **Кн** Барг, Крум, Лоз, Сок; **Кр** ВЛев, Карав, Свж; **Кт** Авр, Жер, Тич; **Л** Асп, Вълч, ГЦиб, Дрен, Игн, Метк, Рас; **Лк** Брас, ЛСтн, Рум, Сад; **ЛЧ** Абл, Гли, Грн, Девт, Дойр, Драг, Дрян, Кат, Къкр, Мик, Остр, Прес, Слат, Смч, Тен; **МТ** Грам; **Мх** Бел, Вир, Лех; **МЧ** Кит; **Н** Брест, Въб, Деб, Евлг, Крем, Меч, Мус, Новч, Сом, Трън; **НЗ** Омар, Стоил; **Нп** Войв, Върб, Ен, Касп, Пам, Пет мог, Пис, Прав, Син; **Ом** Ом, Длъж; **Ор** Бут, Гал, Глож, Крушви, Ман, Мих, Сели, Софр, Ставр, Хърл; **П** Апр, Берк, Вод Горч, Дол, Драл, Дрин, Зав, Зар, Ковч, Манс, Мед, Он, Осик, Палам; **Пв** Блъск, Брест, Въл, Гроз, ДСлав, Друм, Кал, Ком, Пет, Тутр, Храб, Явр; **Пд** Дълг, Йоак, Курт, Труд; **Пз** Бош, Юн; **Пн** Ант, Бунт, Чав; **Пк** Батк, Бут, Върбк, ГЛИп, Градищ, Дим, ДЛип, Лес, Мих, Нед, Паск, Стам, Сухн; **Пл** Аспр, Бох, Върбиц, ГМитр, ГДъб, Грив, ДДъб, Кир, Ком, Къртож, Лев, Ник, Обн, Опан, Орях, Пел, Пис, Под, Радиш, Старос, Тод, Тот, Тръс Ясен; **Пм** Пм, Кабл, Пан; **Пр** Див, Мещ; **Прв** Деб; **Пс** Злат; **Р** Баб, Беср, Еъз, Вет, Доли, ДАлб, Конр, Кош, МВран, Меч, Ник, Нис, Нов, Пис, Прес, Санд, Семер, Слив, Таб, Черви, Юдел; **Рз** Балк, Благ, Гриди, Дрян, Лов, Остр, Сам, Син Топ, Ясен; **Рл** Бан, Белц; **Рм** Гълб, Дрен, Зем; **С** С, Мил; **Св** Агат, Батиш, Бер, Бог, Бур, Грос, Градн, Гъб, Добр, Душ, Душ клуб, Корм, Крам, Криш, Кръв, Ловн, МВър, Млеч, Муз, Пенк, ПСлав, Рях, Сен, Сток, Стол, Тър, Хир, Шум; **Сг** Люб, Орях; **Сд** Градиш; **СЗ** Бог, ГБот, Змей, Калоян, Кирл, Своб, Тих, Хриц; **Сл** Бор, Гавр, ГАлекс, Кам, Ков, Крир, Мечк, Рак, Сбрещ, Стар, Твърд, Търн, Чинт, Чок; **См** Момч; **Сс** Алф, Баб, Бълг, Кайн, Калип, ПЧол, Попн; **Сф** Вол, Желез, Иван, Кок, Панч, Сух; **Сц** Алдом; **Сщ** Сиц, Алек, Бъл, БСлив, Стеж; **Тб** Бог, Ведр, Влад, Геш, Жит, Козлод, Котл, Леск, Ловч, Овчар, Одр, Плч, ПДян, Рил, Стефи, Стож; **Тв** Глож; **Тг** Радв; Тк Белиц, Богд, Брен, Главн, Заф, Колар, ЦСам; **Тр** Тр, Вид, ГЖел, Лом, Нов, Ореши, Остр, Съево; **Тщ** Прес, Съед; **Хм** Дос, Обруч; **Х** Гор; **Ч** Мог; **Ш** Весел, Върб, Град, Диб, Загор, Иванс, Мът, Рии, Смяд; **Я** Весел, Крум,*

Кук, Мед, Милад, Недял, Прав.

Зòрня – име на *Зорнициата* (Геров, Н. Речник, II, 164); субстантивация на зорния звезд; в нар. песен: “Зазорися зорна звезда/през горица, през зелена”.

Зорнячка – име на *Зорнициата* (СбНУН, XXVIII, с. 18) – **Мх Копил.**

Измàмница – ярка звезда, изгряваща на изток преди *Зорнициата*; измамваща пътници и кервани да тръгнат на път по-рано, което довеждало до нещастия (обири от разбойници и отвлечане от буйни води) – **Тиц Пев.** Вж. *Лъжѝ кервàн, Мамѝ кервàн.*

Изтрий кервàн – друго име на звездата *Лъжѝ кервàн*; от диал. изтривам ‘заличавам, унищожавам’; “водейки се по тази звезда, керванджии се заблудили и били избити от разбойници” – **Г Межд.**

Икиндийска звездà – изгрява по икиндия към 15 – 16 часа преди Вечèрната – **Р Нов.**

Ирùк – голяма звезда – **Пм Рав;** вж. *Юрук.*

Кавàл – съзв. от 4 – 5 звезда, разположени в права линия като дървен духов инструмент *кавàл* – **Тл Кол;** **Х Клок.**

Калдъръм – име на Млечния път, оприличен на път с груба каменна настилка *калдъръм*, тур. от гръц. καλός δρός ‘добър път’ – **Сф Иван.**

Калтàтова слàма – име за *Кумова слама*, *Млечен път*, диал. *калтàт* ‘кум, кръстник’, новогръц. καληάτια ‘добър баща’ – **Х Мал.**

Калùгер – съзв. от 4 – 5 звезди, грее целогодишно; метафорично по форма на *калугèр* ‘монах, икон’ – **Кр ВЛев.**

Калùгер с пàтерица – съзв. – **Вр Курн.** Вж. *Калùгер, Пàтерица.*

Камàра – съзв. от събрани на *камàра* ‘куп’ звезди (вж. Косека, В. с. 88) – **Пл Тод.**

Камàрица – съзв. *Волове*; умал. от *Камàра* (Косека, В., с. 88).

Кантàр – съзв. , изгряващо към 24 часа с форма на *кантàр* ‘уред за теглене’ – **ГО Лоз;** **Р Нов;** **Тг Синап.** Вж. *Везнѝ, Палàница.*

Капèла – съзв. , вероятно заето по книжен път – **Г Стойк;** **Кб Рви;** **Л Асп,** *Pac, Як;* **П Ковч;** **СЗ Рак.** Лат. *capella* ‘коза’ – звезда от съзв. *Колар*; итал. *capella* ‘шапка с периферия’.

Каравàнка – светла звезда до *Зорнициата*, водител на караваните – **Кд.** Вж. *Кервàнка, Керванбашѝйка.*

Карапчанка – звезда, изгряваща по посока на с. *Карапча* (Бедняково, сега Стоян Заимово) – **Ч Спас.**

Карùца – съзв. от 6 – 7 звезди с форма на *карùца* ‘кола с железни шини на колелата’ – **Бч Бож,** *Хдим;* **Г Велк,** *Торб;* **ГО Козар;** **Дл;** **Нп Син;** **П On;** **Сс Баб,** *Lip;* **Тб Геш;** **Тв Гол;** **Тл Мизв;** **Ш Загор.** Вж. *Кола, Голàма и Мàлка колà, Голàма*

и Мàлка Мèчка.

Карùца с аръш – съзв. Мàлка Колà – **Тб** Крир; **Сс** Стриц.

Карùца с колèла – съзв. Голàма или Мàлка Мèчка или Колà – **Тб** Жит.

Карùчка – съзв. Мàлка Колà (Мèчка) – **Вр** Крив.

Карън кервàн – звезда, която заблуждава керваните, изгрява преди Зорницата; тур. *kiran* ‘мор’ – **ГО** Суши. Вж. *Кервàн кърàн*.

Квàчка – съзв. *Плеади*, вж. I част; от *квàчка* ‘кокошка, която мъти и води пиленца’ – клопàчка – **Ас** Катун, Сад; **Б** Гман, Габл, Две мог, КВърб, Кац, Обр; **Бг** Мед, Раб; **Бр** Бан, ДЕз, Зид, Крайм, Круш, Русок, Тръс; **Бс** Брвн, Добрл, Ен, Рог, Търн, Чом; **В** Акс, Белс, Бял, Вин, Дев, Звез, Кич; **Вг** Дор, Кост; **Вд** Владч, Нов; **Вр** Згор, Крав; **ВТ** Арб, Бал, Велч, Вет, Войн, Водол, Въг, Драгж, Иван, Куц, Нов, Плак, ПТръм, Прис, Радн, Рес, Саш, Хот, Цер, Шерм; **Г** Брън, Гач, Дбл, Длж, Радеш, Яб; **ГО** Върбк, Гор, Добр, Дргн, Жел, Кам, Козр, Лоз, Ляс, Ник, Пол, Стрж, Суши, Чап; **ГТ** Бал, Крас, Прес; **Гц** Гърм; **Дг** Окр; **Др** Сок, Гост, Драгн, Катр, Рад, Станч; **Е** Конст, Синдж, Мек, Як; **Их** Вак; **К** Бойн, Хал; **Кб** Череш; **Кд** Ябъл; **Кж** Глед, Резб; **Кл** Ен, Ръж; **Км** Гур; **Л** Асп, ГЩиб, Игн, Метк, Рас, Як; **Лк** Брс, Мог; **Лч** Бах, Влад, Гли, Грин, Драг, Дрян, Кирк, Прес, Смч, Тен; **МНедл**; **МТ** Бръш; **Мх** Бел, Лех; **Мч** Кит; **Н** Брест, Въб, Милк, Трън; **НЗ** Асен, Стоил; **Нп** Вод, Върб, Ен, Пам, Пис, Плис; **Ом** Длъж; **Ор** Длъж; **Ор** Глж, Козл, Крив, Софр; **П** Апр, Вод, Дол, Зар, Ковч, Кон, Осик; **Пв** Брес, Ком, Марк; **Пд** Бойк, Дълг; **Пи** Чав; **Пз** МКон; **Пк** Батк Бял, Вии, Върбк, Дим, ДЛип, Лес; **Пл** Аспр, Грив, Къртож, Лев, Обн, Опан, Под, Тот; **Пм** Бата, Кабл, Пан, Сарф; **Пр** Зид; **Прв** Градн, Деб, Скоб; **Пс** Злат; **Пч** Ключ; **Р** Беср, Въз, Конр, Кош, Меч, Пирг, Ник, Нис, Прес, Свал, Слив, Червн; **Рз** Благ, Дур, Лов, Острч; **Рл** Белиц; **Св** Агат, Бат, Бер, Бог, Градн, Драг, Душ, Душ клуб, Корм, Крам, Млеч, Пенк, ПСлав, Сен, Стол, Търх, Хир; **Сг** Орях; **Сд** ДГрадиш; **СЗ** ГБот, Зор, Кирил, Пам, Тих; **Сл** Кам, Ков, Крир; **Сф** Бан, Влад, Драгл, Сим; **Сц** Алдом, Брус; **Сщ** Алек, ГСтуд, Карам, Козл, Ореш, Пав; **Тб** Бог, Ведр, Дол, Своб; **Тв** Глож, Гол мог; **Тг** Раде; **Тк** Брен, Глав, Колар, Сок; **Тл** Безм, МИзв; **Тр** ГЖел, Нов, ЧОсъм; **Тщ** Бух, ВЛев, Пев, Прес; **Хм** Медн, Обруч; Ч Мог; **Ш** Весел, Върб, Град, Дивд, Ивнс; **Я** Инз, Прав.

Квàчка с пѝленца – съзв. от голяма ярка звезда и други дребни звезди около нея на куп; друго име на *Плеади* – **А** Бъл; **Ас** Нар, Сад; **Б** Бряс, Др; **Бг** Ореш; **Бр** Бан, Зид, Кам, Прм; **Бс**; **Бч** Црч; **Вр** Крив, Лют; **ВТ** Бойч, Водол, Дич, Иван, Куц, Лед, Мал, Ник, Самов; **Г** Божн, Велк, Дон, Ил; **ГО** Благ, Круш, Пис; **Дл** Грън; **Др** Кос; **Ел** Княж; **ЕП**; **И** Каз; **Их** Брод; **К** Голм; **Кд** Драгвиц; **Кл** Вет, Тул; **Кн** Крум, Сок; **Л** Игн; **Лк** Сад; **Лч** Девт, Дрян, Слат; **Н** Въб, Меч; **НЗ** Новос; **Нп** Син; **Ор** Крушовн; **П** Мед, On; **Пв** Въл, Гроз, ДСлав, Пет; **Пд** Дув, Първ, Ръж; **Пк** ГЛип, Дим, Мих, Паск, Стам; **Пл** Опан; **Р** Нов; **Рз** Остр; **С**; **Св** Бур, ГРос, Градн, Ловн; **Сг** Лев, Люб; **Сд** Скл; **СЗ** Калоян, Хриц; **Сл** Бор; **Сс** Попн, Среб; **Сф** ГБан; **Сщ** БСлив, Ореш; **Тб** Зим, Козлод, Одр, Поб; **Тк** Белиц,

Стр; Тиц Копр, Съед; Х Гор, Мал; III Кюл, Мът, Янк; Я Весел, Стрл.

Квàчка с пѝлета – име на Плеади – **Б Ост;****Бг Дъл;****Бс Бревн,** Тлач, Търн;
Вр Врбши, Лес; **ВТ** Бал, Мерд; **Г Стойк;** **ГО** Пъре; **Др** Др, Врбни; **Их Вак;** **Кл Алек;**
Л Вълч; **Н Крем;** **П On;** **Пв Нев,** Храб; **Св Добр,** Корм, Шум; **Сф Желез.** Вж.
Квачка.

Квàчка с пѝлци – съзв. Плеади – **Бч Дъб;** **В Вод;** **Ор Бук;** **Пч Кул;** **Сф Горуб.**

Кепчè – съзв. Малка Мечка, оприличено на кèпче, перс. *керче* ‘металическа или дървена лъжица – паница, черпак’ – **Ас Бол.** Вж. Черпака, Лъжница.

Керàн кервàн – измамлив двойник на Зорницаата, изгряващ посрещно, станал причина за загиване на керван. Вж. Карън керван – **ВТ Мал.** Вж. Изтрий керван, Мамù керван.

Кервàн – съзв., наподобяващо керван; отделна звезда, пътеводителка на керваните в миналото – **Бр Тръс;** **ВТ Самов;** **ГТ Пчел;** **ЕП Чур;** **Лк Дерм;** **Мх Лех;** **Ор Криб;** **Пд Баб,** Ягд; **СЗ ГБот;** **Ск Шипч;** **См Левоч;** **Сщ Овч;** **Тб Стож;** **Тиц Над;** **III Загор.**

Керванбашийка – най-ярка звезда от съзв. Лàшкове (Влàшкове); водач на керваните, тур. *kervanbaşı* ‘водач на керван’ – **М Недл;** **Сс Бълг.** Вж. долу.

Керванджибашийка – друго име на Керванбашийка, тур. *kervancıbaşı* ‘водач, предводител на керванджии’ – **Г Гач.**

Керванджийка – светла звезда, изгряваща на изток; водителка и ориентир на керваните в миналото; някъде смесвана с Лъжий керван и Зорницаата – **А Прос;** **Ас Бол;** **Б КВърб,** Кац, Обр; **Бр Бан,** Зид, Крайм, Лив, Черн; **В Госп,** Кран; **Вр Крем;** **ВТ Бал,** Вет, Водол, Деб, Куц, Нов, ПСен, Рес; **Г Апр,** Божн, Велк, Вран, Злат, Кмет, Лис; **ГО Балк,** Върбк, Жел, Кам; **ГТ Грин;** **Дг Чернг;** **Др Гост,** Кум, Стич; **Е Конст,** Мак, Як; **Ис Зав;** **Их;** **К Голм;** **Кб Бис,** Тем; **Кд Вакс,** Дргвиц; **Кл Аси,** Крън; **Кт;** **Л Рас,** Як; **Лк Рак;** **Лч Дойр,** Дрян, Кирк, Мик; **Н Въб,** Евлг, Мус, Трън; **Нз Кон;** **Нп Пис;** **Ом;** **П Апр,** Горч, Доли, Дрин; **Оп;** **Пв Асп,** Ком; **Пд Стрл;** **Пк Върбк,** Дим; **Пл Върбиц,** Лев, Тод, Том; **Прв Градн;** **Пс Злат;** **Р Беср,** Костанд, Пирг, Прос, Свал; **Рз Остр,** Поб, Сен, Хлеб; **Св Бер,** Бог, Гъб, Добр, Душ клуб, Кръв, Млеч, Хир; **СЗ Страх;** **Ск Рад;** **Сл Твърд,** Чок; **См;** **Сс Баб;** **Ст Пором;** **Сф Влад,** Горуб; **Сщ Ореиш;** **Тб Жит,** МСмол, Одр, Орл, Поб, ПДяк, Своб; **Тк Заф,** Колар; **Тр Вид,** ГЖел, Остр, Съево; **Тиц Мир,** Пев, Съед; **Х Доб;** **Хм Обруч;** **III Върб,** Диб, Диев, Смяд; **Я Инз,** Страпл.

Керванджийски път – съзв. Млечен път (*Кұмова слàма*) – **Ел Княж.**

Керваница – звезда Керванджийка – **Св МВър.**

Кервàнка – име на планетата Венера – Зорница, по която се ориентирали керваните сутрин, кога да тръгнат на път – **Б ГАбл,** Др, Стър; **Бр Кам,** Рав, Русок; **Бч Хдим;** **В Стри;** **ВТ Бал,** Драгж, Криб, Иван, Лед, Мерд, Ник, ПТръм, Прис, Рес, Саш, Шерм; **Г Нег;** **ГО Лоз,** Първ; **ГТ Град,** Кон; **Дл Межд,** Окр, ЦАси; **Др Сок,** Гост; **Е Як;** **Кб Юп;** **Кл Аси,** ДСах, Ен, Мил; **Км Дар;** **Кн Крум,**

Лоз; Лч Девт, Дрян, Слат, Смч, Тен; Мч Ахт, Ким; Нп Пис, Плис; Ор Сели; П Берк; П Драг; Пв Асп, Блъск, Ветр, Явр; Пк Бял, Кис, Паск; Пм Бата, Пан; Пр Мещ; Р Меч, Таб; Рз Балк, Лов; Св Крам, Търх, Шум; Сг Лев, Чинт; Сс Алф, Кайн, Среб; Ст Черв; Сщ ГСтууд, Козл, Пав; Тб Ведр, Влад, Дол, Леск; Тв Гол; Тк Богд, СтКар, ЦСам; Тл Алек; Тщ Конр, Пев, Прес; Хм Медн; III Весел; Я Крум, Мед, Милад, Недял, Роз, Стран.

Кервàн кирѝйка – звездата *Кервàн кърàнка*, изменена по кирѝя ‘заплащање за превозвана стока’ – Дг Брс; НЗ Корт; Нп Белогр; Х Клок.

Кервàн кирà – име за *Кервàнката* – Кд Ябъл; Кб Тем; Кн Нев; Пд Жит; Ч Мог; III Кюл.

Кервàн кърàн – име за *Лъжѝ кервàн*, тур. ‘кервански мор’ – Б Две мог, Кац; Кб Сав; Нп Син; Мг; П ГКаб, Кон, Палам; Сс Калип; Тб Мет; Пм Сарф; Тл Жегл; Тщ Прол; III Дивд, Рии; Я Ииз.

Кервàн керàн йълдъз – вж. горе, тур. ‘звезда кервански мор’ – П Зар.

Кервàн кърàнка – побългарено тур. *Кервàн кърàн йълдъз* – Бр Жит, Кам; Бч Дрон; Кж Резб; Нп Пет мог; Пв Марк; Тг Орл, Устр; Тб Геш, Криш; Тл Кол; III Диб.

Кервàн кърѝца – име на *Кервàн кърàнка* – Гр Желяз; Тг Устр.

Кервàн къръ̀ – разновидност на *Керàн кърàн* или от *къръ̀(м)* ‘клане’ – Бч Бъл; Тб Бог, Криш, ПДяк; III Ясен.

Кервàнски път – хиляди дребни звезди, групирани в бяла ивица на небето, по която се ориентирали керваните, = Кùмова слàма, Млèчен пòт – Б Кац; Р Таб.

Кираджѝйката – име на *Кервàнката*, субстантирация на *Кираджѝйска звездà*, тур. *кираджѝя* ‘превозвач на стоки – кирия’ – Г Коз.

Кираджѝйски път – име на *Млèчния пòт*, вж. горе *Кервàнски пòт* – Р Ник.

Клан кервàн – “Лъжлива Зорница”, която заблудила керван, който бил изклан от разбойници и разграбен – Сс Баб.

Кловàчка – име на *Плеàдите*. Вж. *Кокшика, Клопàчка, Квàчка* – Пв Гроз.

Кловѝ – съзв. във форма на *кловѝ* – *клувѝ* ‘уред за настававане основа на тъкан’, новогр. – III Смяд. Вж. *Сновàлка*.

Клопàчка – съзв. *Плеàди* – *Квàчка* – Тр ГЖел.

Клòца – съзв. *Плеàди* – *Квàчка, Клопàчка* – Бр Рос, Черн; Бч Безк, Бъл; В Белс, Госп, Ез, Стри, Черн; ГТ Пас, Сърн; Дл; Кб Бис, Белов, Камн, Тем, Юп; Нп Белогр, Касп, Прав; П ГКаб, Зар, Манас, Палам; Пв Кал, Явр; Р Долп, ДАбл, Костинд, МВран, Пис, Сандр, Таб; Рз Дрян, Крив, Остр, Сам, Тон; Сс Алф, Баб, Бълг, Калип, Лип, ПЧол; Тб Криш, МСмол, Овчар, Своб, Стож; Тв Гол; Тк Богд, Заф, МПрес, ЦСам; Тл НКам; Тщ Пев; III Загор; Я Ииз.

Клòчка – съзв. *Плеàди, Клòца* – Вд Брег; Ор Софр.

Клòчка с пìлете – съзв. *Клòчка, Клòца – Плеàди – Бч Вак; Пв Тумр.*

Клòчка с пìленца – съзв. *Клòчка – В Дол, Кран; ГТ Вас, Кри, Град, Кон, Лил, Прис; Дл Межд, ЦАсн; П Горч; Сс Стриц; Тб Влад, Леск, Плч; Тк СтКар; Тл Алек.*

Кобилица – съзв., което се вижда през лятото; обхваща 5 – 6 звезди във форма на кобилица за вода – **Бч Дрон; Кн Лоз; Н Милк; Ор Селн; Пд Дълг; Прв; Р Костанд; Рз Хлеб; Сл Галекс, Крир, Чинт; Ч Мог, Спас; Ш Диб; Я Роз.**

Ковàчка – съзв. *Плеàди, диал. ‘клопачка; кокошка с пилета’ – ВТ Вет, ПСен, Саш; ГО Балк, Дорх, Дргн; Г Кмет, Пом.*

Козà – съзв. по формата на *коzà*; превод на лат. *Capella – Г Стойк; Их Долн.*

Кòзирог – зодиакално съзв., вижда се след полунощ на южния небосклон; от *кòзиrog* ‘див планински козел’ – **Пв Тумр; Тб Влад.**

Кокòша звездà – друго име за *Плеàди, Квàчка – Бр Жит.*

Кокòши крак – съзв. от 5 звезди във форма на разперен крак на кокошка – **НЗ Кон; Сл Ков, Чок.**

Кокòшка – народно име на съзв. *Плеàди (Квàчка, Ковàчка, Кокòшка, Клòца, Клòчка), вж. И ч. – Бр Лив, Mr, Мед, Раф; Бс Гл, Сух, Чом; Бч Дрон; Вр Крем, Крив, Tip; ВТ Деб, Драгж, Плак; П Горч, Драл; Пв Асп, Ветр; Пд ГКон, Розв, Стрл; Пз Бош; Пи Бун, Чав; Пк Бут; Пл Бох, ГМитр, ГДъб, Ком, Ник, Опан, Пел, Пис, Старос, Тод, Том; Р Червн; Рз Балк, Поб; С Мил; Св Млеч, Муз, Рях, Шум; СЗ Бог, Дълб, Кирл, Радн; Сл Блат, Герг, Клян, Панар, Сбриц, Твърд, Чинт; Сс Кайн; Сщ Стеж; Тб Жит, Карапел, Плч, ПДяк, Рил; Тв Риб; Тг Орл, Устр; Тл Жегл; Тр ГЖел, Съево; Тщ Лозн; Ч Мог, Спас; Ш Весел, Диб, Дивд, Ивнс; Я Дж, Крум, Милан, Мог, Недял, Роз. Допълнителни сведения за: Кр Влев, Карав; Кт Жер, Тич; Кн Мъдр; Лк ЛСтн, Птрев, Радм; Лч Мик; Н Брест, Новч; НЗ Млад; Ор Гал, ДЛук, Ставр; П Берк.*

Кокòшка с пìленца – съзв. *Плеàди, Квàчка – В Клим; Вр Ром; Кл Асн; Км Зор; Кн Лоз; Лк Рум; Н Евлг; НЗ Корт; Пд Крич; Сл Мечк, Рак, Чок; Сф Кок; Тб Мет; Тр Бор; Х Гор; Ш Кюл.*

Кокòшка с пìлете – съзв. от ярка звезда и дребни звезди около нея, = *Плеàди – Бз Брез; Г Поп; Лк Тлии; Н Брест, Трънч; Пз Юн; Пи Ант; Пл Старос, Ясен; Пщ Равн; Св Кръв; Сл Гавр, Стар; СЗ Змей; Сф ГБан; Тр Вид, Ореиш, Шърб; Я Бол.*

Кокòшка с пìлци – съзв. *Плеàди, вж. горе; – Кб Сав; Кл Яг.*

Кокòшица – съзв. *Кокòшка. Вж. Кукушница.*

Кокùшица – съзв. *Квàчка, Плеàди – Пв Равда, пренесено от преселници от Куфалово, Солунско (БЕ, XXVII, 1977, кн. 6, 484).*

Колà (332 селища) – съзв. *Голяма и Мàлка Колà (Голяма и Мàлка Мèчка); по положението ѝ се определя нощем колко е часът и кога ще се разстъмне. Вж И ч. – Б Гман, Др, ЗСт, Кац, Обр; Бг Костиц, Ореиш, Раб; Бз Реб; Бр Бан, Зид, Кам,*

Крайм, Лив, Мар, Мед, Прим, Рос, Черн; Ес Бран, Добр, Рог, Сух, Търн, Чом; Бч Безв, Белг, Вак; В Вин, Вод, Дев, Кич, Клим, ЛКар, Черн; Вг Дор; Вд Брег, Владч, Вълч; Вр Врбш, Лют, МПеш, Ром; ВТ Арб, Вал, Вет, Водол, Въг, Иван, Мерд, Нов, ПТръм, Прис, Радн, Рес; Г Апр, Арм, Брън, Дбл, Ет, Жъл, Коз, Лис, Межд, Меч, Поп, Пот; ГО Добр, Дргн, Лоз, Първ, Ник, Пис, Пол, Стрж, Суши; ГТ Бал, Град; Дг Брс, Мерч, Чернг; Дл Окр; Др ГДам, Драгн, Катр, Рад; Е Синдж, Срд; Ел ГКруш, Княж, Поп; ЕП Яна; Ие Хър; Кб Бреств, Белов, Череш; Кд Бист, Дргвиц, Ябъл; Кж Глед; Кл Асн, ГСах, Ен, Мил, Ръж; Кн Лозиц, Сок, Сунг; Кт Авр, Тич; Л Асп, ГЦиб, Игн, Метк, Рас, Як; Лк ЛСтан, Рум, Мог; Лч Бълг, Дойр, Дрян, Къкр, Остр, Слат, Смч, Тен; МТ Бръш; Мх Бел; Мч Кит; Н Въб, Евл, Крет, Милк, Новч, Трън; НЗ Асен, Кон, Млад, Стоил; Нп Войв, Върб, Ен, Пам, Плис, Плав; Ом Длъж; Ор Бук, Глож, ДЛук, Крив, Ставр, Хърл; П Апр, Долиц, Зар, Мих, Кон, Он, Палам; Пв Асп, Брест, Ветр, Въл, Грозд, Марк, Нев, Пет; Пд Дув, Дълг, Крич, Розв, Стр; Пи Бун; Пк Бял, Виш, Върбк, Лес, Мих, Паск, Стам; Пл Аспр, Бох, ГДъб, Грив, Ком, Къртож, Лев, Пел, Опан, Орях, Пис, Ясен; Пз Юн; Пм Бата; Прв Градн, Скоб; Р Баб, ДАбл, Конр, Костанд, Кош, МВрън, Меч, Обр, Пирг, Слив, Таб; Рз Балк, Дрян, Острч, Пориц, Сам, Сен, Хлеб; Рл Бан, Белиц, С Мил; Св Батиш, Бер, Градн, Гъб, Драг, Душ клб, Корм, Криш, Кръв, МВър, Муз, Пенк, ПСлав, Рях, Сток, Търх; СЗ Бог, ГБот, Дълб, Змей, Калоян, Мих, Радн, Рак, Стран; Сл Блат, Герг, Кам, Мечк, Панар, Рек, Сбриц, Стар, Твърд, Чинт, Чок; См Момч; Сс Алф, Баб; Сф Бан, Орлн, Панч; Сц Брус; Сщ Алек, Козл, Ореш; Т ДМел; Тб Бог, Ведр, Влад, Злат, Карапел, Корт, Леск, Плч, Своб; Тк Богод, Заф, Сок, Стр, ЦСам; Тл Алек, Жегл; Тр Вид, ГЖел, Лом, Нов, Остр, Щърб; Х Доб, Клок, Кор; Хм Медн, Обруч; Ч Спас, Съед; III Весел, Град, Дивд, Загор, Кюл; Я Джин, Крум, Недал, Тен.

Кола, волòве и вълк – друго име на Кола с прòцеп – Р Нов.

Колà с аръш – съзв. Мàлка Колà, Мàлка Мèчка – ГТ Вас. Вж. Аръш.

Колà с бѝволи – съзв. Голàма Мèчка или Колàр – Пв Асп.

Колà с боюндрùк – съзв. от 6 звезди с форма на кола с хомот боюндрùк; вероятно Голàма Колà – СЗ Пам. Вж Боюндрùк.

Колà с волòве – съзв. Голàма Колà – А Прос; Бр Тръс; Г Нег; Л Вълч; Лк Черв; Пд Ръж; Сг Орях; Сс Кайн; Тг Радв.

Колà с вълк – съзв. на северозпад, вижда се към 24 часа; вълкът стои пред колата и воловете – Тв Гол.

Колà с два вòла – съзв. от 7 звезди, вероятно Колата – Сф Горуб.

Колà с прòцеп – съзв. Голàма Колà – ВТ Куц; Пл Том; Р Нов.

Колà със слàма – име на Кùмова слàма, Млèчен птт – Дл Межд, ЦАсн.

Колà с рàло – съзв. от 5 звезди – Тр Бор.

Колà с ярèм – съзв. Голàма или Мàлка Колà; ярèм ‘хомот’ – Гр Горс.

Колàр – “звезда от съзв. Голàма Колà – Бг Раб; В Вин; Пч; “едра звезда,

изгрява на север начело на 4 други звезди” – **Тб Своб**; “това е Полярната звезда” – **Пв Вълч**; “съзвездие от 6 – 7 звезди” – **Бс Тър; Г Божн; Иc Зар; Кб Ябъл; Нз Стоил; Нп Касп; Пм Пан; Р Долп, Костанд, Обрз; Св Градн, Крам; Сз Бог; Сл Бор; Сф Влад; Тб Своб; Тл Богд.**

Колàр с карùца – съзв. от 5 звезди на изток – **Нп Пет мог.**

Колàрка – съзв. от 3 – 4 звезди, изгрява към 2 – 3 часа – **Кл Тул; Пв Друм; Вр Ром; Пк Батк; Св Бог; Тв Гол.**

Колàрница – голяма звезда пред други звезди с фигура на кола – **Мх Лех.**

Колàрска звездà – съзв. *Голàма Колà – Бз; Вр Ром.*

Колàрски път – име на *Млèчния път – Г Бал; Лк Мог; Пл ГДъб; Тр Вид.* Вж. *Кервандийски път.*

Колесàрка – съзв. *Колà – Голàма Мèчка;* от *колесàрка* ‘кола с две колела’ – **Бр Равн; Св Бур; Ш Весел.**

Колесници – съзв. от 9 звезди, разположени с форма на *колесници* ‘колесарка, колесник’, = *Голàма или Малка Колà – Бр Кам; Вт Въг; Пм Сараф; Р Черви; Сз Своб; Ш Ясен.*

Коловòз – съзв., изгряващо преди *Кокòшката – Плеàдите;* по ‘‘бразда, улей, направен от колелата на кола’ – **Ел Разд.**

Колцата – съзв. *Малка Колà,* умал. от *колà – Г Игл, Стеф, Чав; Пл Кир; Рз Под; Тр ГЖел.*

Колùзето – вж. *Кълавùзите.*

Комита с влàхче – съзв., свързано с предание, че *комита* отвля–къл влàхче от Власите, за да вземе откуп – **Ш Кюл.**

Комитите – съзв. от 7 звезди, “движат се от запад на север” – **Пч Ключ.** От *комита* – преносно ‘бунтовник, четник; бунтар’.

Кон – съзв., наподобяващо конска глава – **Лк ЛСт.** Вж. *Голàм, Малък Кон.*

Копрàля – съзв. от 6 – 7 звезди; появява се към полунощ със *Рàлицата;* по форма на *копрàля* ‘остен; прът с лопатка за почистване на рало’ – **Б КВърб; Бр ДЕз, Кам; В Госп; Вт Въг, Кап, Лед; Г Лис; Дл Межд; Др Рад; Е Рух; И Каз; Кл Асн; Кт Жер; Лч Грин, Дрян, Остр; Н Крем; Нз Кон, Корт; Нп Върб; П Он; Пд Крич; Пл Ком, Кир, Къртж, Том; Прв Скоб; Пс Злат; Р Беср, Ник; Сг Орях; Сл Кам, Чок; Сс Баб; Сщ Стеж; Тг Радв; Тк Дун, Цсам; Х Доб; Ш Загор, Янк; Я Джин.**

Корона – съзв., името заето по книжен път; вж. ч. I . През гръц. от лат. ‘скъпоцен венец, символ на власт’ – **Вт Рус; Кб Брест; Кл Крън; Я Прав.**

Кочиьлдъзъ – съзв. от 3 звезди като глава на овен; тур. *koç yıldızı* ‘овнешка звезда’ – **Ш Загор.** Вж. *Овен.*

Кòчове – съзв. *Овèн – В.ЛКар.*

Кош – съзв. с форма на *кош на воденица* – **Нп Върб.**

Кошàра – съзв., чиито звезди образуват кръг на *кошàра* за добитък; появява

се към полунощ – **Н Въб; Пк ГЛип; Пл Къртож; Пм Пан; Р Беср; Рз Дрян.**

К̀шер – съзв. с форма на *к̀шер*, тръвна за пчели; изгрява след *К̀вачка* през май в северната част на небето – **СЗ ГБот, Калоян.**

Кошерѝна – съзв. от 5 – 6 звезди, подредени във форма на кошер – **ТЩ Прес; Хм Медн.**

Кошерѝще – съзв., наподобяващо пчелен *к̀шер*; някои го отнасят към съзв. *Лѝра – Пл Тод.*

К̀шница – съзв. с форма на *к̀шница* – **Гр Желяз.**

К̀адена слàма – название за *Млечния път, К̀умова слàма* – **ВТ Куц; Лк Мог; ТЩ Над**; по предание за крадена и разпиляна слама.

К̀адла – име за *К̀умова слàма*; вж. горе – **ТК ЦСам.**

Крал слàма от кръстника си – име за *К̀умова слàма* – **ЕП; ТБ Козлод.**

Кран кервàн йълдъз – име за *Лъжъ кервàн* – **Рз Дрян.**

Крѝви влàси – име за *Орион, Босилеградско, Назърица* (СБНУН, XXX, с. 22) – **Кд Прек; Рм ГДик.**

Крѝви звездѝ – вж. *Крѝви влàс*; съзв. от 5 – 6 звезди с крива фигура четириъгълник; лете греят към съмване, а есен и зима – по-рано – **Сд Скл.**

Криволѝца – съзв. *Рàлица*, “появява се на запад към 4 часа” – **Ас Нареч; Пд.**

Криволѝчки – съзв. в крива линия – **Ар Заг.**

Криволѝци – име в Родопите за *Кокòшката* (БДПрМ, V, 1970, с. 182).

Крѝво рàло – съзв. от 3 – 4 звезди с форма на рало – **К Бойн.**

Кръвници – звезда с кървав пламък, повява се след полунощ – **ВТ Деб; III Янк.**

Кръст – съзв. от 4 – 5 звезди, изгрява на изток през лятото и есента след *Рàлицата*; образува фигура *кръст*; “появило се небето след разпъването на Христа” – **Б Дрян; Бр Черн; Бс Ес; В Кран, Ник; Г Пот; ГО Върбк; Др ГДам; К Голм; Кл Асн, Ръж; Кн Крум; Кр ВЛЕв; Кт Медв; Лч Дрян, Смч; Мч; НЗ Млад; Нп Върб; Ор ДЛук; П Долц, Палам; Пи Бун; Пд Крич; Пк ГДип; Пл Старос; Пр Мещ; Рз Балк, Поб; Св Гъб, Крам; Сг Люб; СЗ Бог, ГБот; Сл Герг, Криш, Твърд; ТБ ПДяк; Тв Гол; Тг Радв; ТЩ Подг; Х Клок, Кор; Хм Обруч; III Град; Я Недял.**

Кръстлèто – съзв. от 4 звезди на малък кръст – **Пл Пет.**

Кръстник и кумèц – звезди от Млечния път; “кумец през зимата крадил слама от кръстник си; за назидание на другите Бог превърнал разпиляната слама в звезден път” – **ВТ Деб.**

Кръстникова пътèка – друго име за *К̀умова слàма, Млечен път* – **Лч Къкр; ТБ Леск.**

Кръстникова слàма – име за *К̀умова слàма* – **Лч Круши.**

Кръстóшка – съзв. от 5 звезди, разположени като кръстовка “кръст” на изток до *Бургѝята* – **Пл Под.**

Кръстчето – съзв. с форма на малък кръст, грее на изток през “цяла нощ и цяла година” – **Бл Грам; Бч Вак; Гр Горс; Др Станч; Е Синдж; П Драгал; СЗ Пам; Сл Криш; Т ДМел; Я Крум.**

Кръстèца – съзв. от 4 – 5 звезди, разположени на малък кръст – **Пв Марк; Хм Медн.**

Куйруклия – звезда с глава и опашка, която се явява от време на време и вешае война, = *Опашата звезда – Комета* – **Сл Панар, Загор;** вж. долу.

Куйруклù йылдъзъ – опашата звезда, тур. *kuyluklu* ‘опашат’ – **ПГКаб; III Загор.** **Кукушницица** – звезда, изгряваща преди да се зазори и да пропеят първи петли; предвестник на “кокошките да се будят” – **Пм.**

Кумалийсина пътèка – име за *Кùмова слàма* – Млечен път – **Кн Крум;** наречана и *Кùмовите звездѝ*; от *Кума Лиса* ‘лисица’ .

Кумèцова кràжба – име на Млечния път; свързано с преданието, че кумеèц крадил слама от кума си – **Сс Кайн.**

Кùмова плява – название за Млечния път; по предание, че кумеèц разпилял крадена плява “дребна слама” от кумеца си – **Ас Сад; И Каз; Кл Ен; Кр ВЛев; НЗ Млад; Пд Дув; СЗ Пам; Сл Гавр, Рак; Сс Бълг; Сщ Пав; Хм Обруч; Я Милад.**

Кùмова пътèка – име на Млечния път, *Кùмова слàма* – **Прв Деб; Сщ ГСтуд; Тк ЦСам; Тл Жегл.**

Кùмова слàма – име на *Млечния път* – Галактиката в 289 селища; свързано с преданието за крадена слама – кумеèц от кум. В Дулово “Когато Св. Петър привършил зимнината за кравите си, откраднал слама от плевника на кумата – кръстницата си св. Богородица. Но тъй като това било грешно, за наказание и назидание на другите светии и на хората, тя заповядала изпадлата слама да се запали на небето като хиляди звездаци” – **А Прос; Ап Заг; Ас Катун, Сад; Б Обр; Бл Зел; Бр Бан, ДЕз, Жит, Изв, Кам, Крайм, Лив, Мед, Прм, Рав, Тр, Черн; Бс Бревн, Бран, Добр, Ен, Рог, Сух, Тър, Търн, Чом; Бч БезвВ Белс, Вод, Госп, Дол, Звез, Кран, ЛКар; Вд Вълч; Вр Згор, Крем, Крив, МПещ, Ром; ВТ Арб, Вет, Водол, Въг, Драгж, Иван, Куц, Мал, Мерд, Ник, Плак, Саши, Цер, Шерм; Г Апр, Арм, Злат, Радеш; ГО Балк, Благ, Върбк, Гор, Джул, Калт, Козар, Круши, Лоз, Ник, Пис, Чап; Гр Горс, Желяз; ГТ Лил, Пас, Прес, Чел; Дг Бурс, Мерч; Дл Межд; Др Гост, Рад; Е Беб, Кир, Конст, Рух, Свири, Чк, Як; Ел Вод, ГКруши, Разд; Иc Зав, Хър; К Горм; Кб Бис, Бреств, Белов, Тем; Кд Бист, Ябъл; Кл Асн, Вет, ДСах, Ен, Мил, Ръж, Яг; Кн Сок; Кр Войнг, Свж; Кт Жер; Л Асп, Игн, Рас, Як; Лк ЛСтан, Рум; Лч Бълг, Влад, Глици, Девят, Дойр, Дрян, Кирк, Мик, Остр, Слат, Смоч; МТ Бръш; Дикàната** – съзв. с форма на; **Мх Вир; Н Въб, Евлг, Крем, Меч, Мус; НЗ Асен, Корт, Стоил; Нп Войв, Върб, Ен, Касп, Крушви, Пет мог, Пис, Плис, Прав; Ом Длъж; Ор ДЛук, Козл, Мих, Селин; П Апр, Долц, Зав, Зар, Кон, Мед, On; Пв Ком, Тутр; Пд Дълг, Курт, Ръж, Ягд; Пз МКон, Юн; Пи Бун, Чав; Пк Бут, Бял, Върбк, ГЛип, Дим, Паск, Рос; Пл Аспр, Боя, Върбиц, ГМитр, Гриб, Крушви, Крътож, Лев, Пел, Пис, Радиш, Тот, Ясен; Пм**

Кабл, Пан; Прв Скоб; Пс Върб; Р Баб, Беср, Бъз, ДАбл, Костанд, Ноv, Пирг, Прос, Сандр, Слив, Червн, Ястр; Рз Балк, Дрян, Поб, Сам, Сен; Рл Белиц; Рм Гълъб, Дрен; Св Бур, ГРос, Гъб, Душ, Корм, Крам, Кръв MBър, Млеч, Пенк, ПСлав, Стол, Хир, Шум; Сг Люб; СЗ ГБот, Дълб, Мих, Рк, Своб, Стран; Сл Герг, Кам, Крир, Сборищ, Стар, Чинт; Сс Среб; Сф Бан, Герм, ГБан, Кок, Сух; Сц Пет; Сщ Алек, ГСтуд, Карам, Пав; Тб Плч, Поб, Рил, Своб; Тк Глав, Заф, Колар, Сок, СтКар; Тр ГЖел, Лом, ЧОсъм, Щърб; Тщ Бух, Конр, Прес; X Жълт, Кор; Ч Спас; III Весел, Дивд, Кюл, Смяд; Я Недел, Тен.

Къмова сватба – име за Млечния път – Къмова слама – **Св Шум**.

Къмови гости – име за Млечния път, = Кумалийсина пътёка – **Кн Крум**.

Къмови звезди – име за Млечния път – **Кн Крум**.

Къмови слами – име за Млечния път; вж. Къмова слама – **Мч Ким**.

Къмов път – “дребни звезди, подредени като път”, Млечен път, Кумова слама – **ГО Пис; П Apr; Пм Сараф; Тб Влад; Тл Алек; Тщ ВЛев**.

Къмовска слама – име на Къмова слама – **Бз Реб**.

Къмски път – име на Къмова слама – **НЗ Стоил**.

Кұпа – съзв. с форма на купа сено – **Бр Мед; Лк Рак; Пл Тод**.

Купён – съзвездие с формата на купён снопи – **Сф Иван**.

Кұпчета – съзв. от отделни малки групички кұпчета – **Тб Ведр**.

Кұтуп йылдъз – крайна звезда на *Малка Мечка*, тур. *kutup yıldızı* ‘Полюсна звезда; Полярна звезда’ – **П ГКаб**.

Кұче – едра звезда в съзв. *Орач*; други смятат, че е съзв. Вж. *Голъмо и Малко куче*, ч. I, с. 24, 27 – **Бг Раб; Лк ЛСтан; Пч Ключ; Сф Влад**.

Кұченце – съзв. от 4 – 5 дребни звезди – **Н Деб; III Кюл**. Име в противоположност на Кұче.

Кълавузи – съзв. от 2 – 3 звезди, които изгряват на изток преди 22 часа; служат за ориентиране на пастирите и земеделците. Някои приемат, че това са гръц. Кастро и Полукс (вж. *Близнаци*, ч. I, с. 29) – **Гр Желяз; Кн Лоз; Пв Ветр**. От тур. *kılavuz* ‘водач, предводител’ В диал. се среща още: *Кулàзи, Колòзи*.

Кървавица – звезда, която ярко свети с червена светлина на северозапад; субстантиация на “Кървава звезда” – **Тб Влад**.

Къси Колà – име за *Малки Колà* (*Малка Мечка*) – **Дл Межд**.

Къщичка – съзв. с форма на къщичка с остър покрив – **Н Деб**.

Къопек йылдъзъ – съзв. *Малко Куче*, тур. *köpek yıldızı* ‘Кучешка звезда’ – **III Загор**.

Кючүк айъ – тур. съзв. ‘Малка Мечка’ – **П ГКаб**.

Лàшкове – диал. име на съзв. *Владиси* – **Ас Нар, М Ерм, Недел**.

Лèбед – съзв., лат. *Gygnotus*, заето по книжен път; намира се в Млечния път, обхваща около 150 звезди; най-ярките образуват кръст, у нас известен като *Голям*

Кръст (Бонов А. Митове, 155 – 160; Зигел Ф. Ю. Съкровищата, 182 – 186) – **Ки Крум; Кб Брест; Св Кри; Тл Безм; Я Прав.**

Лèйка – част от зодиакално съзв. **Водолей** – **Н Деб.** Може би от съкрашението на звезда **Водолейка**.

Лемеж – част от съзв. **Ралица** по форма на лемеж ‘палешник’ – **СЗ Своб.** Вж. **Палешник.**

Лира – съзв. до Млечния път с форма на музикален инструмент или птица *lîra*; заето по книжен път – **Их Долн; Кб Брест; Тл Безм; III Диб; Я Прав.**

Лирлица – част от съзв. **Лира** – **Н Диб.**

Лисица – съзв. от едра звезда, следвана като опашка от няколко по-дребни звезди – **Н Мус.**

Ловджийски кùчета – съзв., име по книжен път (вж. ч. I, с. 26) – **Е Срн; НЗ Омар, Стоил.**

Лучàфер – рум. име на *Zorniцата* (*Lucéafăr*) – **Их Кстн; Н Сом.**

Лучàфър ал Мик – рум. име за *Меркурий* ‘Малка Зорница’ – **Вд Брег.**

Лучàфъру ал Маре – рум. ‘Голяма Зорница’ – **Вд Брег.** **Лъв** – съзв. от 4 – 5 звезди под *Голяма Мечка* (вж. I ч., с. 26) – **Гр Фак; Тл Безм; Тщ Подг.**

Лъжì Зорница – звезда, която изгрява преди *Зорница* и често заблуждава кервани и пътници, които се идавят в прииждащи реки или биват ограбвани от разбойници; народна песен от Кръвеник, Севлиевско пее за заблуден керван, чийто керванджия нагазва с биволите си в мътния Искър и съветва другарите си да останат на брега, тъй като са заблудени и няма скоро да съмне: “Нази ни дзвезда излъга / туй не било зорница, / ами е дзвезда лъжлива / на карваните душманка” – **Бр Бан; Пи Бун.** Вж. **Лъжì кервàн.**

Лъжì кервàн – народно име на Сириус (вж. ч. I) – **Бг Дъл, Мед; Бс Брнв, Ен, Рог, Сух, Чом; Бт Лъг, Осик; В Вин; Вд Владч; Дг Чернг; Вр Крив, Ник; К Голм; Кд Вакс; Л Вълч, Дрен; Лк ЛСтан, Ресл, Рум, Тли; Ор Гал, Глож, Козл, Крив, Ставр; Пи Хвър; Пл ГМитр, ГДъб, Къртож, Опан, Старос, Ясен; Р Коиш; СЗ Змей, Рак; Ст Пором; Сф Вол, Сим; Я Стран. Вж. *Карън кервàн, Керàн кервàн, Кервàн кърàн, Клан кервàн, Мамѝ кервàн, Мамѝ кервàнка.***

Лъжì керванджийка – друго име за **Лъжì кервàн** – **ВТ Водол; Кл Ръж; Кт Жер; Лк Рак; Лч Бълг; Пл Ник; Р Нов; Ск Рад; Тр Лом.**

Лъжì кервàнка – звезда, която се появява на изток два часа преди *Зорница* – **Ас Нар; Бг Върбч; Вр Лес; Л Дъб; Ни Върб; Рл Белцы.** Вж. **Лъжì кервàн.**

Лъжì овчàр – име за Сириус – **Мч Кит.** Вж. **Овчàр, Овчàрска звезда.**

Лъжица – съзв., наподобяващо голяма лъжица ‘черпак’ – **Малка Мечка** – **М Недл.** Вж. **Черпàк.**

Лъжлива звезда – друго име за **Лъжì кервàн** – **Н Крем; П Палам; Сг Орях.**

Лъчиста звезда – явява се рядко и прокобява бедствия и войни; вероятно комета *Опашата звезда* или *Падаща звезда* – **Др Гост.**

Лъшкове – съзв. от 7 звезди, грее през цялата нощ на север – **Ас Бач, Нар;**
Х Гор. Вж. *Лàшкове*.

Магàре – звезда, която съпътствува *Овчàря* – **Кл Шейн.**

Магàре със самàр – съзв., което през зимата се вижда на южния хоризонт – **Тв Гол.**

Маздрàк – име за опашата звезда, *Куфалово, Солунско* (БЕ, XXVII, 1977, кн. 6, с. 484); от *маждрàк* ‘копие’.

Мàлка звездà – недалеч от *Зорницата* ‘Голяма звезда’ – **Бч Шаб; В Госп;**
Вр Ром.

Мàлка Карùца – име за *Мàлка Колà* (Мàлка Мèчка) – **Дл Грън.** Вж. *Карùца, Колà.*

Мàлка Квàчка – съзв. от дребни звезди, недалеч от *Квàчката* – **Ас Нар;**
Пд Ягд.

Мàлка Кокòшка – съзв., изгряващо “по харман към 23 – 24 часа, с по-малък брой звезди”, от тези на *Кокòшката* – **Н Мус.**

Мàлка Колà – име на *Мàлка Мèчка* и Полярната звезда; в противоположност на *Голàма Колà* (*Голàма Мèчка*) – **Ар Заг; Б Бряс, КВърб; Бг Костич, Раб; Бр Лив; Бс Брви, Търн; Бч Дрон; В Ез; Вр Крем; ВТ Водол, Деб, Рус; Г Ет; ГО Гор, Пис; Гр Горс, Желя; Гт.Лил; Др Гост, Кос, Станч; Е Конт; Ел Разд; К Голм; Кб Тем, Юп; Кд Ябъл; Кл Крън, Мил, Ръж; Кн; Кр Свж; Кт Жер; Лч Дрян, Кат; Мх Вир; Ис Зав; Н Меч, Мус; Ор Гал, Козл, Ставр; П Вод, Зар; Пв ДСлав, Тутр; Пк ГЛип, Мих Сухн; Пл ГМитр, Старос, Тод, Ясен; Пм Пан; Р Дабл, Образ, Слив; Рз Остр, Поб; Рл Белиц; Св Корм, Стол; СЗ Кирл, Тих; Сс Попн; Сф Герм, ГБан; Тб Бен; Тг Радв; Тк Белиц, Колар; Тщ Прес, Съед; Х Жъл; Ч Мог; III Смяд.**

Мàлка Колесàрка – съзв. *Мàлка Колà* (*Мàлка Мèчка*) – **Бр Рав.**

Мàлка Мèчка – съзв. *Мàлка Колà* (вж. ч. I, с. 21) с крайна Полàрна звездà – **А Бъл, Прос; Ас Бол, Сад; Б Др; Бг Мед, Раб; Бр Жит, Изв, Кам, Крайм, Русок; Бс Брви, Ен; Бч Бож; В Госп, Дев, Ким; ВТ Велч, Водол, Въг, Иван, Кил, Лед, Мал, Мерд, Ник, ПСен, ПТръм, Хот, Шерм; Г Бал, Божен, Дбл, Нег, Нед, Трън, Ян; ГО Върб, Върбк, Гор, Калт, Кам, Лоз, Чап; Гр Фак; ГТ Кон; Дг Мерч; Дл; Др Врби, Гост Рад; Е Рух, Срд; Ис Владм; Их Долн; К Голм; Кб Брст, Рви, Череш; Кд Дргвиц; Кл Аси, Ен, Тул, Шип, Яг; Кн Крум, Лоз, Сок; Кт Авр; Л Вълч, Дрен, Дъб; Лк Тли; Лч Кирк, Къкр, Мик; Мч Ким; Н Брст, Деб, Мус, Сом; НЗ Млад, Омар, Стоил; Нп Войв, Пет мог, Син; Ом Длъж; Ор Бут, Крушви; П Горч, Зав, Зар, Ковч, Кон, Мед; Пв Асп, Брест, Друм, Кал, Пет, Тутр, Явр; Пд Дълг; Пз МКон; Пк Бут, Върбк; Пл Аспр, Грив, Кир, Крушви, Лев, Пис, Тод, Том; Пм Бата; Прв Градн, Деб; Пс Злат; Р Баб, Костанд, Нов, Прос, Рах, Слив, Черви, Ястр; Рз Дрян, Крив, Лов, Остр, Пориц, Рак, Сен, Топ, Ясен; Св Бог, Градн, Душ, Криш, Ловн, Млеч, Рях, Хир; Сг Люб, Орях; Ск Рад;**

Сл Бор, Герг, Кам, Сборищ, Стар; **Сс** Бълг, Среб; **Сф** Божр, Влад, ГБан, Желез, Иван, Сим, Сух; **Сщ** Бълг, Пав; **Тб** Комл, Овчар, Одр, ПДян, Стефн; **Тк** МПресл, ЦСам; **Тл** Алек, Безм, Кол; **Тр** Вин, Кол, Лом, Нов, Остр; **Тщ** ВЛЕв, Дав, Пев, Подг, Съед; **Ш** Весел, Върб, Загор, Иванс, Кюл, Мът; **Я** Крум, Прав. Вж. Лъжѝцата, Черпака.

Малка Полјарна звезда – малка звезда, която изгрява с луната и свети до сутринта – **Др** Станч.

Малки Кола – вж. *Малка Кола* (*Малка Мечка*) – **Бс** Тър; **Пл** ДДъб.

Малко Куче – съзв. (вж. I ч.) – **Лч** Кирк; **Сг** Люб; **СЗ** Бог; **Тб** Поб. Вж. Голъмо Куче, Куче.

Малък Кон – съзв. като конска глава – **Тб** ДГанево. Вж. Голъм Кон и Кон.

Малък Кръст – съзв., „явило се, когато евреите разпъвали на кръст Христа“ – **А** Прос; **Бс** Леп; **Дг** Чернг; **Лч** Дрян; **П** Вод; **Рл** Белиц; **СЗ**; **Сф** Герм; **Я** Зав. Вж. Голъм Кръст и Кръст.

Мами керван – звезда, заблуждаваща керваните – **Вр** Ром; **Кд** Бист; **Кт**; **СЗ** Мих, Рак. Вж. Губѝ Керван, Лъжѝ Керван, Керван.

Мами Керваница – изгрява преди Зорницата и заблуждава керван и пътници – **Ом** Длъж; **Тк** Глав. Вж. горе *Мами керван*.

Маненка звезда – диал. маненки ‘мъничек’ – **Гр** Желяз. Вж. *Малка звезда*.

Маненка Мечка – съзв. *Малка Мечка* – **Гр** Желяз.

Мери – голяма звезда на изток; може би лат. *Mира* ‘дивна; прекрасна’ – **Мг** Чук. (Вж. Зигел Ф. Ю. Съкровищата, , с. 124).

Метла – звезда с опашка като метла, комета – **Г** Лис. Вж. *Опашата звезда*.

Мечка – име на съзв. *Голъма Кола*, Кола, Голъма Мечка (вж. I ч., с. 20) в 23 селища – **Бг** Раб; **ГО** Жел; **Дг** Брс; **Др** Кум, Плач; **Е** Кир; **ЕП** Яна; **Кт** Жер; **Л** Игн; **Лк** Дерм; **Нп** Пам; **Пв** Блск; **Пл** Опан; **Р** Свал; **Рл** Белиц; **Рм** Ник; **СЗ** ДАт; **Тв** Гол; **Тщ** Лозн; **Х** Клок; **Ш** Кюл.

Мечка с мечета – съзв. Голяма или *Малка Мечка* – **Вр** Ром; **Кн** Крум; **ВТ** Саи; **Нп** Пет мог.

Мечка с мечкадарин – съзв. от 6 – 7 звезди, изгрява на изток след полунощ – **Бр** Тръс.

Милан и Милица – звезди: “Брат и сестра близнаци. Милица била хвърлена от майка ѝ в Дунава, където я отгледала риба. Когато отраснала, веднъж в годината отиваля при брат си на среща.” – отделни осведомители смятат, че се отнеся за *Зорницата и Вечерницата*. – **Ск** Вакарел (СБНУН, XXX, с. 23, 26).

Мининка Мечка – съзв. *Малка Мечка* – **Вд** Вълч.

Млечен път – официално име за Галактиката (вж. *Кұмова слама* – ч. I, с. 40); “Някой от светиите крадил мляко и като бягал го разлял; бог за назидание на другите светии го превърнал в млечен път” – **Б** Др, Конр; **Бс** Брви, Вак; **Бт** Лъг; **Бч** Mog; **Вр** Лес; **ВТ** Водол, Въгл, ПТръм, Рус; **Г** Вран; **ГО** Стрж; **Гр** Пън; **Др** Брбн, Сок, Плач; **Е** Як; **Кт**; **Лч** Бах; **НЗ** Омар; **Ом**; **Ор** Глж, Хърл; **П** On;

Пв Блъск, Въл, Пет, Тумр; Пи Чав; Пк Батк, Мих, Рос; Пл Кир, Ком, Старос;
Пр Див; Прв Градн; Пс Злат; Р Рях; Рз Топ; С Мил; Св Бог, Градн, Добр, Корм;
СЗ; Ск Рад; Сл Криш, Сам, Търн; Сс Стри; Сщ Стеж; Тб Бог, Ведр, Плч, Своб;
Тл Безм; Тр Остр; Тщ Подг; ІІ Весел, Град, Мът; Я Крум.

Млèченка – звезда в Млечния път; субстантиация на “Млечна звезда” – **Тщ Пев.**

Млèчна звезда – бяла светла звезда в Млечния път; “по нея се ориентират овчарите” – **Г Вран.**

Мома – съзв. “прилича на девойка, която носи кобилица с два бакъра” – **Бр Зид;** “група звезди с форма на девойка с менци, а пред нея момък” – **Бр Рав;** “наричат я още *Moma с бакъри*” – **Бр Черн;** **Дл Межд;** **Е Конст;** **СЗ Дълб;** **Ч;** **Я Каб,** **Милад.**

Мома и ерген – съзв. “от три звезди – една отгоре по-светла и две отдолу по-слаби” – **Сг Орях.**

Мома с бакъри – съзв. от 14 – 15 звезди, разположени като жена с кобилица и бакъри “менци за вода” – **Бр Бан;** **Бр Тръс;** **Гр Пън;** **Ел Княж;** **Кб Брств;** **Тг Радв;** **Я Бол,** **Прав,** **Роз.**

Мома с бакъри и ерген – съзв.: две звезди встрани – *бакъри*, една отпред – *момата* и една отзад – *ергена* – **Ки Сок.**

Мома с кобилица – съзв. от двадесетина звезди; грее след полунощ към средата на небето; свързано с предание за богата мома и беден момък – **А Прос;** **Бр Кам,** **Лим,** **Мед;** **Вт Водол,** **Саш;** **Гр Желяз;** **Др Станч;** **Ел Вод;** **Кл Алек;** **Ки Асп,** **Мъдр;** **Н Мус;** **НЗ Стоил;** **Ор Ставр;** **Пд Коств;** **Пк ГЛип;** **Пл Под;** **Пм Пан;** **СЗ ГБот,** **Зор;** **Сщ Алек;** **Тб Плч.**

Мома с котлѝ – съзв. “от три звезди до Млечния път” – **Н Сом,** **Трънч;** **Пл Ком,** **Старос;** **Пв Нев.**

Мома с къдèля – съзв. Предание: “На една седянка момци запалили къделя на мома, която я разхвърляла.” – **Вт Саш.**

Мома с мèнци – съзв. *Moma с котли* – **СЗ Пам.**

Мома с кобилка – съзв. = *Moma с кобилица* – **Кд Ябъл.**

Мънинка Колà – съзв. *Малка колà* (*Малка Мечка*) – **К Бойн.**

Наблюдателна звезда – изгрява към 22 часа и се движи от изток на запад; служи за наблдение ‘ориентиране’ – **Ни Върб.**

На дýдо поп слàмата – съзв. *Попова (Кùмова) слàма* – **Г Лис.**

Невèстина слàма – съзв. – **Пи Чав;** = *Кùмова слàма*, от невяста ‘млада булка’.

Нòва звезда – с червен цвят, изгрява рано вечер ниско на юг; “появила се преди няколко години на небосвода” – **Ом Длъж.**

Нòщница – явява се през есента и “в своя път се разминава с Вечерницата” – **Бр Русок;** **Вт Кил.**

Обиколка – съзв. от 4 – 5 звезди в кръг, грее на северозапад след **Овчар** – **СЗ Кирил**.

Овён – зодиакално съзв. (вж. I ч.) – **Г Бал; НЗ Омар; Пв Тумр; Р Образ; Рз Дрян**.

Овиè – съзв. от 4 – 5 звезди на северозападния небосклон; в средата голяма звезда – **Овчар** – **Тв Гол**.

Овчàр – част от съзв. **Овце**; според други – звезда до **Ралица** – **Вр Кам; ВТ Ветр; Кл Шейн; Кн Лоз; Н Сан; Пм Бата; К Голм; Лч Мик; НЗ Стоил; Я Роз**.

Овчàр с овце – съзв., грее на север от **Венера** – **Вр Ром**.

Овчарин – съзв. в полуокръг – **Я Милад**.

Овчàрка – единична звезда, изгрява на изток към 22 часа – **Бр Тръс; = Вечèрница – Г Лис; съзв. към полунощ – Вр Ром; Св Драг; Сл Калоян; Тв Гол; Тр Вид; Тг Радв; III Весел**. Субст. на **Овчарска звезда**.

Овчàрска звезда – изгрява сутрин рано и по нея овчарите определят времето за пускане стадата на паша, = **Зорница – В Черн; Г Апр, Нег; Гр Пън; ГТ Вас, Лил, Пас; Дг Мерич; ЕП Яна; Кл ГСах; Лч Девет, Доир, Дрян, Кат, Къкр; Мч; Ст Слат; Св ПСлав; Тб Влад, Козлод; Тл Жегл, НКам; III Весел**.

Овчàрска свирка – съзв. от 3 – 4 звезди, подредени в права линия като свирка – **Бч Вак**.

Овчàрска тояга – три звезди в права линия – **ЕП; Тб Козлод**.

Ограде – съзв. като ограда на кошара – **Ом Длъж**.

Оки – три звезди, разположени като “стар кантар”; **окка** ‘мярка за тежина 1 255 грама’ – **Гр Фак**. Вж. **Везни** – **Ел Разд; Сз Тих**.

Окоп – “дребни звезди, подредени във вид на венец, окоп” – **ГО Пис, Пол.**

Олтар – съзв. с форма на църковен олтар, жертвеник – **Кн Крум**.

Опашата звезда – народно име на кометите (вж. I ч.) – **А Прос; Ар Заг; Бр Дъл, Мед, Ореш; Бз Реб; Бр Бан, Кам; Бс Бран, Гл, Ен; В Вод, Клим; ВТ Въг, Дич, Драгж, Ник; Г Божн, Велк, Жъл, Игл, Лис, Нег, Стеф; ГО Върб, Жел, Кам, Първ; ГТ Прес, Прис; Дл Грън; Др Гост, Кръстин, Рад; ЕП Огн; Иc Влад; Кб Тем; Кл ГСах, Мил; Кн Крум, Свж; Кт Меде; Лч Бах, Бълг; Мх Лех; Н Въб, Новч; НЗ Стоил; Нп Пет мог, Пис; Ом Длъж; Ор Крив; П Вод; Пв Въл, ДСлав, Марк; Пз Юн; Пк Батк, Бял, ДЛип, Мих, Сухн; Пл Аспр, Грив, Пел, Тод; Р Червн, Юдл; Рз Острч, Сам; Св Агат, Градн, Души, Душ клб, Корм, Млеч, ПСлав, Шум; СЗ Дълб; Сл Бор, Герг, Кам, Твърд; Сс Пон; Сф Горуб; Тб Ведр, Въг, Жит, МСмол, ПДян; Тв Глож, Гол; Тк Стар; Тл Жегл; Тщ Подг.**

Опашатата – комета, = **Опашата звезда**; появила се през 1912 г., предвесник на война – **Г Брън; ГО Пол; Е Беб; Кб Камн; Мг; П On; Пв Асп; Пк ГЛип; Пл Кир; Сс Баб, Среб; Сф Вол, Панч; III Загор, Иванс**.

Опашати близнàци – две звезди на южния небосклон, “когато се появят, умира някой голям, бележит човек” – **Кб Тем**.

Опашатка – “име на звезда, която се явява на пролет” – **Пд Брест**; “име на Оралицата” – **Пд Кукл**; “звезда, която рядко се появява, но предвещава вона и наводнения” – **Тг Радв, Устр**.

Опашка – имена на Опашата звезда, Комета – **ГТ Пчел; Дг Брс; Н Деб; Тб Стеф.**

Опашница – временно появяваща се опашата звезда; диал. *опашница* ‘опашка на кола, разтока’ стърчишка (Г е р о в Н. Речник. , III, 1899, с. 369).

Оралѝца – част от съзв. *Орион*, неговият пояс и две други звезди, южно от него; по форма на *оралѝца* ‘ралица – част от рало’ – **А Бъл; Ас Катун, Нар; Б Др, Конр, Обр, Стър; Бр Жит, Зид, Лив, Рав; ВТ Ник; ГЛис; ГО Чап; Гц Гърм; Дг Брс, Чернз; Кб Бис, Белов, Камен, Тем; Кж Глед, Резб; Кн; Лч Остр; ПДрин, On, Палам; Пд Бойк, Крич, Първ, Ягд; Пк Батк, Вии, Върбк; Прв Деб, Скоб; Р Свал; Рз Сам, Топ; Св Агат, Бер, Души клуб, Корм, Крам, Криш, МВър, Шум; СЗ Бог, Зор; Сг Орях; Сс Среб; Тщ Подг; Х Гор, Доб, Жъл, Клок, Кор; Хм Дос, Обруч; Ч Мог; ІІ Загор. Вж. *Ралица*.**

Оралка – съзв. *Ралица* – **Н Трън.**

Оралница – съзв. *Ралица* “наподобяващо рало” – **МТ Бръши; Мч; Пв Ким.**

Орало – съзв., наподобяващо рало, изгрява към 22 часа на изток, = *Ралица* (*Орион*) – **Бч Кац; Бр Прим; ВТ ПТръм; ГО Дргн, Лоз; Кл Вет, ДСах, Мил, Шен; Мч; Н Трън; Ор Селн; Пв Гроз; Пк Градиц; Р Доли; Рм; Св Бог; СЗ ГБот, Дълб, Калоян; Сл Стар, Твърд; Сс Баб, Бълг; Сщ Козл, Ореи, Пав; Тг Радв; Тщ Пев.**

Оралуша – съзв. *Ралица, Орало* – **Лч Криш.**

Оралще – умал. от *Орало*, съзв. от 6 – 7 звезди; според някои ин–форматори, това е *Малка Мечка*, = *Ораленици* (Ксантийско, Кръстополе, БДМИ, II, с. 226); – **Б Габл; Дл Межд; Н Евлг; Лч Девет; Пл Аспр, Лев, Обн; Сд Пип; См Момч.**

Орач – според едни това е звездата *Сириус* – **Бг Костич, Раб**; “името си носи, че върви след луната като орач” – **М Ерм; Пд Г Кон, Йоак, Коств, Труд**; “звезда от съзв. *Ралица*” – **РДабл; ІІ Иванс**; съзв. от 7 звезди, прилича на орач и рало – **Г Трън; Е Конст; Сд Скл**; “Голямо куче или Лъжи керван” – **СЗ Рак; Ст Пором** (СБНУН, XXX, с. 23)

Ораче – “две звезди отпред и една отзад” – съзв. след полунощ – **Бл Зел; Сд ДГрадии**. У мал. от *Орач*.

Орачи – съзв., което изгрява през зимата; три звезди се очертават по-ярко: двата воля и орачът – **Вг Ракит; К Голм; Кд Вакс; Н Мус; Сд ДГрадии; Ст Пором, Слат; ІІ Кюл.**

Орач и Ралица – съзв. , вероятно *Ралица* – **СЗ.**

Орач с волове – съзв. *Орач* – **Гр Желяз.**

Орел – съзв. от 5 – 6 звезди (вж. I ч.) – **Тл Безм; Я Прав.**

Орион – вж. съзв. *Ралица* – **Тл Безм; Н Деб.**

Орле – звезда от съзв. *Орел* – **Н Деб.**

Орлѝца – съзв., наподобяващо орлица; диал. форма на *Оралѝца* – **Ас Катун; Бр Кам В Ез; Пм Сараф; СЗ Своб.**

Остѐн – съзв. от 5 – 6 звезди, разположени в права линия като *остѐн* ‘тояга с железен бод за подкарване на биволи и волове’; изгрява на североизток – **Бг Раб; Вд Нов; Г Радеи, Яб; К Голм; Кл Ен; Сд Градеи; Ст Слат; Я Весел.**

Пàдаща звездà – метеорит; поверие “когато пада звезда, някой умира; пръска се като светкавица и изчезва” – **Др Гост; П Вод; Пл Тод; Тб Жит; Тк ЦСам.**

Пàдащи звездѝ – метеорити – **Г Нег; ВТ Въг; Нп Пет мог; Пл Старос.**

Пазд̀р – име на Млечния път, оприличен на паздер ‘отломки от стебла на коноп след отделяне чрез биене стъблата му’ – **Н Трънч; Сщ Ореи. Вж Слама, Плява, Кумова слама.**

Пазд̀рева пътèка – име на *Кумова слама* – Млечен път – **Бс Бърд.**

Паланца – съзв., наподобяващо везни – паланца; през тур. от итал. *bilanca* – **ГТ Прес, Пчел. Вж. Везнѝ, Кантар, Терази.**

Палешник – съзв. близо до Ралицата с форма на палешник ‘ралник, лемеж’ – **Пд Ръж; Х Добр; Ч Спас. Вж. Лемеж, Ралник.**

Паничка – съзв. във форма на паница, = *Паничка на бедните* – **Х Доб.**

Паралелопипèд – съзв. с подобна форма – **Н Деб.**

Пастѝр – “голяма ярка звезда”, край нея се намират други по-малки звезди, като овце край пастир – овчар – **Я Прав. Вж. Овчар.**

Пастѝрка – лятна звезда, по която овчарите се ориентират да изкарват овцете на паша – **Нп Син.**

Пàто – диал. ‘път’ име на Млечния път – **Рм ГДик.**

Пàтерица – съзв. северно от Квачката до Свинаря; по форма на *pàтерица* ‘тояга за подпиране; владишки жезъл’ – **Бс Брви; Пд Жит. Вж. Гега, Тога.**

Пашà – “една от най-ярките звезди на небето – паша между другите звезди” – **III Къл.**

Пергèл – съзв. на изток, наподобяващо разкрчен пергел, перс. *pergel* ‘уред за чертане на окръжности’ – **Нп Пет мог; Пв Нев.**

Перпендикулярна звездà – звезда, “разположена перпендикулярно, отвесно над Голямата Мечка”, = *Полярна звезда* – **Тщ Прес.**

Пेरус – съзв. от три звезди, подредени в триъгълник като саджак – **Сс Кайн. Вж. Саджак, Пирустия.**

Перустѝе – съзв. *Пирустия, Саджак* – **Пв Равда; Солунско – Куфалово.**

Петèл – звезда, изгряваща, когато започват да пеят петлите – **Кн Крум; Ор Селн; Сл Калоян.**

Петлѝшка – изгряваща звезда “по петляно време” – **Нп Син.**

Петолъчка – съзв. от пет звезди като петолъчка – **Кн Лоз, Крум.**

Петоъгълник – съзв. според формата – **Н Деб**.

Пилета – съзв. от дребни звезди, част от *Плеади*, *Квачка* – **Лк Сад**.

Пиличли таук – съзв. *Плеади*, *Кокощка*, *Квачка с пилета*; тур. *piliçli tauk* ‘Пилешка кокошка’ – **III Загор**.

Пиррос – три звезди като *пиростия*, *сджак*, новогр. *rýros* ‘огнено-червен’ – **Дл Межд**.

Пиростийка – съзв., у мал. от *Пиростия* – **Тк Богд**, *Заф*. Вж. долу.

Пиростия – съзв. от три звезди, разположени в триъгълник като *пиростия*, ‘саджак’, новогр. – *πυροστία* – **Бр Мед**, *Тръс*; **Гр Желяз**; **Кл Асен**; **Пм**; **Тб Влад**. Вж. *Саджак*.

Пиростя – съзв. *Пиростия*, *Саджак* – **Дг Брс**; **Сг Лев**. Съкратено от *Пиростия*.

Плèвен път – име на Галактиката, Млечния път, оприличен на *път*, *покрит с плява* – **Гт Град**; **Др Кос**; **Сс Попн**. Вж. долу *Плява и Слама*, *Кумова слама*.

Плява – име на Млечния път, *Кумовата слама*; диал. *плява* ‘дребна слама, мекина’ – **Ас Бол**; **Бр Рес**; **Вт Кан**; **Г Коз**; **Го Лоз**; **Ел Княж**, *Поп*; **Кл Тул**; **Нз Стоил**; **Пв Ветр**; **Пд Коств**, *Първ*; **Сз Калоян**, *Тих*; **Сл Твърд**; **Тд Мел**; **Тр Орл**; **Сщ Козл**; **Хм Медн**; **Я Джин**, *Инз*, *Каб*, *Мог*, *Прав*.

Пòдлина – съзв. от 4 – 5 звезди във форма на *пòдлин* ‘каца’ (Г е р о в Н. Речник., IV, с. 90) – **Пл Ком**.

Полярка – “неподвижна северна звезда, която се вижда през цялата година нощем”, = *Полярна звезда* – **Пд Стрл**; **Сщ Пав**; **III Весел**, *Град*. Субстантивация на “Полярна звезда”.

Полярна звездà – изгрява при северния небесен полюс, ориентир за пътници и моряци; книжно име, от средновековно лат. *polaris* ‘полюсен’ – **А КГеорг**; **Б ГАбл**, *Обр*; **Бр Жит**, *Изв*, *Кам*, *Рос*; **Бс**; **В Бял**; **Вр Лют**; **Вт Вет**, *Водол*, *Иван*, *Ник*, *Прис*, *Саш*, *Шерем*; **Г Дбл**; **Го ДОрх**, *Ник*, *Стрж*; **Гт Кон**, *Лил*, *Равн*; **Дг Брс**, *Мерч*; **Дл Грън**; **Др ГДам**, *Драгн*; **Е Рух**; **Их Долн**; **Кб Рви**, *Юп*; **Кл Яг**; **Км Да**; **Кн Крум**; **Кт Медв**; **Лк Мог**, *Под Зъба*; **Н Меч**; **Нз Стоил**; **Нп Пет mog**; **Ом**; **Ор Крушви**; **П Зар**, *Ковч*, *Мед*; **Пв Тутр**; **Пи Бун**; **Пл Лев**; **Пк Градиц**; **Пл Тод**, *Тот*; **Пм Бата**, *Пан*; **Р Баб**, *Рях*; **Рз Поб**, *Пориц*, *Рак*; **С Мил**; **Св Душклб**, *Крам*, *Криш*, *Млеч*, *Стол*; **Сз Своб**, *Хриц*; **Сс Среб**; **Ст Черв**; **Сф Сим**; **Тб Овачр**; **Тв Гол**; **Тк МПресл**; **Тщ Дав**; **Х Кор**; **III Диб**, *Смяд*; **Я Бол**, *Инз*, *Крум*. Вж. *Горска звездà*, *Пътеводителка* и др., ч. I, с.

Полярница – име на *Полярна звездà*, субстантивация – **Вт ПТръм**; **Х Жъл**.

Поп – светла звезда, появяваща се през есента на североизток – **Бр Tr**; **Кр Карав**; **Н Брст**; **Нз Стоил**; **Сз Дълб**, *Кирил*; **Сл Кам**; **Я Милад**.

Попадия – звезда, която изгрява срещу *Пона* – **Нз Стоил**.

Пòпова вляка – “Поп крал слама и когато я носил към къщи, тя изпадала и оставила вляка” – *вляка* ‘пътека, образувана от влачене на дърва или клони’ –

Сд Пип.

Пòпова звездà – име на *Зорницата* – **Ел Боян** (СбНУН, XXX, с. 23).

Пòпова слàма – име на Млечния път; “поп крадил слама” – **Б Ост;** **Бг Сред;** **Бс Леп;** **ВТ Рес;** **Г Гач;** **Кд Прек;** **Кл Аси;** **Лч Дрян,** *Кат;* **Пч;** **Рз Бан;** **Сд Скл;** **Св Търх.**

Пòпов хармàн – име на *Млечния път*, уподобен на гумно – харман (Ко-
сеска В., с. 91). Вж. *Хармàн*.

Пòпска пътèка – име за *Млечния път* – **Лч Дрян.**

Пòпски път – име за *Млечния път* – **Бр Тръс;** **Вр Лес.** Вж. горе.

Популярна звезда – име по народна етимология на *Полярна звезда*, сме-
сено с *популярна* – **Пд Коств.**

Пòяс – име на Млечния път, уподобен на пояс ‘ширка ивица’ – **ГТ Жит;**
Тб Геш, *Ловч,* *Овчар;* **Тщ Лозн.**

Правоъгълник – съзв. с 5 – 6 звезди във форма на правоъгълник – **Н Деб.**

Прасèта – съзв. от 4 звезди; от *prasе ‘свиня’* – **Н Мус;** **Я Крум.**

Прехòдница – друго име на *Пътеводна звезда*, която “се движи от север
на юг”; по нея се ръководят овчарите, когато “карат овцете си от Шумен към
Карнобат” – **Бр Черн.**

Прòцеп – предната част от съзв. *Голјма Колà;* прòцеп ‘раздвоено дърво в
задния си край, съединяващо ярема с колата’ – **Пл Лас.** Вж. *Аръши.*

Пчелà – звезда, изгряваща след полунощ – **Прв Скоб.**

Пчёлен кош – съзв. с форма на плетен кошер за пчели – тръвна – **X Кор.**
Вж. *Кòшер,* *Кошерина,* *Кошерище.*

Пчёлно кòшче – съзв. от дребни зезди с форма на *кòшерче* – **Дг Брес.** Вж.
горе.

Път – име на Млечния път – **Бт Осик;** **Бч Вак;** **Вр Ром;** **Св Бер;** **Ск Досп.**
Вж. *Шосè.*

Пътеводителка – звезда, която служи за ориентир на пътниците нощем;
по нея се водят и кервните в миналото, = *Полярна звезда* – **Ел Разд.**

Пътевòдна звездà – име на *Полярната звезда* – **Бр Черн;** **ВТ Рус;** **Кл Крън.** Вж. горе и долу.

Пътевòдница – субстантивация на “Пътеводна звезда”; име на *Зорницата*
или на *Полярната звезда* – **Лч Къкр.**

Пътèка – име за *Млèчния път,* *Кùмова слàма* – **ГТ Сърн;** **Тл НКам;** **Я Роз.** Вж. *Път,* *Шосè.*

Пътèчка – име за *Млèчния път* – **Прв Градн;** **Тл НКамен.** Вж. горе.

Път на грèшниците – име за *Млèчния път* – **Их Беж.**

Път на рòбите – име на *Млèчния път*, превод на рум. Вж. *Дрùмул рòбули*
– **ГТ Лил.**

Пътница – друго име на *Зорницата*, показваща пътя на пътуващите – **ВТ Лед;** **Пк Бут,** *Mих.*

Пътнишка звезда – водител на пътници и кервани в миналото, = *Кервàнка* – **Пк Мих.**

Разпилјан паздèр – име на *Млèчния път* – **Н Трънч**. Вж. *Паздèр*.

Разпилјана слàма – име на *Млèчния път*, *Кùмова сламà* – **Тк Стр.**

Разсѝпана плàва – име на *Млèчния път* – **Кн Лоз**. Вж. *Плàва*.

Рак – зодиакално съзв. (вж. ч. I, с.); “наблюдава се при ясно време и се състои от 9 звезди; 6 – те са събрани на куп, а другите три образуват щипците на главата на рака” – **Гб Трън**; **Гр Фак**; **Кб Брств**; **НЗ Омар**; **Пм Бата**; **С Мил**; **Сщ Карам**; **Ш Загор**; **Я Прав**.

Рàлица – част от съзв. *Орион* (вж. ч. I) – пояса на Орион и други две звезди под него; образуващи форма на *рàлица* – основна част на рало – ръчка и плаза; отбелязано в 373 селища: – **А Бъл**, *Прос*; **Ас Бол**; **Б КВърб**, *Стър*; **Бг Костич**; **Бр ДЕз**, *Кам*, *Крайм*, *Круши*, *Лив*, *Мар*, *Мед*, *Русок*, *Тръс*; **Бс Брвн**, *Ен*, *Сух*, *Търн*; **Бч Бак**, *ХДим*; **В Акс**, *Белс*, *Бял*, *Вод*, *Госп*, *Дев*, *Дол*, *Кам*, *Кран*, *ЛКар*, *Черн*; **Вр Згор**, *Крав*, *Крем*, *Иван*, *Нов*; **ВТ Арб**, *Бал*, *Бойч*, *Вет*, *Водол*, *Войн*, *Въг*, *Деб*, *Дич*, *Иван*, *Кил*, *Лед*, *Ник*, *Нов*, *Плак*, *ПСен*, *Прис*, *Пчел*, *Саш*; **Г Апр**, *Арм*, *Божн*, *Велк*, *Гач*, *Дбл*, *Дон*, *Жъл*, *Злат*, *Игл*, *Ил*, *Кмет*, *Копч*, *Лис*, *Межд*, *Нег*, *Нед*, *ноп*, *Пот*, *Радеш*, *Торб*, *Чав*; **ГО Балк**, *Върбк*, *Гор*, *Джул*, *ДОрях*, *Калт*, *Кам*, *Козар*, *Лоз*, *Ляс*, *Ник*, *Пис*, *Пл*, *Първ*; **Гр Горс**, *Желяз*; **ГТ Жит**, *Кон*, *Лил*; **Дг Мерч**; **Дл Межд**; **Др Врби**, *Сок*, *Гост*, *Катр*, *Кум*, *Рад*, *Станч*; **Е Конст**, *Рух*, *Синдж*, *Срд*, *Мек*, *Чак*; **Ел Вод**, *ГКруши*, *Княж*, *Лал*, *Поп*, *Разд*; **Их Долн**, *Кстн*; **К Войн**; **Кб Брств**, *Череш*; **Кд Дргвиц**, *Ябъл*; **Кл Асн**, *ДСах*, *Ръж*, *Тул*; **Км Дар**; **Кн Крум**, *Лоз*, *Нев*, *Сок*; **Кт Авр**, *Медв*, *Тич*; **Кр Влев**, *Караф*; **Л Игн**; **Лк ЛСтан**, *Радм*, *Рак*, *Рум*, *Сад*, *Тли*; **Лч Абл**, *Бах*, *Влад*, *Глиц*, *Дрян*, *Кат*, *Мик*, *Прес*, *Слат*, *Смч*, *Тен*; **МТ Грам**; **Мх Бел**, *Лех*; **Мч Кит**; **Н Въб**, *Мус*, *Новч*; **НЗ Кон**, *Корт*, *Млад*, *Стоил*; **Нп Войв**, *Върб*, *Касп*, *Пет мог*, *Пис*, *Прав*, *Син*; **Ор Гал**, *Крив*, *Селн*, *Ставр*; **П Берк**, *Вод*, *Горч*, *Драл*, *Манс*, *Осик*; **Пв Блск**, *Ветр*, *Въл*, *Драл*, *Дслав*, *Ком*, *Марк*, *Пет*, *Явр*; **Пд Брест**, *Дув*, *Дълг*, *Курт*, *Ръж*, *Стрл*; **Пз Бош**, *Юн*; **Пи Ант**, *Бун*, *Чав*; **Пк Бут**, *ГЛИп*, *Дим*, *Лес*, *Паск*; **Пл Бох**, *Върбц*, *ГМИтр*, *ДДъб*, *Кир*, *Крушв*, *Къртож*, *Лев*, *Ник*, *Опан*, *Пис*, *Под*, *Ради*, *Старос*, *Тод*, *Тот*, *Ясен*; **Пм Кабл**, *Пан*; **Прв**; **Пс Злат**; **Пч**; **Р Баб**, *Беср*, *ДАбл*, *Копр*, *Кош*, *МВран*, *Нис*, *Образ*, *Прос*, *Рях*, *Слив*, *Червн*; **Рз Балк**, *Крив*, *Лов*, *Остр*, *Острч*, *Поб*, *Порош*, *Ясен*; **Рл Баня**, *Белиц*; **Св Бати**, *Бог*, *Бур*, *ГРос*, *Гъб*, *Добр*, *Душ*, *Кас*, *Корм*, *Кръв*, *Ловн*, *Млеч*, *Муз*, *Пенк*, *ПСлав*, *Сток*, *Стол*, *Тър*, *Хир*; **Сг Люб**; **Сз Змей**, *Радн*; **Сл Блат**, *Бор*, *Гавр*, *Герг*, *ГАлекс*, *Кам*, *Ков*, *Крир*, *Мечк*, *Панар*, *Рак*, *Сбриц*, *Стар*, *Твърд*, *Чинт*, *Чок*; **Сс Алф**, *Кайн*, *Калип*; **Сф Влад**, *ГБан*; **Сц Алдом**; **Сщ АЛЕК**, *Карам*, *Стеж*; **Тб Бог**, *Ведр*, *Влад*, *Геш*, *Дол*, *Карапел*, *Крир*, *Овчр*, *Поб*, *Рил*, *Стож*; **Тв Гол**; **Тг Устр**; **Тк Богд**, *Колар*, *Стр*; **Тл Алек**, *Жегл*; **Тр ГЖел**, *Лм*, *Ореш Съево*, *ЧОСъм*, *Щърб*; **Тщ Бух**, *Лозн*, *Мир*, *Прес*; **Х Мал**; **Ч Спъс**; **Ш Белокоп**, *Весел*,

Върб, Град, Диб, Дивд, Ивис, Кюл, Мът, Рии, Смяд; Я Джин, Инз, Каб, Крум, Мог, Мед, Недял, Прав, Роз, Стран, Тен. Вж. Оралѝца.

Рàлици – три звезди като ралица – **ГТ Грн.**

Рàлник – съзв. от десетина звезди с форма на рало близо до *Голяма Кола* – **Вр Ром.**

Рàлница – друго име на *Ràлица*, от прил. *ралън + ица – **Кт Берн.**

Рàло – съзв. Орион, неговият пояс и други две южни звезди, = *Ràлица* – **Ас Сад; Бг Дъл, Костич, Мед, Ореш; Бк Борв; Бр Кам; Бс Бърд, Рог, Тър; Бт Лъг; В Вин; Вг Дор; Вд Владч; Вр Крив, Лют, Ром, Тип; ВТ Иван, Радн; Г Брън, Етър, Яб; ГО Благ, Пол, Първ; Дл Окр; Др Върбн, Кос, Рад; Кб Белов, Камн, Рви, Юп; Кл Асн, Ен, Шип, Яг; Кн Невес; Л Асп, Вълч Рас, Як; ЛЧ Смч; Мх Вир; Н Брест, Меч, Сом; Нп Ен, Пам, Плис; Ор Бук, Глож, Козл, Крив, Мих; П Зар, Кон; Пв Брест, Храб; Пд Ръж; Пз Мкон; Пи Чав; Пк Батк, Дим, Мих; Пл ГДъб, Орях, Под; Пм; Р Костанд, Нов, Сандр, Юд; Рз Дрян, Дур, Сен; С Мил; Св МВър; Сг Люб; Сс Лип; Сф Желез; Сщ Карам; Тб Жит, Котл, Поб; Тк МПресл, Сок, Стр, СтKar; Тл Кол, НКам; Тр Остр; Тщ Kopr; Я Недял. Вж. Орало.**

Рàло и копрàля – съзв. Орион (*Ràлица*) – **Пд Ръж**; поясът и мечът на Орион. Вж. *Копрàля*.

Рàлца – диал. форма на *Ràлица* – **Дл Дбром.**

Рàлце – съзв. от дребни звезди, появява се към 21 часа на северо-запад през август – септември; у мал. от *рало* – **Бк Върши; ВТ Церв; П Горч; Р Слив.**

Рàлче – диал. форма на *Ràлце* – **Р Слив.**

Рàнница – име на *Зорнициата* като ранна утринна звезда – **Пч Кул; III Дивд.** Вж. долу.

Рàнна звездà – име на *Зорнициата, Утриннициата* – **Тб МСмол.** Вж. горе.

Ранобùдница – име на *Зорнициата и Утриннициата* – **Вг Дор; ВТ Лед.**

Раногрèйка – име на *Зорнициата* – **Г Вран.**

Рарѝци – съзв., “наподобяващо кола” – **Тб Козл.** Диал. форма на *Ràлици* с упод. на *p – л* в *p – р*.

Румянска звездà – появява се към 21 часа на север, грее през есента; свети с румен “кървав” блъсък – **Сг Орях.**

Ръчища – съзв. като детска ръка – **Гр Желяз; Рм Ник.**

Сабà(х) йълдъзъ – тур. име на *Зорнициата; sabah yıldızı* ‘Утринна звезда’ – **Б Кац; Бч Бъл, ХДим; В Страш; Дг Брс; Ел Вод; Кб Рви; Кж Резб; Мг Чук; Нп Син; П ГКаб, Зар, Кар, Палам; Пв Нев, Тръст; Пд Брест; Пм Сарф; Рз Дрян; Сг Лев, Орях; СЗ Дълб, Кирл, Своб, Стран, Тих; Тб Дол; Тщ Kopr, Прол; Х Клок, Мал, Тънк; III Загор, Кюл, Ясен.** Вж. долу.

Сабàхка – побългарено име на тур. *Сабах йълдъз*; звезда, изгряваща рано

сутрин – **Пм Бата, Пан; Х Жълт, Кор.**

Сабàхска звезда – име на Зорницаата – **Ар Заг.** Вж. горе.

Сàджак – съзв. от 3 звезди, разположени в триъгълник като пирос–тия – саджак, тур. *sacak* – **Дл Межд;** **Кб Мед,** *Тем;* **Пк Дим.**

Самàн ѹол – име за Млèчния път, Кùмова слама, тур. *saman yöl* ‘сламен път’ – **Бч Бож;** **П ГКаб;** **Тиц Прол;** **Ш Загор.**

Самолèт – съзв. с форма на самолет – **Н Деб.**

Самосъбци – съзв. *Плеади* (СбНУН, т. 2, Бобошево).

Сач пелик – тур. име на съзв. *Косите на Вероника, saç* ‘коса’ – **Ш Ясен.**

Светѝлник – голяма светла звезда – **Б КВърб;** от *светѝлник* ‘свещник, лампа’. Вж. *Фенèр.*

Светѝло – име на светла звезда, вероятно *Cirrus* – **Пл Къртоож.**

Светлива звезда – име на Вечерницаата – **Ас Нар;** **Бг Бост;** **Я Стран.**

Светлика звезда – име на Вечерницаата – **Пи Чав.** Вж. горе.

Свèтлото Кùче – име за “звездата” *Cirrus* (Голямо Кùче) – **Лч Слат.**

Свещ – ярка звезда на източния небесклон – **Лч Слат.** Вж. горе.

Свидливка – не много светла звезда, изгрява рано и залязва късно: “ревнува Земята от Луната”; вероятно диал. изменение на *Светливка* > *Свидливка* > *Свидливка* – **Дл.**

Свинàр – съзв., което се движи заедно с *Ралицата и Квачката*; “изгрява сутрин през лятото, а вечер през есента и зимата” – служи за ориентир на свинарите да пасат свинете – **Бс Брвн;** **Ел Княж;** **Кл Шейн;** **Кн Лоз;** **НЗ Млад;** **Пм Бата;** **Я Крум.**

Свинàр и сестrà – съзв. (СбНУН, XXX, с. 23).

Свинàрин – съзв. от 3 звезди в триъгълник – **Я Милад.** Вж. горе.

Свинàрник – съзв. от 6 – 7 звезди; по форма на обор за свини – **Сл ГАлек,** *Крип.*

Свирèц – едра звезда в съзв. *Xорð*, Алдебаран от Телец – **Ел;** **СЗ Стран** (СбНУН, XXX, с. 23).

Свирчова звезда – едра светла звезда в съзв. *Xорð* – **Нп Върб.** Вж. *Свирèц.*

Сврèдел – съзв. от 3 – 5 звезди, подредени като *сврèдел* ‘оръдие за пробиване на дупки, бургия’; изгрява на североизток към 22 часа – **Бр Лив, Рав,** *Tr;* **Гр Желяз;** **Ел Разд;** **Кл Тул;** **Кн Крум;** **Н Брст, Сом;** **Нз Млад,** *Стоил;* **Ор Глож, Сели;** **Пл Ник, Пел,** *Старос;* **СЗ ГБот,** *Кирл, Пам;* **Сл Гавр, Герг,** *Кам, Чинт;* **Тб Стож;** **Тк СтKar;** **Х Мал;** **Я Каб,** *Мед, Роз,* *Стран.* Вж. Бургия.

Сврèдол – друго име за *Сврèдел* – **Кн Лоз;** **Кт Медв.**

Себàн – тур. име за *Raliça saban* ‘лемеж, ралица, рало’ – **Ш Ясен.**

Сèверка – звезда, която сочи север, *Полярна звезда* – **Е Кип.**

Сèверна звезда – грее винаги на севернат част на небето, = *Полярна звезда* – **А Прост;** **Бр Рав;** **Бс Чам;** **ВТ Водол, Ник;** **ГТ Пчел;** **Ел Вод;** **К Голм;** **Кр Влев;** **Лч Дрян;** **Пк Бял,** *ГЛип,* *Дим;* **Р Прос;** **СЗ ГБот;** **Ск Рад;** **Тг Радв.** Вж. Сèверка.

Сèверна колà – съзв. *Мàлка Колà* – **Пк Глип.**

Сèверна корòна – съзв. от 7 звезди, разположени като корона ‘венец’; вероятно заето по книжен път – **Св Крам, Крл; Тл Безм.**

Сèверна Полярна звездà – “крайната звезда на Малката Мечка” – **Р Прос.**

Сèверница – име за *Полярната звезда* – **М Ерм.**

Севернянка – звезда, “която винаги се намира на север” (Полярна звезда) – **ВТ Водол.**

Северянка – “звезда на опашката на *Малка Мечка*” – **Тл Алек.** Вж. горе *Сèверница, Севернянка.*

Семàн йолù – име за *Кùмова слàма*; разновидност на *Самàн йолù* – **III Ясен.**

Семèр – съзв. с форма на самар, тур. *semer* от новогръц. – **Дг Брас; НЗ Асен, Млад; Х Клок; Хм Обруч.**

Синийка – съзв. във форма на *синѝя ‘тава’* – **ВТ Вет.** Вж. *Софрà, Тенсѝя.*

Слàма – име на Млечния път, *Кùмовата слама* – **Бг Дъл; Бс Брен, Бърд, Добрл; Бт Лъг, Осик; Вд Владч; Вр Лют, Ром; ВТ Рес; Г Божн, Ил; Дг Чернг; Др Драгн, Катр; Е Срд; ЕП Чур; Их; Кл Асн, Шип; Мх Бел; Н Брест; Нп Син; Ор Крив; Пд Брест; Пз Бош; Пк Вии; Пл Лас, Ник, Опан, Тод; Рз Лов; Рм; Св Бер, Градн; Сг Люб; СЗ Кирл; Ск Рад; Тщ Прес; Хм Ив; Ч Мог, Спас; III Град.**

Слàма на кумà – = Млечен път – **Пк Градиц; Мч.**

Слàма на кръстницата – = Млечен път – **Пк Градиц.** “Кумец крадил зиме слама от плевника на кръстницата си и я пръснал по пътя. За назидание на другите хора за извършения грех Бог превърнал падналата слама в звезден път”.

Слàмен пòяс – = Млечен път, *Кумова слама* – **Пв Храб.** Вж. *Слàма, Пояс.*

Слàмена пътèка – = *Кумов слама* **Бр Зид; Н Брест; Пм Бата; Р Семердж;** **Х Гор, Клок.**

Слàменник – = Млечен път – **Кт.**

Слàменица – = Млечен път, субстантивация на *Слàмена пътèка* – **Рл Баня.**

Слàмен път – = *Кумова слама, Млечен път* – **Бч Дроп; В Вин, Ез; ВТ Ник, Нов; Гр Фак; ЕП Яна; К Хал; Кд Дргвиц; Л Дъб; Н Сом; Ор Крив; ПДрин; Оп; Тб ПДян, Стож; Тв Гол.**

Сновàлка – съзв. на изток, появява се пролет и лято с форма на сновалка ‘клюя, снователка’ – **Тб Геши, Крипр.** Вж. *Кловяй.*

Собàвка – име на Утреницата, Зорницата видоизменено тур. *Сабàх итълдъзъ* – **СЗ Зор.**

Сòпа – съзв. от 3 – 4 звезди в права линия като *сòпа ‘тояга’* – **Сл Герг,** *Сам.* Вж. *Гёгя, Пàтерица, Тояга.*

Софрà – съзв. от 7 – 8 звезди с форма на софра ‘кръгла трепеза за ядене’, араб. ‘маса за хранене, паралия’ – **Бс Ен; Бр Черн; ГО Върбк; ГТ Пас; К Голм;**

Пм; Р Дабл; Ст Слат; Тб Поб; Я Недял. Вж. *Тепсия, Трапеза.*

Стана и Мильо – Предание: Брат и сестра били откраднати от турци; порастват разделени и без да се познават се залюбват; когато влизат в църква, за да се венчават, свещите на полилея погасват. Разбрали греха си, те помолили Бога да ги превърне в звезди и само веднъж в годината можели да се доближат на небето.” (СбНУН, XXX, с. 23) – **ЕП Огн.** Другаде те се именуват *Милан и Милица*. Може би тук се вижда олицетворение на Слънцето и Зорницата, на Месеца и Вечерницата.

Старозагорка – светла звезда, изгряваща към 23 часа над Стара Загора – **Пд Г Кон.**

Стожери – съзв., което се появява по вършитба; от *стожер* ‘побито на сред хармана дърво – кол, около което се навива въжето на вършещите коне’; прен. незалазыващи звезди към северния небесен полюс – **К Голм; Кд Кон; Сф Лок.**

Столче – съзв. от три звезди, разположени като трикрако столче; свети в южната част на небето – **Пк Вии.**

Стокуша – звезда, изгряваща когато се храни стоката “добитъка” – **Пн Среб.**

Стрелà – лат. *Sogitta*; име на падаща звезда, уподобена на стрела – **Пд Коств.** Вж. *Маждрàк.*

Стрелèц – зодиакално съзв. (Вж. I ч., с.) – **III Весел.**

Стъпки – име на *Млечния път* – *Пътя* – **Св Бер.**

Сутрешна звездà – *Утреница, Зорница* – **Пв Нев; Тщ Над.** Звезда, която изгрява сутрин най-рано.

Счùпена Колà – съзв. от 7 звезди с разкривена форма на кола, вероятно Малка или *Голàма Колà* – **Др Врбн.**

Сърп – съзв. с форма на сърп за жетва – **Лч Дрян; Х Клок; Я Ииз.**

Сърп и чук – съзв. от 7 – 8 звезди; по форма – **Пд Ръж.**

Талига – съзв. *Колà, Карùца* – **ГТ Прес; Сл Калоян.**

Таушàн йълдъдъ – съзв. от 4 – 5 звезди, подобни на заек; тур. *Tavşan yıldızı* ‘Заешка звезда’ – **III Загор.** (Вж. Заек, ч. I).

Телè – съзв. *Телèц* – **Сз Рак.**

Тепсия – съзв. от двадесетина звезди, подредени в окръжност като *тепсия*, тур. ‘плитък кръгъл съд за печене на хляб; синия’ – **СЗ Бог; Ст Слат.** Вж. *Синийка, Северна кордона.*

Терзии – съзв. *Орион*; “звезди, подредени като *терзи* – шивачи на вълнени дрехи”, перс. *terzi*, свърз. с *терезия* перс. ‘везни’ *terazi* – **Вр Брбii; Их Вак; Кд Бист, Маз; Рм Ник; Ск Досп; Ст Слат; ОФ Пани.**

Терзийки – съзв. от 3 звезди като везни – *терезии* – **Кл Асн; Тл Жегл.** Вж. горе *Терзии* и долу *Терзия.*

Терзия – съзв. от 3 звезди като *терзия* ‘терезия – везни с две блюда’ – **Бл**

Клис; Ом Длъж; **Пд** Брест; **Пр** ГБуч; **Ск** Злокуч, Шир; **Тв** Гол; **Тк** Глав. Вж. Везнѝ, Палàнца.

Тигàн – съзв. като черпак, *tigân* – **Гр** Фак.

Топ йълдъзъ – съзв. *Kvàchka s pùlença*; тур. ‘Купова звезда’ – **ИІ** Загор, Ясен. Вж. *Kyn(â)*, Кунèн.

Торбà – съзв. с форма на *торбà* ‘чувал’ – **Р** Червн.

Точѝлка – съзв. от 4 – 5 звезди, източени като *точѝлка* ‘тояга за изтъняване пitti за банища’ – **X** Кор.

Тояга – съзв. със звезди, подредени в прав линия като тояга – **Бг** Раб; **Вд** Нов. Вж. Гёга, Пàтерица.

Трапèза – съзв. от няколко звезди в кръг като софра – *трапеза* – **Сд** ДГради, Орях. Вж. Синѝйка, Софрà.

Траханица – име на Зорницата; изгрява, когато се готови *траханà* ‘вид ястие с квас за хляб’ – **Сд** Пил.

Три звездѝ – появяват се около Луната към среднощ; “по тях се определя времето към 2 часа” – **Бр** Мар; **Рз** Син; **Сф** Божр.

Трикràко стòлче – съзв. от три звезди като триъгълник – **П** Мед. Вж. Столче, Пиrustìя, Сàджак.

Триъгълник – съзв. от 3 – 4 звезди с подобна форма – **Св** Крам.

Тръвна – съзв. във форма на плетен кошер за пчели – *tròvna* – **Ел** Разд; **Пв** Гроз; **Пм** Пан; **Ш** Ивнс.

Утренница – светла звезда, която изгрява сутрин рано преди слънцето и зората, = Зорница – **Бт** Еtron; **Сс** Стриц. (Вж. I ч.).

Утрешница – утринна звезда: Утренница, Зорница – **М** Ерм, Недл.

Уфùк – ранна сутрешна звезда, тур. *ifuk* ‘хоризонт, небосвод’ = *Cabàk* йълдъзъ – **ИІ** Загор.

Фенèр – ярка звезда, изгряваща най–рано, = Зорница, Утрен–ница; от новогр. през тур. *fener* ‘свещ в стъклена кутия за светене’ – **Рз** Рак. Вж. Светѝло, Светѝлник, Свещ.

Фенèри – съзв. от 5 светли звезди, светещи като фенер – **Тб** Комл.

Хайдùци – три звезди по двойки и една малка – влахче, откраднато от разбойници – **Сд** Скл; **Ст** Пором; **Кд** Вакс. Вж. долу Харамий.

Хайдùшки път – Поверие: “Хайдути крадили жито и при преслед–ването им го разсиiali, зърната се превърнали в звезди.” – **Б** Кац. Вж. Млечен път.

Харамий – съзв. наподобено на разбойници, хайдути; араб. *harami* ‘хайдутин, разбойник’ – **Бк** Котен; **Сд** ДГради.

Харман – куп звезди като гумно със разсипани звезди; звезден кръг около Луната – **Бч** Безв; **Др**; **Пд** Труд; **Пк** Дим; **Сл** Панар; **Сф** ГБан. От перс. *harman*

‘тумно, ток, вършило’.

Харманджийка – едра звезда, появяваща се по време на вършитба “по харман” – **Пд ГКап.**

Хармани – звезди, появяващи се по време на вършитба – юли/август – **Пв ДСлав.**

Харманска – звезда, грееща по време на харман ‘вършитба’ – **ВТ Лед; Пд Първ.** Вж. горе *Харманджийка*.

Хармансъс слама – Млечен път, Къмова слама, Слама – **Пв Нев; ВТ Лед.**

Хвърчило – съзв. с форма на *хвърчило* за деца – **Н Деб.**

Хергелè – 4 – 5 звезди, които изгряват рано сутрин, когато се из–карва *хергелето* ‘конското стадо’ на свободна паша – **Кж Резб.**

Хидра – вж. *Видра*.

Хомот – съзв. с форма на *хомот* ‘ярем за впрягане’ – **Пд Ръж.** Вж. *Боюндрук*.

Хорище – многообразни дребни звезди, събрани в кръг около по–едра звезда *Гайдара* – **Ш Диб.** Вж. *Хоро*.

Хорò – съзв. от дребни звезди в кръг като играчи на хоро – **Бг Раб; Бр Tr, Trъс; В Вин, Черн; Гр Желяз; Др Върбн; Е Синдж; Кл Ръж, Тул; Н Мус; Нп Пам; П Драг; Пк Вии; Р Дабл, Нов; СЗ Дълб, Тих; Х Мал; Хм Обруч; Я Недял.** Вж. *Хорище*.

Хорò с гайдарджия – вж. *Хорище, Хорò*; дребни звезди в кръг “хоро” и в средата едра звезда “Гайдар” – **Кн Сок.**

Хляб – едра звезда; предание: “Млада булка пекла хляб; забравен самун в пещта се превърнал в звезда.” – **Н Мус.**

Царева звездà – голяма, ярка звезда “на голям човек, цар” – **Пв Асп.** Свързано с повerie, че всеки човек има на небето звезда.

Царѝца – съзв. *Корона* или отделна светла звезда – **Сф Кок.**

Царски път – име за *Млечния път* – **Тк Белиц.**

Чатàл – съзв. от 7 звезди, образуващи разсока ‘чatal’ – **Гр Желяз; Дг Мерч; НЗ Стоил.**

Чàша – четири звезди, образуващи форма на чаша – **Кб Бресте; Лк Мог; М Недл; Р Сандр; Св Батиш.** (Вж. Гч.).

Червèна звездà – ярка звезда с червена светлина, грее на запад – **Сщ Бълг.**

Черпàк – съзв., наподобяващо голяма лъжица с дръжка, кепче – черпак; име на *Малка Мечка* – **Вр Крив; Лк Мог; М Недел; Р Сандр; Св Батиш.** Вж. *Кепчè*.

Чèстно кръстче – четири звезди на кръст в Млечния път, движат се от изток на запад – **Нп Пет мог.**

Четириъгълник – съзв. с подобна форма – **Н Деб.**
Чифтèрчета – две двойки малки звезди – **Дг Брс, Черн.** Вж. долу.
Чифтèря – съзв. от две двойки “чифта” звезди; тур. *çift yer* – **Х Кор.**
Чобàн йълдъз – тур. име на *Зорницаата*, *Çoban yıldızı* ‘Овчарска (Пастирска) звезда’ – **П ГКаб; III Загор.**
Чобàнин – съзв. *Овчàр, Пастир* – **А Въл.**

Шàпка – съзв. , подобно на *шàпка* – капа – **Хм Медн.**
Шесттè вlàсци – съзв. *Vlàsci*, които гонят Хайдутите, отвлекли влахче – **Вр Върбши.** Вж. *Vlàsci, Вlàсци, Владиславови.*
Шилегàрин – едра звезда между други дребни звезди “*шиле – та*” – **Бр Тр.**
Шилегàрка – звезда, която захожда към 6 часа; по нея овчарите се ориентират да пасат шилетата; ‘поотрасло агне до една година’ – **Бг Мед;**
Лч Влад, Слат; Пл Том; Сщ Стеж.
Шилегàрска звездà – друго име на *Шилегàрка* – **Лч Влад.**
Шосè – име на *Млечния път*; от фр. през тур. *şose* ‘широк настлан път’ – **Сс Лип. Вж. Път.**

Юлкàр – звезда, която изгрява най-рано вечер – **Кж Резб; Тщ Прол.** Тур. *ölükâr* ‘мъртва печалба’ .
Юнàк звездà – голяма звезда на запад, “годеницата, невястата на юнака и Деницата” – **Сф Гурм.**
Юрт – съзв. от няколко звезди; от тур. *yurt* ‘дворно място’ – **Ас Катун.**
Юрùк – единична звезда сред други дребни звезди; от тур. *yürük* ‘скитник, пастир’ **Солунско Куфалово** – (БЕ, г. 27, кн. 6, с. 484) . Вж. *Овчàр, Пàстир, Чобан.*
Юрукѝор – съзв. *Плеади*; вероятно *йор* от *йол* ‘път’: ‘Юруков път’ (БДПМ, V, 1970, с. 229) , *yürük yöl.*

Ялàн кервàнка – име на *Лъжѝ кервàн*, тур. *yalan* ‘лъжа’ – **Рз Лов.**

Янинка – звезда; име на *Зорницаата* – **Ст Слат.**
Янкул – звезда, име на планета Юпитер – **Ст Слат.** Предание: “Янкул и Янинка били брат и сестра. Още малки, те останали сирачета и били харизани далече едно от друго. Когато Янкул порсъл, тръгнал да си дири невеста; видял сестра си, без да я знае, че е тя, поискал я за жена и му я дали; но отсетне, като се разбрали, те се разделили: Янинка станала Зорница, а Янкул – *Мами керван*; те след всеки седем години еднажд се срещат.” (СБНУИ, XXX, с. 25).

Янгàшкерванджийка – име на *Лъжѝ кервàн* – **Др Гост;** от тур. *yanlış* ‘погрешен, лъжлив’.

Ясна звездà – светла “ясна” звезда, изгрява първа – **Пм.**

СЪКРАЩЕНИЯ НА СЕЛИЩАТА

А – Айтос, Айтоско

А Бъл – Българево, **А КГеорг** – Карагеоргиево, **А Прос** – Просенник

Ар – Ардино, Ардинско

Ар Дав – Давидково, **Ар Заг** – Загражден

Ас – Асеновград, Асеновградско

Ас Бач – Бачково, **Ас Бол** – Болярци, **Ас Бор** – Борово, **Ас Нар** – Наречен, **Ас Сад** – Садово.

Б – Бяла, Беленско

Б Бряс – Брястовица, **Б ГМан** – Горна Манастирица, **Б Габл** – Горно Абланово, **Б Две мог** – Две могили, **Б Др** – Дряновец, **Б ЕкЙос** – Екзарх Йосиф, **Б ЗСт** – Захари Стоянов, **Б КВър** – Каран Върбовка, **Б Кац** – Кацелово, **Б Конр** – Копривец, **Б Обр** – Обретеник, **Б Ост** – Острец, **Б Стър** – Стърмен.

Бг – Белоградчик, Белоградчишко

Бг Върбч – Върбовчето, **Бг Дъл** – Дълго поле, **Бг Костич** – Костичовци, **Бг Мед** – Медовица, **Бг Ореш** – Орешец, **Бг Раб** – Рабиша, **Бг Сред** – Средногрив.

Бз – Брезник, Брезнишко

Бз – Брезник, **Бз Гър** – Гърло, **Бз Реб** – Ребро

Бк – Берковица, Берковско

Бк Брв – Боровци, **Бк Върши** – Вършец.

Бл – Благоевград, Благоевградско

Бл – Благоевград, **Бл Грам** – Грамада, **Бл Зел** – Зелен Дол, **Бл Клис** – Клисура, **Бл Черн** – Черниче

Бр – Бургас, Бургаско

Бр Бан – Банево, **Бр ДЕз** – Долно Езерово, **Бр Жит** – Житарово, **Бр Зид** – Зидарово, **Бр Изв** – Извор, **Бр Кам** – Камено, **Бр Крайм** – Крайморие, **Бр Крущ** – Крушовец, **Бр Лив** – Ливада, **Бр Мар** – Маринка, **Бр Мед** – Меден рудник, **Бр Прм** – Приморско, **Бр Рав** – Равнец, **Бр Рос** – Росен, **Бр Русок** – Русокастро, **Бр Тр** – Трояново, **Бр Тръс** – Тръстиково, **Бр Черн** – Черни връх, **Бр Чerm** – Черноморец

Бс – Бела Слатина, Белослатинско

Бс – Бела Слатина, **Бс Брвн** – Борован, **Бс Брен** – Бреница, **Бс Бърд** – Бърдарски геран, **Бс Вран** – Вряняк, **Бс Гл** – Глава, **Бс Добр** – Добролево, **Бс Ен** – Еница, **Бс Леп** – Лепица, **Бс Поп** – Попица, **Бс Рог** – Рогозен, **Бс Сух** – Сухаче, **Бс Тлач** – Тлачене, **Бс Тър** – Търнава, **Бс Търн** – Търнак, **Бс Чом** – Чомаковци

Бт – Ботевград, Ботевградско

Бт Лъг – Лъга, **Бт Осик** – Осиковица

Бч – Балчик, Балчишко

Бч Безв – Безводица, **Бч Белг** – Белгун, **Бч Божс** – Божурец, **Бч Бъл** – Българево, **Бч Вак** – Ваклино, **Бч Дроп** – Дропла, **Бч Дъб** – Дъбрава, **Бч Мог** –

Могилице, **Бч Нан** – Нанево, **Бч ХДим** – Хаджи Димитър, **Бч Црч** – Царично, **Бч Шаб** – Шабла.

В – Варна, Варненско

В Акс – Аксаково, **В Белс** – Белослав, **В Бял** – Бяла **В Вин** – Виница, **В Вод** – Водица, **В ГКан** – Генерал Кантарджиево, **В ГКис** – Генерал Киселево, **В Госп** – Господиново, **В Дев** – Девня, **В Ез** – Езерово, **В Звезд** – Звездица, **В ЛКар** – Любен Каравелово, **В Ник** – Николаевка, **В Стри** – Страшимирово, **В Черн** – Чернево.

Вг – Велинград, Велинградско

Вг Дор – Дорково, **Вг Кост** – Костандово

Вд – Видин, Видинско

Вд Бал – Балей, **Вд Брег** – Брегово, **Вд Владч** – Владичевци, **Вд Вълч** – Вълчак, **Вд Градц** – Градец, **Вд Нов** – Ново село

Вр – Враца, Врачанско

Вр Врбши – Върбешница, **Вр Згор** – Згориград, **Вр Крав** – Краводер, **Вр Крем** – Кремена, **Вр Крет** – Крета, **Вр Крив** – Криводол, **Вр Курн** – Курново, **Вр Лес** – Лесура, **Вр Лют** – Лютиброд, **Вр МПеиц** – Малко Пещене, **Вр Ром** – Роман, **Вр Тип** – Типченица

ВТ – Велико Търново, Великотърновско

ВТ Арб – Арбанаси, **ВТ Бал** – Балван, **ВТ Бойч** – Бойчиновци, **ВТ Велч** – Велчево, **ВТ Войн** – Войнежа, **ВТ Въг** – Въглевци, **ВТ Деб** – Дебелец, **ВТ Карн** – Каранци, **ВТ Кил** – Килифарево, **ВТ Кис** – Кисловци, **ВТ Куц** – Куцина, **ВТ Лед** – Леденик, **ВТ Мал** – Малък Чифлик, **ВТ Мерд** – Мерданя, **ВТ Ник** – Никюп, **ВТ Плак** – Плаково, **ВТ ПСен** – Полски Сеновец, **ВТ ПТръм** – Полски Тръмбеш, **ВТ Прис** – Присово, **ВТ Пчел** – Пчелище, **ВТ Радн** – Раданово, **ВТ Рес** – Ресен, **ВТ Рус** – Русаля, **ВТ Руск** – Русковци, **ВТ Самов** – Самоводене, **ВТ Саш** – Сашево, **ВТ Хот** – Хотница, **ВТ Цер** – Церова кория, **ВТ Шем** – Шереметя

Г – Габрово, Габровско

Г – Габрово, Г Апр – Априлово, **Г Арм** – Армени, **Г Бал** – Баланите, **Г Божн** – Боженци, **Г Брън** – Бръненците, **Г Велк** – Велковци, **Г Вран** – Враниловци, **Г Гач** – Гачовци, **Г Дбл** – Дебел дял, **Г Длж** – Дележиците, **Г Дон** – Донино, **Г Ет** – Етър, **Г Жъл** – Жълтеш, **Г Злат** – Златевци, **Г Игл** – Игликино, **Ил** – Илиевци, **Г Кмет** – Кметовци, **Г Коз** – Козирог, **Г Конч** – Кончалиите, **Г Кост** – Костадините, **ВТ Лис** – Лисец, **Г Межд** – Междене, **Г Меч** – Мечковица, **Г Нег** – Негенците, **Г Поп** – Поповци (Лесичарска общ.), **Г Попв** – Поповци (Поповска общ.), **Г Пот** – Потока, **Г Радеш** – Радешковци, **Г Стеф** – Стефаново, **Г Стойк** – Стойковци, **Г Торб** – Торбалъжи, **Г Трън** – Трънето, **Г Чав** – Чавеите, **Г Яб** – Яблка, **Г Ян** – Янтра

Гд – Годеч, Годечко

Гд Бук – Букоровци

ГО – Горна Оряховица, Горноряховско

ГО Балк – Балканци, **ГО Благ** – Благоево, **ГО Върб** – Върбица, **ГО Върб** –

Върбовка, **ГО Гор** – Горско Ново село, **ГО Джул** – Джулюница, **ГО Добр** – Добри дял, **ГО Дор** – Долна Оряховица, **ГО Дргн** – Драганово, **ГО Жел** – Железарци, **ГО Калт** – Калтинец, **ГО Кам** – Камен, **ГО Козар** – козаревец, **ГО Круши** – Крушето, **ГО Лоз** – Лозен, **ГО Ляс** – Лясковец, **ГО Ник** – Николаево, **ГО Пис** – Писарево, **ГО Пол** – Поликраище, **ГО Първ** – Първомайци, **ГО Стрж** – Стражица, **ГО Суш** – Сушица, **ГО Тем** – Теменуга, **ГО Чап** – Чапаево

Гр – Грудово, Грудовско

Гр Горс – Горска поляна, **Гр Желяз** – Желязково, **Гр Зор** – Зорница, **Гр Пън** – Пънчево, **Гр Слив** – Сливово, **Гр Фак** – Факия

ГТ – Генерал Тошево, Генералтошевско

ГТ Бал – Балканци, **ГТ Вас** – Василево, **ГТ Грин** – Горен извор, **ГТ Град** – Градини, **ГТ Жит** – Житен, **ГТ Кон** – Конаре, **ГТ Крс** – Красен, **ГТ Лил** – Лиляково, **ГТ Пас** – Пастир, **ГТ Прес** – Преселци, **ГТ Пчел** – Пчеларово, **ГТ Равн** – Равнец, **ГТ Спас** – Спасово, **ГТ Сърн** – Сърнино

Гц – Гоце Делчев, Гоцеделчевско

Гц Гърм – Гърмен, **Гц Огн** – Огненово, **Гц Осик** – Осиково

Д – Девин, Девинско

Д Мих – Михалково

Дг – Димитровград, Димитровградско

Дг Брс – Бряст, **Дг Велк** – Великан, **Дг Мерч** – Меричлери, **Дг Чернг** – Черногорово

Дл – Дулово, Дуловско

Дл – Дулово, **Дл Бос** – Босна, **Дл Грн** – Грънчарово, **Дл Дбрт** – Добротица, **Дл Межд** – Межден, **Дл Окр** – Окорш, **Дл Полк** – Полковник Таслаково, **Дл Цасн** – Царасеново, **Дл Чerk** – Черковно

Др – Дряново, Дряновско

Др – Дряново, **Др Буч** – Бучуковци, **Др Врбн** – Върбаново, **Др Сок** – Гара Соколово, **Др ГДам** – Горни Дамяновци, **Др Гост** – Гостилица, **Др Драгн** – Драгневци, **Др Катр** – Катранджии, **Др Кос** – Косарка, **Др Крстн** – Кръстинянци, **Др Кум** – Куманите, **Др Плач** – Плачковци, **Др Рад** – Радевци, **Др Стнч** – Станчов хан

Е – Елена, Еленско

Е – Елена, **Е Беб** – Беброво, **Е Бажд** – Баждари, **Е Кир** – Киревци, **Е Конст** – Константин, **Е Рух** – Руховци, **Е Свир** – Свирчово, **Е Срд** – Средно село, **Е Мск** – Майско (Тузлуалан), **Е Черв** – Червенковци, **Е Чак** – Чакали, **Е Як** – Яковци

Ел – Елхово, Елховско

Ел Боян – Бояново, **Ел Вод** – Воден, **Ел ГКруши** – Голямо Крушово, **Ел Княж** – Княжево, **Ел Лал** – Лалково, **Ел Поп** – Попово, **Ел Пч** – Пчела, **Ел Рзд** – Раздел

ЕП – Елин Пелин, Елинпелинско

ЕП – Елин Пелин, **ЕП Огн** – Огняново, **ЕП Чур** – Чурек, **ЕП Яна** – Яна

И – Ивайловград, Ивайловградско

И – Ивайловград, **И Каз** – Казак

Ис – Исперих, Исперихско

Ис *Влдм* – Владимировци, **Ис** *Зав* – Завет, **Ис** *Зар* – Зарица, **Ис** *Лъв* – Лъвино, **Ис** *Мат* – Матовци, **Ис** *Хър* – Хърсово
Их – **Ихтиман, Ихтиманско**
Их – Ихтиман, **Их** *Брд* – Бърдо, **Их** *Вак* – Вакарел, **Их** *Дол* – Долна баня, **Их** *Кстн* – Костенец
К – **Кула, Кулско**
К *Бойн* – Бойница, **К** *Голм* – Големаново, **К** *Хал* – Халовски колиби
Кб – **Кубрат, Кубратско**
Кб *Бис* – Бисерци, **Кб** *Брств* – Брестовене, **Кб** *Белов* – Беловец, **Кб** *Камн* – Каменово, **Кб** *Мед* – Медъвене, **Кб** *Рвн* – Равно, **Кб** *Сав* – Савин, **Кб** *Смир* – Смирненски, **Кб** *Тет* – Тетово, **Кб** *Череш* – Черешово, **Кб** *Юп* – Юпер
Кд – **Кюстендил, Кюстендилско**
Кд – Кюстендил, **Кд** *Бист* – Бистрица, **Кд** *Вакс* – Ваксево, **Кд** *Дргвиц* – Драговишица, **Кд** *Кон* – Коняво, **Кд** *Ломн* – Ломница, **Кд** *Маз* – Мазаракчево, **Кд** *Прек* – Преколница, **Кд** *Ябъл* – Ябълково
Кж – **Кърджалий, Кърджалийско**
Кж *Глед* – Гледка, **Кж** *Резб* – Резбарци
Кл – **Казанлък, Казанлъшко**
Кл *Алек* – Александрово, **Кл** *Ас* – Асен, **Кл** *Вет* – Ветрен, **Кл** *ГДр* – Голямо Дряново, **Кл** *ГСах* – Горно Сахране, **Кл** *ДСах* – Долно Сахране, **Кл** *Едр* – Едрево, **Кл** *Ен* – Енина, **Кл** *Кр* – Крън, **Кл** *Мил* – Милево, **Кл** *Мъг* – Мъглиж, **Кл** *Ръж* – Ръжина, **Кл** *Тул* – Тулово, **Кл** *Шейн* – Шейново, **Кл** *Шип* – Шипка, **Кл** *Яг* – Ягода
Км – **Крумовград, Крумовградско**
Км *Гур* – Гургулица, **Км** *Дар* – Дарец, **Км** *Зор* – Зорница
Кн – **Карнобат, Карнобатско**
Кн – Карнобат, **Кн** *Асп* – Аспарухово, **Кн** *Барг* – Барган, **Кн** *Крум* – Крумово градище, **Кн** *Лоз* – Лозарево, **Кн** *Лозц* – Лозица, **Кн** *Мъдр* – Мъдрино, **Кн** *Нев* – Невестино, **Кн** *Сок* – Соколово, **Кн** *Сунг* – Сунгуларе
Кр – **Карлово, Карловско**
Кр *ВЛев* – Васил Левски, **Кр** *Войн* – Войнягово, **Кр** *Кар* – Каравелово, **Кр** *Свж* – Свежен
Кт – **Котел, Котленско**
Кт – Котел, **Кт** *Авр* – Аврамов, **Кт** *Жер* – Жеравна, **Кт** *Медв* – Медвен, **Кт** *Сок* – Соколарци, **Кт** *Тич* – Тича
Л – **Лом, Ломско**
Л *Асп* – Аспарухово, **Л** *Вълч* – Вълчедръм, **Л** *ГЦиб* – Горни Цибър, **Л** *Дрен* – Дреневец, **Л** *Дъб* – Дъбова махала, **Л** *Замф* – Замфирово, **Л** *Игн* – Игнатиево, **Л** *Метк* – Метковец, **Л** *Рас* – Расово, **Л** *Смир* – Смирненски, **Л** *Як* – Якимово
Лк – **Луковит, Луковитско**
Лк *Брес* – Бресте, **Лк** *Дерм* – Дерманци, **Лк** *ЛСтн* – Лазар Станево, **Лк** *Мог* – Могилата, **Лк** *Поз зъба* – Под зъба, **Лк** *Петров* – Петровене, **Лк** *Радм* –

Радомирци, **Лк Рак** – Ракита, **Лк Ресл** – Реселец, **Лк Рум** – Румянцево, **Лк Сад** – Садовец, **Лк Тлиш** – Телиш, **Лк Черв** – Червен бряг

Лч – Ловеч, Ловешко

Лч – Ловеч, **Лч Абл** – Абланица, **Лч Бах** – Баховица, **Лч Бълг** – Българене, **Лч Влад** – Владиня, **Лч Глу** – Голец, **Лч Грин** – Горан, **Лч Девт** – Деветаки, **Лч Дойр** – Дойренци, **Лч Драг** – Драгана, **Лч Дрян** – Дрянов, **Лч Кат** – Катунец, **Лч Кирк** – Киркова махала, **Лч Круш** – Крушунна, **Лч Къкр** – Къкрина, **Лч Мик** – Микре, **Лч Остр** – Острец, **Лч Прес** – Пресяка, **Лч Слат** – Слатина, **Лч Смч** – Смочан, **Лч Тен** – Тепава

М – Мадан, Маданско

М Ерм – Ерма река, **М Недл** – Неделино

МТ – Малко Търново, Малкотърновско

МТ Бръш – Бръшлян, **МТ Грам** – Граматиково

Мх – Михайловград, Михайловградско

Мх Бел – Бели бряг, **Мх Вир** – Вирове, **Мх Глев** -- Главановци, **Мх ГЦер** – Горно Церовене, **Мх Лех** – Лехчево

Н – Никопол, Никополско

Н Брст – Бряст, **Н Въб** – Въбел, **Н Деб** – Дебово, **Н Евлг** – Евлогиево, **Н Крем** – Крета, **Н Меч** – Мечка, **Н Милк** – Милковица, **Н Мус** – Муселиево, **Н Новч** – Новачене, **Н Сом** – Сомовит, **Н Трън** – Трънчовица

НЗ – Нова Загора, Новозагорско

НЗ Асен – Асеновец, **НЗ Кон** – Конево, **НЗ Корт** – Кортен, **НЗ Млад** – Младово, **НЗ Новос** – Новоселец, **НЗ Омар** – Омарчево, **НЗ Пъдр** – Пъдарево, **НЗ Стойл** – Стоил войвода

Нп – Нови пазар, Новопазарско

Нп Белогр – Белоградец, **Нп Войв** – Войвода, **Нп Върб** – Върбяне, **Нп Ен** – Енево, **Нп Касп** – Каспичан, **Нп Пам** – Памукчии, **Нп Пет мог** – Пет могили, **Нп Пис** – Писарево, **Нп Плис** – Плиска, **Нп Прав** – Правци, **Нп Син** – Сини вир

Ом – Омуртаг, Омурташко

Ом – Омуртаг, **Ом Длъж** – Длъжка поляна

Ор – Оряхово, Оряховско

Ор – Оряхово, **Ор Бук** – Буковци, **Ор Бут** – Бутан, **Ор Гал** – Галово, **Ор Глојс** – Глојане, **Ор ДЛук** – Долни Луковит, **Ор Козл** – Козлодуй, **Ор Крив** – Крива бара, **Ор Крушви** – Крушовене, **Ор Ман** – Манастирище, **Ор Мих** – Михайлово, **Ор Селн** – Селановци, **Ор Софр** – Софрониево, **Ор Ставр** – Ставерци, **Ор Хърл** – Хърлец

П – Попово, Поповско

П Апр – Априлово, **П Берк** – Берковски, **П Вод** – Водици, **П ГКаб** – Горна Кабда, **П Горч** – Горчиново, **П Дол** – Долец, **П Драл** – Дралфа, **П Кар** – Кардам, **П Ковч** – Ковачевец, **П Кон** – Конак, **П Манс** – Манастирища, **П Мед** – Медовина, **П Он** – Опака, **П Осик** – Осиково, **П Пал** – Паламарица, **П Рос** – Росина.

Пв – Провадия, Провадийско

Пв Асп – Аспарухово, **Пв Блъск** – Блъсково, **Пв Брес** – Брестак, **Пв Ветр** – Ветрино, **Пв Въл** – Вълчи дол, **Пв Гроз** – Гроздево, **Пв ДСлав** – Долно Славейковци, **Пв Друм** – Друмево, **Пв Жит** – Житница, **Пв Кал** – Калоян, **Пв Ком** – Комунари, **Пв Марк** – Марково, **Пв Нев** – Невша, **Пв Пет** – Петров дол, **Пв Тръст** – Тръстиково, **Пв Тутр** – Тутраканци, **Пв Храб** – Храброво, **Пв Явр** – Яворово

Пд – Пловдив, Пловдивско

Пд Пловдив, Пд Баб – Бабек, **Пд Бойк** – Бойково, **Пд Брест** – Брестовица, **Пд Г Кон** – Голямо Конаре, **Пд Дув** – Дуванлий, **Пд Дълг** – Дълго поле, **Пд Жит** – Житница, **Пд Йоак** – Йоаким Груево, **Пд Кост** – Костиево, **Пд Крич** – Кричим, **Пд Кук** – Кукулен, **Пд Курт** – Куртово Конаре, **Пд Първ** – Първенец, **Пд Розв** – Розовец, **Пд Ръжс** – Ръжево, **Пд Стрл** – Стрелци, **Пд Труд** – Труд, **Пд ЦКал** – Цар Калоян

Пз – Пазарджик, Пазарджишко

Пз Бош – Бушуля, **Пз М Кон** – Мало Конаре, **Пз Юн** – Юнаците

Пи – Пирдоп, Пирдопско

Пи Ант – Антон, **Пи Бун** – Буново, **Пи Хвър** – Хвърчил, **Пи Чав** – Чавдар, **Пи Чел** – Челопеч

Пк – Павликени, Павликенско

Пк Павликени, Пк Батк – Батак, **Пк Бял** – Бяла ряка, **Пк Вии** – Вишовград, **Пк Върбк** – Върбовка, **Пк ГЛип** – Горна Липница, **Пк Градище** – Градище, **Пк Дим** – Димча, **Пк ДЛип** – Долна Липница, **Пк Дъс** – Дъскот, **Пк Лес** – Лесичери, **Пк Мих** – Михалци, **Пк Нед** – Недан, **Пк Паск** – Паскалевец, **Пк Рос** – Росица, **Пк Стам** – Стамболово, **Пк Сухн** – Сухиндол

Пл – Плевен, Плевенско

Пл Аспр – Аспарухово, **Пл Бох** – Бохот, **Пл Върбиц** – Върбица, **Пл ГМитр** – Горна Митрополия, **Пл ГДъб** – Горни Дъбник, **Пл Грив** – Гривица, **Пл ДДъб** – Долни Дъбник, **Пл Кир** – Кирилово, **Пл Ком** – Комарево, **Пл Крушв** – Крушовица, **Пл Къртж** – Къртожабене, **Пл Лас** – Ласкар, **Пл Лев** – Левски, **Пл Ник** – Николаево, **Пл Обн** – Обнова, **Пл Опан** – Опанац, **Пл Орях** – Оряховица, **Пл Пелишат** – Пелишат, **Пл Пет** – Петерница, **Пл Пис** – Писарево, **Пл Под** – Подем, **Пл Ради** – Радищево, **Пл Старос** – Староселци, **Пл Тод** – Тодорово, **Пл Том** – Тотлебен, **Пл Тръс** – Тръстеник, **Пл Ясн** – Ясен

Пм – Поморие, Помориско

Пм Поморие, Пм Бата – Бата, **Пм Кабл** – Каблешково, **Пм Пан** – Паницово, **Пм Рав** – Равда, **Пм Сарф** – Сарафово

Пн – Панагюрище, Панагюрско

Пн Панагюрище, Пн Среб – Сребрино

Пр – Перник, Пернишко

Пр Див – Дивотино, **Пр Зид** – Зидарци, **Пр Мещ** – Мещица

Прв – Първомай, Първомайско

Прв – Първомай, **Прв Градн** – Градина, **Прв Деб** – Дебър, **Прв Скоб** – Скобелево

Пс – Преслав, Преславско

Пс Върб – Върбица, **Пс Злат** – Златар

Пч – Петрич, Петричко

Пч – Петрич, **Пч Ключ** – Ключ, **Пч Кул** – Кулата

Пщ – Пещера, Пещерско

Пщ Равн – Равногор

Р – Русе, Русенско

Р – Русе, **Р Баб** – Бабово, **Р Беср** – Бесарабово, **Р Бъз** – Бъзън, **Р Долл** – Долапите, **Р Дабл** – Долно Абланово, **Р Кпр** – Копривец, **Р Костнд** – Костанденец, **Р Кош** – Кошов, **Р МВран** – Малко Враново, **Р Меч** – Мечка, **Р Ник** – Николаево, **Р Нис** – Нисово, **Р Нов** – Ново село, **Р Обрз** – Образцов чифлик, **Р Пирг** – Пиргово, **Р Пис** – Писнец, **Р Прос** – Просена, **Р Рях** – Ряхово, **Р Сандр** – Сандрово, **Р Свал** – Сваленик, **Р Семер** – Семерджеево, **Р Слив** – Сливо поле, **Р Таб** – Табачка, **Р Червн** – Червена вода, **Р Юдл** – Юделник, **Р Ястр** – Ястrebец

Рз – Разград, Разградско

Рз Балк – Балканци, **Рз Благ** – Благоево, **Рз Градн** – Градина, **Рз Дрян** – Дряновец, **Рз Дур** – Дуран, **Рз Крив** – Кривня, **Рз Лов** – Ловско, **Рз Острч** – Островче, **Рз Поб** – Побит камък, **Рз Порщ** – Пороище, **Рз Рак** – Раковски, **Рз Сам** – Самуил, **Рз Сен** – Сеново, **Рз Син** – Синя вода, **Рз Топ** – Топчии, **Рз Хлеб** – Хлебарово, **Рз Ясен** – Ясеновец

Рл – Разлог, Разложко

Рл – Разлог, **Рл Бан** – Баня, **Рл Белиц** – Белица

Рм – Радомир, Радомирско

Рм ГДик – Горна Диканя, **Рм Гълб** – Гълъбник, **Рм Див** – Дивля, **Рм Дрен** – Дрен, **Рм Зем** – Земен, **Рм Ник** – Николаево

С – Своге, Свогенско

С – Своге, **С Мил** – Миланово

Св – Севлиево, Севлиевско

Св Агат – Агатово, **Св Бат** – Батошево, **Св Бер** – Бериево, **Св Бог** – Богатово, **Св Бур** – Буря, **Св ГРос** – Горна Росица, **Св Градн** – Градница, **Св Гъб** – Гъбене, **Св Добр** – Добромирка, **Св Драг** – Драгановци, **Св Душ** – Душево, **Св Душ клуб.** – Душевски колиби, **Св Кас** – Кастел, **Св Корм** – Кормянско, **Св Крам** – Крамолин, **Св Круши** – Крушево, **Св Кръв** – Кръвеник, **Св Ловн** – Ловнидол, **Св МВър** – Малък Вършец, **Св Млеч** – Млечево, **Св Муз** – Музга, **Св Пенк** – Пенковци, **Св ПСлав** – Петко Славейково, **Св Рях** – Ряховци, **Св Сен** – Сенник, **Св Сток** – Стоките, **Св Стол** – Стола, **Св Тър** – Търхово, **Св Хир** – Хирево, **Св Шум** – Шумата

Сг – Свиленград, Свиленградско

Сг Лев – Левка, **Сг Люб** – Любимец, **Сг Орях** – Оряхово

Сд – Сандански, Санданско

Сд Градиши – Долна Градешница, Сд Пип – Пиперица, Сд Скл – Склава

СЗ – Стара Загора, Старозагорско

СЗ – Стара Загора, СЗ Бог – Богомилово, СЗ ГБот – Горно Ботево, СЗ ДАт – Даскал Атанасово, СЗ Дълб – Дълбоки, СЗ Змей – Змейово, СЗ Зора – Зора, СЗ Калоян – Калояновец, СЗ Кирл – Кирилметодиево, СЗ Мих – Михайлово, СЗ Пам – Памукчии, СЗ Ради – Раднево, СЗ Рак – Ракитница, СЗ Своб – Свободен, СЗ Стах – Стаканово, СЗ Стран – Странско, СЗ Тих – Тихомирово, СЗ Хрищ – Хрищени

Ск – Самакав, Самоковско

**Ск Досп – Доспей, Ск Злок – Злокучене, Ск Рад – Радуил, Ск Шипч – Шипочане
Сл – Сливен, Сливенско**

Сл Блат – Блатец, Сл Бор – Боров дол, Сл Гавр – Гавраилово, Сл Герг – Гергевец, Сл Глуши – Глушник, Сл Галек – Горно Александрово, Сл Калян – Калоян, Сл Кам – Камен, Сл Ков – Ковачите, Сл Кршир – Крушаре, Сл Мечк – Мечкарево, Сл Панар – Панаретовци, Сл Рак – Раковци, Сл Сам – Самуилово, Сл Сбриц – Сборище, Сл Стар – Стара река, Сл Твърд – Твърдица, Сл Търн – Търнен кладенец, Сл Чинт – Чинтулово, Сл Чок – Чокоба

См – Смолян, Смолянско

См – Смолян, См Момч – Момчиловци

Сс – Силистра, Силистренско

Сс Алф – Алфатар, Сс Баб – Бабук, Сс Бълг – Българка, Сс Кайн – Кайнарджа, Сс Калип – Калипетрово, Сс Лип – Липница, Сс ПЧол – Полковник Чолаково, Сс Попн – Попина, Сс Стариц – Стракимир, Сс Среб – Сребърна

Ст – Станке Димитров, Станкедимитровско

Ст Пором – Пороминово, Ст Рил – Рила, Ст Слат – Слатино

Сф – София, Софийско

Сф Бан – Баня, Сф Божар – Бжурище, Сф Вол – Волуяк, Сф Влад – Владая, Сф Герм – Герман, Сф ГБан – Горна Баня, Сф Горуб – Горубляне, Сф Гурм – Гурмазово, Сф Драгл – Драгалевци, Сф Желез – Железница, Сф Иван – Иваняне, Сф Княж – Княжево, Сф Кок – Кокаляне, Сф Лок – Локорско, Сф НВраж – Нова Враждебна, Сф Орлан – Орландовци, Сф Панч – Панчево, Сф Сим – Симеоново, Сф Сух – Суходол

Сц – Сливница, Сливнишко

Сц Алд – Алдомировци, Сц Брус – Брусник, Сц Пет – Петърч

Сщ – Свищов, Свищовско

Сщ – Свищов, Сщ Алек – Алеково, Сщ Бълг – Българене, Сщ БСлив – Българско Сливово, Сщ ГСтуд – Горна Студена, Сщ Карам – Караманово, Сщ Козл – Козловец, Сщ Мал – Малчика, Сщ Овч – Овча могила, Сщ Ореш – Ореш, Сщ Пав – Павел, Сщ Стеж – Стежерово

Т – Трън, Трънско

Т Дмел - Долна Мелна

Тб – Толбухин, Толбухинско

Тб Бен – Бенковски, **Тб Бог** – Богдан, **Тб Ведр** – Ведрина, **Тб Влад** – Владимирово, **Тб Гкол** – Генерал Колево, **Тб Геш** – Гешаново, **Тб Дол** – Долина, **Тб Дон** – Дончево, **Тб Жит** – Житница, **Тб Зим** – Зимница, **Тб Злат** – Златия, **Тб Карапел** – Карапелит, **Тб Козлд** – Козлодуйци, **Тб Котли** – Котленци, **Тб Крир** – Крушари, **Тб Леск** – Лесково, **Тб Ловч** – Ловчанци, **Тб МСмол** – Малка Смолница, **Тб Мет** – Методиево, **Тб Овчар** – Овчарово, **Тб Одр** – Одринци, **Тб Орл** – Орлова могила, **Тб Плч** – Плачи дол, **Тб Поб** – Победа, **Тб ПДян** – Полковник Дянков, **Тб Рил** – Рилци, **Тб Своб** - Свобода, **Тб Стеф** – Стефан Краджа, **Тб Стфн** – Стефаново, **Тб Сом** – Сотирово, **Тб Стж** – Стожер

Тв – Тетевен, Тетевенско

Тв Глжс – Гложене, **Тв Гол** – Гола могила, **Тв Недк** – Недковци, **Тв Риб** – Рибарица
Тг - Тополовград, Тополовградско

Тг Орл – Орлов дол, **Тг Радв** – Радовец, **Тг Уст** – Устрем

Тк – Тутракан, Тутракатско

Тк Блуц – Белица, **Тк Богд** – Богданица, **Тк Брат** – Братимир, **Тк Брен** – Бреница, **Тк Глав** – Главиница, **Тк Дун** – Дунавец, **Тк Заф** - Зафирово, **Тк Колар** – Коларово, **Тк МПрес** – Малък Преславец, **Тк Сок** – Сокол, **Тк Стар** – Старо село, **Тк СтКар** – Стефан Караджа, **Тк ЦСам** – Цар Самуил

Тл – Тервел, Тервелско

Тл Безм – Безмер, **Тл Брестн** – Брестница, **Тл Градн** – Градница, **Тл Жегл** – Жегларци, **Тл Кол** – Коларци, **Тл МИзв** – Малък Извор, **Тл НКам** – Нова Камена

Тр – Троян, Троянско

Тр Троян, Тр Бор – Борима, **Тр Вид** – Видима, **Тр ГЖел** – Голяма Желязна, **Тр Лом** – Ломец, **Тр МРиб** – Малка Рибня, **Тр Нов** – Ново село, **Тр Ореш** – Орешак, **Тр Остр** – Острец, **Тр Съево** – Съево, **Тр ЧОс** – Черни Осъм, **Тр Щърб** – Щърбанска махала

Тщ – Търговище, Търговишко

Тщ Бух – Буховци, **Тщ ВЛев** – Васил Левски, **Тщ Дав** – Давидово, **Тщ Копр** – Копрец, **Тщ Лозн** – Лозница, **Тщ Макар** – Макариополско, **Тщ Мир** – Мировец, **Тщ Над** – Надарово, **Тщ Остр** – Острец, **Тщ Пев** - Певец, **Тщ Подг** – Подгорица, **Тщ Прес** – Пресиян, **Тщ Прол** – Пролаз, **Тщ Съед** – Съединение

Х – Хасково, Хасковско

Х Гор – Горски извор, **Х Доб** - Добрич, **Х Жъл** – Жълти бряг, **Х Зор** – Зорница, **Х Клок** – Клокотница, **Х Кор** – Корен, **Х Мал** – Малево, **Х Сир** – Сираково, **Х Тънк** – Тънково

Хм – Харманлий, Харманлийско

Хм Медн – Медникарево, **Хм Обр** – Обручище

Ч – Чирпан, Чирпанско

Ч Мог – Могилово, **Ч Спас** – Спасово, **Ч Съед** – Съединение

III – Шумен, Шуменско

III Белокоп – Белокопитово, **III Весел** – Веселиново, **III Върб** – Върбак, **III Град** – Градище, **III Дуб** – Дубич, **III Дивд** – Дивдядово, **III Загор** – Загоричане, **III Ивнс** – Ивански, **III Кюл** – Кюлевча, **III Мът** – Мътница, **III Риш** – Риш, **III Смяд** – Смядово, **III Янк** – Янково, **III Ясен** – Ясенково

Я – Ямбол, Ямболско

Я – Ямбол, **Я Бол** – Болярово, **Я Весел** – Веселиново, **Я Джин** – Джинот, **Я Инз** – Инзово, **Я Каб** – Кабиле, **Я Крум** – Крумово, **Я Кук** – Кукурево, **Я Мед** – Меден кладенец, **Я Милад** – Миладиновци, **Я Мог** – Могила, **Я Недял** – Недялско, **Я Прав** – Правдино, **Я Роз** – Роза, **Я Странал** – Странал, **Я Тен** – Тенево.

ДРУГИ СЪКРАЩЕНИЯ

алб.	- албански	перс.	- персийски
англ.	- английски	прасл.	- праславянски
араб.	- арабски	пол.	- полски
бал.	- балкански	ром.	- романски
брус.	- белоруски	рум.	- румънски
авар.	- вавилонски	рус.	- руски
вж.	- вижте	сканд.	- скандинавски
герм.	- германски	слав.	- славянски
глуж.	- горнолужишки	слвн.	- словенски
гръц.	- гръцки	слвш.	- словашки
дат.	- датски	срв.	- сравнете
диал.	- диалектно	срхр.	- сърбохърватски
длуж.	- долнолужишки	сръб.	- сръбски
егип.	- египетски	стб.	- старобългарски
ест.	- естонски	съзв.	- съзвездие
ие.	- индоевропейски	татар.	- татарски
инд.	- индийски	тур.	- турски
инд.	- индийски	тюрк.	- тюркски
иран.	- ирански	уйг.	- уйгурски
исп.	- испански	укр.	- украински
итал.	- италиански	унг.	- унгарски
каш.	- кашубски	фин.	- фински
кирг.	- киргизки	срв.	- сравнете
кит.	- китайски	фр.	- френски
книж.	- книжовен	хърв.	- хърватски
коряк.	- корякски	чеш.	- чешки
лат.	- латински	чслав.	- черковнославянски
лит.	- литовски	чув.	- чувашки
монг.	- монголски	швед.	- шведски
нем.	- немски		

БИБЛИОГРАФИЯ

1. А б д у л л а е в Н. Ж. Формирование таджикской астрономической терминологии и космонимии. Душанбе, 1978, 21 с.
2. А б д у л л а е в Н. Ж. Материалы по космонимии Средней Азии. — Ономастика Средней Азии, вып. 2. Фрунзе, 1980.
3. А г е к я н Т. А. Звездная вселенная. М., 1953, 256 с.
4. А к р и т и с Д. В. Гръцка митология. С., 1964.
5. А ли р о е в И. Ю. Астрономическая терминология в вайнахских языках. — Археология. Этногр. сборник. Грозный, 1976, вып. 4, с. 221 - 225.
6. А н д� ей чи н Р., Т о м а л е в с к и Г. Нашето звездно небе. С., 1960.
7. А с т р о л о г и я .— Большая советская энциклопедия (БСЭ), т. 3, 1950, с. 291.
8. А с т р о н о м и я .— БСЭ, т. 3. Второе издание. М., 1950, 292 - 330.
9. А с т р о н о м и я в ССР за тридцать лет 1917 - 1947. — Сборник статей под ред. М. С. Зверева и др. М. - Л., 1948 (Съдържа библиография от 1495 названия).
10. Б а р а н к о в а Г. С. Астрономическая и географическая терминология в “Шестодневе” Йоанна Экзарха Болгарского. — Памятники русского языка. М., 1978, 150 - 171.
11. Б а т а к л и е в Г. Антична митология. Справочник. С., 1985.
12. Б е р р и А. Краткая история астрономии. Пер. с англ., 2-ое изд., М. — Л., 1946.
13. Б л а ж к о С. Н. Курс общей астрономии. М. - Л., 1947.
14. Б о в а Б. Новая астрономия. Перев. с англ. М., 1976, 230 с.
15. Б о н д а л е т о в В. Д., Н и к о н о в В. А. Вопросник для собирания космонимов Поволжья. Вып. 4. Саранск, 1976, 287 - 291.
16. Б о н о в А. Венера, най-загадъчната планета. С., 1970, 247 с.
17. Б о н о в А. Митове и легенди за съзвездията. С., 1978, 307 с.
18. Б отви ник М. Н., Коган М. А. и др. Ми фологический словарь. Изд. третье. М., 1965.
19. Б у л а ш е в Г. О. Украинский народ в своих легендах и религиозных воззрениях верований. Вып. 1. — Космогонический украинский народные воззрения и верования. Киев, 1909.
20. Б у с л о в и ч Д. С., П е р с и а н о в а О. М. и др. Ми фологические сюжеты в произведения искусства. Ленинград, 1971.
21. Б у т а н а е в В. Я. Представления небесных светилах в фольклоре хакасов. — УЗ Хакас. НИИ язык. лит. и ист. Абакан, 1976, вып. 20, с. 231 - 240.
22. В а ц о в С. Народна метеорология. С. 1990.
23. В о р о н ц о в - В е л я м и н о в Б. А. Астрономия. М., 1973.
24. Г а л а к т и ч е с к а я система. Большая советская энциклопедия, т. 10, 1952, 114 - 117.

25. Г е в е л и й Я. Атлас звездного неба. Ташкент, 1970.
26. Г е о г р а ф и я названий Млечного Пути. — Ономастика Востока. И - т востоковедения. М., 1980, 246 - 261.
27. Г у р е в Г. А. Астрология и религия. История одного заблуждения. М., 1940.
28. ор еви ю Р. Природа у верова ё и преда ёу нашего нарда. — Србски етнографски зборник. к ё. 71. Београд, 1958 (звезди с. 48 - 50, съзвездия, 52 - 55).
29. Д ю л г е р о в Г. Б. Мореходна астрономия. С., 1952, 123 с.
30. Э й г е н с о н М. С. Большая Вселенная. Очерк современных знаний о внегалактических туманностях. М. - Л., 1936.
31. З в е з д н а я астрономия. — БСЭ, т. 16. М., 1952, 541 - 545.
32. З в е з д н о е небо. — БСЭ, т. 16, 1952, с. 545 - 548 (с таблица за имената на 88 - те съзвездия и имена на звезди) .
33. З в е з д н ы е атласы и карты. — БСЭ, т. 16, 549 - 550.
34. З в е з д н ы й каталог А л - Б и р у н и. Комент. Б. А. Р о з е н ф е л ь д. — Историко - астрономические исследования, кн. VIII, 1962, 83 - 176.
35. З в е з д ы. — БСЭ, т. 16, с. 554 - 561.
36. З и г е л Ф. Ю. Съкровищата на звездното небе. С., 1970, 228 с.
37. З н о и к о О. Міфологія астрального культу на Русі. — Людина і світ. Киїф, 1980, N 5, 28 - 32.
38. И з а д ы г е й ской космогонии. — Ономастика Кавказа. Орджоникидзе, 1980, 171 - 172.
39. Й о в ч е в Л. Астрономията. - Читалище, г. II, Цариград, 1971, кн. 6, 238 - 249.
40. И с т о р и к о - а с т р о н о м и ч е с к и е исследования. Ред. П. Г. Куликовский. Вып. 1, 1955; 2, 1956; 3, 1957; 4 1958; 5, 1959; 6, 1960; 7, 1961. (Ис. - астр. иссл.); 8, 1962.
41. К а з а х с к а я к о с м о н и м и к а. — Космонимдердін, лексико - сементика-лықвректеліктері. Вестник АН Каз. ССР, N 6, 1978, 51 - 62.
42. К а р п е н к о Ю. О. Походження астрономічних назв. — Укр. мова і літ. в школі. Київ, 1971, N 4, 87 - 91.
43. К а р п е н о Ю. О. Назви зоряного неба. — Знання та праця. Київ, 1972 : N 9, с. 22 - 23 ; N 10, с. 28 ; N 11, с. 28; 1973: N 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12; 1974: N 3, с. 26.
44. К а р п е н к о Ю. О. Велика Ведмедиця. — Мовознавство. Київ, 1972, кн. 2, 59 - 66.
45. К а р п е н к о Ю. О. До походження астроназв. (Молочний шлях) . — Мовознавство, кн. 4, 1976, 50 - 56.
46. К а р п е н к о Ю. А. Астронимика. — Ономастика. Проблемы и методы. М., 1978, 189 - 206.
47. К о в а л ь А. Д., С е н к е в и ч В. П. Космос далекий и близкий. М., 1977.

48. К о в ч е в Й. Д. Въпросник за събирне поверия из областтана народната астрономия. — Училищен преглед, XI, 1906, кн. 3 - 4, 35 - 39.
49. К о в а ч е в Й. Д. Народна астрономия и метеорология. — Сборник за народни умотворения и народопис (СбНУН) , кн. XXX, 1914, 1 - 85.
50. К о в а ч е в Й. Д. Нашето звездно небе. Б - ка Популярна наука, N 1. С., 1928, 110 с.
51. К о в а ч е в Й. Д. Животът на звездите. Б - ка Популярна наука, N 6. С., 1929.
52. К о в а ч е в Й. Д. Астрономическа география. С., 1932, 276 с.
53. К о в а ч е в Н. П. Българска ономастика. В. Търново, 1982, 210 - 211.
54. К л и м и шин И. А. Астрономия вчера и сегодня. Киев, 1977.
55. К о с м о г о н и я. — БСЭ, т. 23, 1953, 103 - 108.
56. К о с м о л о г и я. — БСЭ, т. 23, 109 - 113.
57. К р и с т а н о в Цв., Дуи чев Ив. Естествознанието в средновековна България, БАН. С., 1954, 631 с.
58. К у к а р и н В. В. Первые итоги в развитии астрономии. — Ис. - астр. исс., IX, 1963, 127 - 144.
59. К у к а р и н В. В. Исследование строения и развития звездных систем на основе изучения переменных звезд. М., 1949.
60. К у л и к о в с к и й П. Г. Справочник любителя астрономии. М., 1961.
61. К у н Н. а. Старогръцки легенди и митове. С., 1962, 1969.
62. М а в р о д и е в К. Летоброения и календари. С., 1962.
63. К у зь м и на А. И. К этимологии названий месяцев, сторон, света и созвездий в селькупском языке. — Языки и топонимия. Томск, 1977, вып. 4, 71 - 85.
64. М а к с ю т о в а Н. Х. Башкирская космонимия. — Ономастика Поволжья, кн. 3 . Уфа, 1973, 382 - 385.
65. М а к с ю т о в а Н. Х. Тюркская космонимия. — Ономастика Поволжья. Саранск, 1976, 283 - 286.
66. М а н о л о в Г. Астрономия. С., 1946, 64 с.
67. М а р и н о в Д. Народна вяра и религиозни обичаи. — СбНУН, XXVIII, 1914, 16 - 22.
68. М а т е р и а лы по космонимии Средней Азии. — Ономастика Средней Азии, вып. 2, Фрунзе, 1980, с. 290 - 306.
69. М и фы народов мира. Энциклопедия, т. I А - К, М., 1980 ; т. II, К - Я, М., 1982.
70. М и х а и л о в А. А. Звездный атлас. М., 1958.
71. М о г и л к о А. Д. Учебный звездный атлас. М., 1958.
72. Н е м ц о в а Б. Старобългарски простонародни наименования на звездите и ветровете. — Читалище, II, 1871, кн. 16, 748 - 751.
73. Н и д е р л е Л. Славянские древности. М., 1956.

74. Николов Н., Харалампьев В.л. Звездобойците на древността. С., 1969, 201.
75. Никонов В. А. География космонимов и этнические связи. — Проблемы этнографии Востока. М., 1973, 33 - 37.
76. Никонов В. А. Вопросы фино - угорской космонимики. — Вопросы фино - угроведения, вып. 6. Саранск, 1975, 147 - 150.
77. Никонов В. А. Космонимия Поволжья, вып. 3. Уфа, 1973, 373 - 381.
78. Нуржанова Д. К. Казахская космонимия. — Этнография имен. М., 1971, 234 - 236.
79. О некоторых космонимах адыгейского языка. — Ономастика Кавказа. Орджоникидзе, 1980, 173 - 176.
80. Парнаго П. П. Курс звездной астрономии, 2 - ое изд. М. - Л., 1946.
81. Парнаго П. П. Строение Галактики. — Успехи астрономических наук, т. 4, М., 1948.
82. Петрови Јо Л. Ж. Живот и обичаји народни у Гружи. — Српски етнографски зборник, кн. 58. Београд, 1948, с. 495.
83. Покровский К. Д. Звездный атлас. М., 1923.
84. Попов П. И. Астрономия, 2 - ое изд. М. - Л., 1949.
85. Попова М. Звездите и техният произход. С., 1956.
86. Проблемы звездной астрономии. М., 1966.
87. Рыбка Е., Рыбка П. Коперник человек и мысль. М., 1973.
88. Рут М. Э. Принципы номинации некоторых астрономических объектов. — Вопросы топонимики, N 4. Свердловск, 1970, 102 - 107.
89. Рут М. Э. О происхождении русского названия Волосожары (Плеяды). — Вопросы топономастики, N 5. Свердловск, 1971, 154 - 155.
90. Рут М. Э. К вопросу о принципах номинации созвездий. — Вопросы топонимики, N 6. Свердловск, 1972, 87 - 100.
91. Рут М. Э. К вопросу о русской народной астрономике. — Вопросы ономастики, N 8 - 9. Свердловск, 1974, 51 - 56.
92. Рут М. Э. Русская народная астрономия и ее связи с астрономией других народов СССР. Томск, 1975, 22 с.
93. Рут М. Э. Русская народная астрономия и ее связи с астрономией других народов СССР. — Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филолог. наук. Томск, 1975.
94. Рут М. Э. Материалы по русской народной астрономии. — Русская ономастика и ее взаимодействие с апелятивной лексикой. Свердловск, 1976, 33 - 56.
95. Святыкий Д. Астрономические явления в русских летописях с научно - критической точки зрения. СПб, 1915.
96. Святыкий Д. Очерки истории астрономии в древней Руси. — Ис. - астр. иссл., вып. VII, 1961, с. 71 и сл.; VIII, 1962, 8 - 82; IX, 1966, 11 - 126.

97. Симеонов А. Мореходна астрономия. Бургас, 1939.
98. Славейков Р. Български народни обичаи и вярвания. Общдостъпно изложение. С., 1924, 152 - 158.
99. Стремгрен Э., Стремгрен Б. Астрономия, пер. с нем. М. - Л., 1941.
100. Тихов Г. А. Планета Марс. Алма - Ата, 1948.
101. Токарев С. А. Миры народов мира. М., 1980, 116 - 118.
102. Уитни Ч. Открытие нашей Галактики, пер. с англ. М., 1975, 240 с.
103. Фесенков В. Г. Метеоритная материя в междупланетном пространстве. М. - Л., 1947.
104. Фесенков В. Г. Очерки истории антропонимии в России в 17 и 18 столетиях. — Труды Института истории естествознания, М., 1948.
105. Фламмарион К. Звездное небо и его чудеса. Спб, 1899. (Дава репродукции от много старинни звездни карти).
106. Хойл Ф. Галактика, ядра и квазары. М., 1964.
107. Хронология астрономии. - БСЭ, т. 3, 1950, 323 - 326.
108. Цесевич В. П. Что и как наблюдать на небе. М., 1979.
109. Чен Чзун-вен. Астрономия в Китай. - Ист. - астр. иссл., вып. 4, 1958, с. 367.
110. Шварцшильд М. Строение и эволюция звезд. М., 1960.
111. Шома Д. Современная космология. М., 1973, 256 с.
112. Школовский И. С. Звезды. М., 1976.
113. Юхма М. Н. Заметки о чувашской космонимии. — Ономастика Востока. М., 1980, 286 с.; 264 - 269.
114. Јанковић Н. . Астронимја у преданима, обичајима и умотворенима срба. — Србски етнографски зборник, кћ. 63. Београд 1951, 117 - 124, 125, 137, 139, 141.
115. Becker W. Sterne und Sternsysteme. Leipzig, 1942.
116. Crooke W. Religion und Folklor of Northern India. Oxford, 1926, 44 - 45.
117. Gądyszowa M. Wiedza ludowa o gwiazdach. PAN. B - ka etnografii polskiej , 4. Wrocław, 1960, 235 c.
118. Klepasta J., Růk A. Mapa jiřní hvezdne oblohy. Praha, 1971.
119. Korenić St. život, jezik i običaji Stupničana kraj Zagreba. – ZbNZO. I. Zagreb, 1896, с. 145 (Zbornik za narodni l'ivot...).
120. Koseska V. Bułgarskie słownictwo meteorologiczne na ogólnosłowiańskim. Wrocław - Kraków. Gdańsk, 1974.
121. Matičetov M. Slovenska ljudska imena zvezd in predstave o njih. – Anzeiger für Slavische Philologie, t. VI. Weisbaden, 1972, 60 - 103.
123. Pahlen E. Lehrbuch der Stellastronomie. Leipzig, 1937.
124. Růk A. Mapa severní hvezdne oblohy. Praha, 1950 .
125. Tylor M. B. La Civilisation primitif, vol. I. Paris, 1876.

126. Valentine W. Handwörterbuch der Astronomie. Bd. 1 - 4, Breslau, 1897 - 1902.

127. Wolf F. Handbuch der Astronomie ihrer Geschichte und Literatur. Bd 1 - 2, 1891 - 1893.

УКАЗАТЕЛИ
АСТРОНИМИ, СРЕЩАНИ В ИЗСЛЕДВАНЕТО И РЕЧНИКА
(Dругите да се дирят в Речника)

АИЙЬ	Бял път	— 50 VIII, 62 III
ВЕЗНИ		
Айъ бик	— 56, 59	— 5, 18, 20, 50
Айъзълъ йълдъзъ	— 49 III	VI, 56
Акшам	— 56, 59	— 49 IV, 61
Акшам йълдъзъ	— 49 VII, 56, 59	— 52 I, 61
Алай с пехливани	— 50 VII, 56, 59	— 50 VII
Араба	— 49 IV, 59	— 52 II, 61
Араба йълдъзъ	— 48 I, 56, 59	— 50 VII, 52 I,
Аргатка	— 51 XIV, 52 II, 59	62
Арманка	— 52 II, 59	— 50 VII, 52 II,
Арменско кръстче	— 49 V, 56, 59	61
Аръш	— 48 I, 59	— 52 II, 61
Аръш каранъ	— 48 I, 59	— 51 XVI, 62
БАБА	— 49 I., 52 I., 59	— 50 XI, 62
Бабичка с метла	— 49 IV, 52 IV, 59	— 50 XI, 62
Белези	— 48 I., 52 I., 60	— 49 V, 62
Биволар	— 49 IV	— 5, 13, 17, 50
Бик	— 52 I	VII, 52 II, 54,
Близнаци	— 7, 15, 18, 30, 56 (6), 56 (8)	56 (8), 61
Болярна звезда	— 49 V	— 50 VII, 52 II,
Болярска звезда	— 49 V	62
Близне	— 51 XII, 56	— 50 XI, 62
Близната	— 51 XII	— 50 XI, 62
Боюндрук	— 49 I	— 51 XI, 52 III,
Буля	— 49 IV	62
Бургия	— 50 VI	— 51 XI, 62
Буюк Аийъ	— 49 III	— 51 XI, 62
Бързоконка	— 50 VII, 52 II, 52 V	— 51 XI, 62
Бяла деруга	— 50 VIII, 52 III	— 51 XI, 62
Бяла Мечка	— 49 III	— 50 VI, 54, 62
Бяла пътека	— 50 VIII	— 49 IV, 63
Бял пояс	— 48 II	— 5, 10, 18, 49
Вера		
Верига		
Вечерина		
Вечеринка		
Вечерка		
Вечерна звезда		
Вечернина		
Вито хоро		
Власи		
Власци		
Влася слама		
Вечерница		
Вечерничка		
Влася слама		
Влахинка		
Влахче		
Влахчета		
Влашкова		
Влашкова кола		
Влашкови		
Влашкови звезди		
Влашковия		
Влашковци		
Вльжкове		
Водолей		
Войвода		
Воловар		

	IV, 52, 56 (8), 62, 63	Голям Четириъгълник— 48 II, 65
Воловарка	— 49 IV, 52 II, 63	Гребло — 48 I, 65
Воловарче	— 49 IV, 63	Губи керван — 50 IX, 53 VI, 65
Волове	— 5, 25, 63	Гушер — 18, 49 III, 65
Волове и копрала	— 49 III, 63	ДВА ВОЛА И ВЪЛК — 49 III, 65
Волска кола	— 48 I, 63	Дева — 16
Вълк	— 5, 18, 25, 49 III, 52 I, 63	Девица — 18, 19, 49 IV, 52 II, 56, 65
Вълк и вол	— 49 III, 63	Делфин — 18, 49 III, 55, 65
Вълкова слама	— 49 V, 63	Дениз йълдъзъ — 50 VII, 56 (7), 65
ГАВРИЛ	— 49 IV, 52 I, 63	Деница — 5, 13, 15, 16, 40, 50 VII, 52 II, 65
Гайдар	— 49 IV, 63	Джамия — 51 XV, 65
Гарван	— 5, 18, 23, 49 III, 63	Джегари — 50 VI, 65
Гега	— 36, 48 II, 63	Дзвездоденица — 52 II, 65
Гичерлийка	— 51 XIII, 52 II, 63	Дзорник — 50 VII, 65
Говедар	— 49 IV, 63	Дзорница — 50 VII, 52 II, 65
Говедарка	— 49 IV, 52 II, 63	Диканя — 48 II, 65
Говедарник	— 48 I, 63	Доилница — 51 XIV, 52 II, 65
Говедарска звезда	— 49 IV, 63	Дракон — 10, 18, 26, 49 III, 55, 66
Голяма звезда	— 48 II, 63	Друмул робули — 49 V, 50 VIII, 56, 66
Голяма каруца	— 48 I, 64	Друмул Троян — 49 V, 50 VIII, 56, 66
Голяма квачка	— 49 III, 63	Дучайер — 50 VII, 56, 66
Голяма кокошка	— 49 III, 63	Дълги Кола — 48 I, 66
Голяма Кола	— 48 I, 54, 63	Дяволица — 47, 49 I, 52 II, 54, 56 (10), 66
Голяма кола с волове	— 47 I, 64	ЕРГЕН
Голяма Мечка	— 5, 7, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 49 III, 54, 55, 56 (8), 64	— 5, 49 I., 66
Голям Кон	— 49 III, 52 III, 64	Ешове — 31, 51 XII, 66
Голям Кръст	— 49 V, 56 (10), 64	ЖЕНА С КОБИЛИЦА — 49 IV, 52 IV, 66
Голям Овчар	— 49 IV, 65	Живец — 49 V, 66
Голямо Куче	— 9, 16, 18, 49 III, 65	
Горска звезда	— 50 IX, 65	

Жираф	— 18, 49 III, 66	Калдаръм	— 48 II, 69
ЗАБАТИЛДЪЗЪ		Калтатова слама	— 49 V, 52 III, 69
	— 50 VII, 66	Калугер	— 5, 32, 69
Заек	— 5, 10, 16, 20, 26, 49 III, 66	Калугер с патерици	— 49 V, 52 IV, 56 (10), 69
Западница	— 50 X, 52 II, 66	Камара	— 48 II, 69
Звезда вечерничка	— 50 VII, 52 III, 66	Камарица	— 48 II, 52 II, 69
Звезда, дето не мърда	— 50 X, 66	Кантар	— 50 VI, 69
Звезда на дявола	— 49 V, 66	Капела	— 33, 50 VI, 55, 69
Звезда пепелянка	— 49 III, 52 III, 66	Караванка	— 52 II, 69
Звезделина	— 51 XVI, 52 II, 67	Карапчанка	— 51 XIII, 52 II, 69
Звезден път	— 50 VIII, 67	Кару ку пас	— 48 II
Зигари	— 50 VI, 67	Каруща	— 48 I, 52 I, 69
Зигарки	— 50 VI, 67	Каруца с аръш	— 48 I, 69
Златна колесница	— 48 I, 67	Каручка	— 48 II, 69
Змей	— 26, 49 V, 67	Карън керван	— 49 I, 69
Змиеносец	— 18, 32, 49 IV, 55, 67	Квачка	— 5, 17, 49 III, 54, 69
Змия	— 5, 10, 18, 49 III, 67	Квачка с пилци	— 49 III, 52 IV, 54, 70
Зора	— 13, 54, 67	Кепче	— 50 VI, 70
Зорара	— 50 VII, 67	Керван	— 48 II, 71
Зорица	— 50 VII, 52 II, 67	Керванбашийка	— 49 IV, 71
Зорната звезда	— 50 VII, 52 III, 67	Керванджибашийка	— 49 IV, 71
Зорник	— 50 VII, 67	Кервандийка	— 49 IV, 52 II, 54, 71
Зорница	— 5, 13, 16, 17, 40, 50 VII, 52 II, 54, 56 (1), 67	Керванджийски път	— 50 VIII, 71
Зорнячка	— 50 VII, 52 II, 68	Керван йълдъзъ	— 49 V, 72
ИЗМАМНИЦА	— 50 IX, 52 II, 68	Керваница	— 50 VIII, 52 II, 71
Изтрий керван	— 53 VI, 69	Керванка	— 17, 50 VIII, 52 II, 71
Икиндийска звезда	— 50 X, 69	Керван кира	— 49 V, 71
КАВАЛ	— 50 VI, 52 I, 69	Керванкирийка	— 52 II, 71
		Керванкърица	— 49 I, 71
		Керван къран	— 49 V, 56 (7), 72
		Керван къранка	— 49 V, 72
		Кервански път	— 50 VIII, 72
		Клан керван	— 49 V, 72

Кловачка	— 49 III, 72	Комита с малко влахче	— 49 IV, 75
Кловия	— 50 VI, 72	Комити	— 49 IV, 75
Клопачка	— 49 III, 72	Кон	— 5, 49 III, 75
Клоца	— 49 III, 72	Копраля	— 5, 48 I, 54, 75
Ключка	— 49 III, 54, 72	Корона	— 27, 36, 48 II, 75
Ключка с пилета	— 49 III, 72	Коч йълдъзъ	— 49 III, 75
Кобилица	— 50 VI, 72	Кочове	— 49 III, 75
Ковачка	— 49 III, 72	Кош	— 48 I, 75
Коза	— 10, 49 III, 73	Кошара	— 48 I, 75
Козирог	— 18, 19, 27, 49 III, 56, 73	Кошер	— 48 I, 75
Кокоша звезда	— 49 III, 73	Кошерина	— 48 I, 75
Кокоши крак	— 49 III, 73	Кошерище	— 48 I, 75
Кокошка	— 5, 16, 49 III, 73	Кошица	— 48 VI, 75
Кокошка с пиленца	— 5, 49 III, 73	Крадена слама	— 49 V, 75
Кокошка с пилета	— 49 III, 73	Крадла	— 49 V, 76
Кокошка с пилци	— 49 III, 73	Крал слама от кръстника	— 49 V, 76
Кокушица	— 49 III, 52 II, 73	Кран керван йълдъзъ	— 49 V, 56 (7), 76
Кола	— 5, 16, 48 I, 52 I, 54, 55, 73	Криви власи	— 51 XI, 76
Колар	— 11, 49 IV, 54, 74	Криви звезди	— 48 II, 76
Коларница	— 48 I, 52 II, 74	Криволици	— 48 II, 76
Коларка	— 48 I, 52 II, 74	Криволички	— 48 II, 76
Коларска звезда	— 48 I, 74	Криво рало	— 48 II, 76
Колар с каруца	— 49 IV, 74	Кръвница	— 48 II, 76
Коларски път	— 50 VIII, 75	Кръст	— 5, 16, 49 I, 52 I, 54, 56 (10), 76
Кола с аръш	— 48 I, 52 IV, 74	Кръстник и кумец	— 49 I, 76
Кола с биволи	— 48 I, 74	Кръстникова пътека	— 50 VIII, 76
Кола с боюндрук	— 48 I, 74	Кръстникова слама	— 49 V, 76
Кола с волове	— 48 I, 74	Кръстлета	— 49 V, 76
Кола с вълк	— 48 I, 74	Кръстошка	— 48 II, 52 II, 76
Кола с два вола	— 48 I, 74	Куйруклия	— 48 II, 76
Кола с процеп	— 48 I, 52 IV, 74	Куйруклу йълдъзъ	— 48 I-, 56 (7), 76
Кола с рало	— 48 I, 74	Кумалисина пътека	— 49 III, 50 VIII, 76
Кола с ярем	— 48 I, 74	Кумецова кражба	— 49 V, 76
Колесарка	— 48 I, 75	Кумова плява	— 49 V, 76
Колесница	— 48 I, 56 (8), 75	Кумова слама	— 5, 17, 49 V, 52 II, 54, 71
Коловоз	— 50 VIII, 75		
Колочка	— 49 III		
Колцата	— 48 I, 75		

Кумови гости	— 49 V, 78	Лъшове	— 51 XI, 78
Кумови звезди	— 49 V, 78	МАГАРЕ	— 49 III, 78
Кумови слами	— 49 V, 78	Магаренца	— 29
Кумовска слама	— 49 V, 78	Магаре със самар	— 49 III, 79
Купа	— 48 II, 78	Маздрак	— 54, 79
Купен	— 48 V, 78	Маждрак	— 50 VI
Купчета	— 48 II, 78	Малка звезда	— 48 II, 79
Кутуп йълдъз	— 50 X, 56 (7), 78	Малка Каруца	— 48 I, 79
Куче	— 5, 49 III, 78	Малка Квачка	— 49 III, 80
Кученце	— 28, 49 III, 78	Малка Кокошка	— 30, 49 III, 80
Кълавузи	— 50 IX, 78	Малка Кола	— 48 I, 54, 80
Кървавица	— 48 II, 78	Малка Колесарка	— 48 I, 80
Къси Кола	— 48 I, 78	Малка Мечка	— 5, 10, 12, 18, 49 III, 55, 56 (8), 80
Къщичка	— 51 XV, 78	Малко Куче	— 16, 28, 49 III, 80
Къопек йълдъзъ	— 49 III, 56 (7), 78	Мальк Кон	— 18, 49 III, 80
Кючук Айъ	— 49 III, 56 (7), 78	Мальк Кръст	— 49 V, 80
ЛАШКОВЕ		Мами керван	— 50 IX, 53 VI, 81
Лебед	— 51 XI, 78	Мами Керванка	— 50 IX, 53 VI, 81
Лейка	— 49 III, 55, 78	Маненка звезда	— 48 II, 81
Лемеж	— 50 VI, 78	Мачка	— 49 III
Лира	— 48 I, 52 I, 78	Мери	— 49 IV, 81
Лирица	— 18, 50 VI, 78	Метла	— 50 VI, 54, 81
Лисица	— 50 VI, 78	Мечка	— 5, 54, 81
Ловджийски кучета	— 5, 49 III, 78	Мечка с мечета	— 49 III, 81
Лучафър	— 18, 49 III, 79	Мечка с мечкадарин	— 49 III, 81
Лучафър ал Мик	— 50 VII, 56, 76	Милан и Милица	— 49 IV, 52 I, 81
Лучафър ал Маре	— 50 VII, 56, 78	Мининка Мечка	— 49 III, 81
Лъжи керван	— 50 IX, 53 VI, 54, 56 (8), 78	Млеченка	— 48 II, 52 II, 81
Лъжи керванджийка	— 50 IX, 53 VI, 78	Млечен път	— 9, 16, 54, 81
Лъжи керванка	— 50 IX, 53 VI, 78	Млечна звезда	— 48 II, 81
Лъжи овчар	— 50 IX, 53 VI, 78	Мома	— 5, 16, 49 IV, 81
Лъжица	— 50 VI, 52 I, 78	Мома с Ерген	— 49 IV, 82
Лъжлива звезда	— 50 IX, 52 III, 78	Мома с бакъри	— 49 IV, 82
Лъчиста звезда	— 48 II, 78	Мома с бакъри и Ергенин	— 49 IV, 82
		Мома с кобилица	— 49 IV, 82

Мома с къделя	— 49 IV, 82	Орле	— 49 III, 84
Мома с менци	— 49 IV, 82	Орлица	— 49 III, 84
Момина кобилка	— 49 IV	Остен	— 5, 48 I, 84
Мънинка Кола	— 48 I, 82	ПАДАЩА ЗВЕЗДА	
НАБЛЮДАТЕЛНА ЗВЕЗДА		— 19, 48 II, 84	
	— 50 IX, 82	Падащи звезди	— 19, 48 II, 84
На дядо поп сламата	— 49 V, 82	Паздер	— 48 II, 84
Невестина слама	— 49 V, 82	Паланца	— 50 VI, 84
Нова звезда	— 50 VII, 82	Палешник	— 48 I, 85
Нощница	— 50 VII, 52 II, 82	Паничка	— 5, 50 VI, 85
ОБИКОЛКА		Паралелопипет	— 48 II, 85
	— 48 II, 82	Пастир	— 49 IV, 85
Овен	— 15, 18, 19, 49 III, 56, 82	Пастирка	— 49 IV, 52 II, 85
Овце	— 49 III, 82	Патерица	— 50 VI, 85
Овчар	— 49 IV, 82	Пато	— 50 VII, 85
Овчар с овце	— 49 IV, 82	Паша	— 49 IV, 85
Овчарин	— 49 IV, 82	Пергел	— 18, 50 VI, 85
Овчарка	— 49 IV, 52 II, 82	Перус	— 50 VI, 85
Овчарска звезда	— 49 IV, 54, 83	Перпендикулярна звезда	
Овчарска свирка	— 50 VI, 83	Петел	— 50 X, 85
Овчарска тояга	— 48 I, 83	Петлюшка	— 49 III, 85
Ограде	— 48 II, 83	Петолъчка	— 49 III, 52 II, 85
Опашата звезда	— 17, 48 II, 54, 83	Пиличли таук	— 48 II, 55(9), 85
Опашати близнаки	— 48 II, 83	Пирос	— 56 (7), 85
Опашатка	— 48 II, 52 II, 83	Пиростия	— 50 VI, 56 (7), 85
Опашка	— 48 II, 83	Пиростя	— 5, 50 VI, 85
Опашница	— 48 II, 52 II, 83	Плевен път	— 50 VI, 56 (7), 85
Оралица	— 48 II, 52 II, 54, 83	Плява	— 50 VIII, 52 III, 85
Оралка	— 48 II, 52 II, 84	Подлина	— 16, 48 II, 86
Орало	— 48 I, 54, 84	Полярка	— 48 II, 86
Оралце	— 48 I, 84	Полярна звезда	— 50 X, 52 II, 86
Оралуша	— 48 II, 52 II, 84	Полярница	— 50 X, 54, 55, 56 (8), 85
Орач	— 49 IV, 84	Поп	— 50 X, 52 II, 86
Ораче	— 28, 49 IV, 84	Попова вляка	— 49 I., 56 (10), 86
Орачи	— 49 IV, 84	Попова звезда	— 49 V, 56 (10), 86
Орач и ралица	— 49 IV, 84		— 16, 49 V, 56 (10), 86
Орач с волове	— 49 IV, 84		
Орион	— 11, 12, 18, 55, 84		
Орел	— 10, 18, 49 IV, 84		

Попова слама	— 49 V, 56 (10), 86	Раногрейка	— 50 VII, 52 V, 89
Попов харман	— 48 I, 86	Рарици	— 48 I, 89
Попска пътека	— 50 VIII, 86	Риби	— 56
Попски път	— 50 VIII, 86	Румянска звезда	— 48 II, 89
Популярна звезда	— 50 X, 86	Ръчица	— 48 II, 89
Пояс	— 48 II, 86	САБАХ ЙЪЛДЪЗЪ	
Прав ъгъл	— 18		— 50 VII, 56
Правоъгълник	— 48 II, 86		(10), 89
Прасета	— 5, 49 III, 87	Сабахка	— 50 VII, 52 II, 89
Преходница	— 50 VII, 52 II, 87	Сабахска звезда	— 50 VII, 89
Процеп	— 5, 48 I, 87	Саджак	— 50 VI, 89
Пчела	— 49 III, 87	Саман йол	— 50 VIII, 56(7), 89
Пчелен кошер	— 48 I, 87	Самолет	— 48 II, 89
Пчелно кощче	— 48 I, 87	Сач пелик	— 48 I, 89
Пътеводителка	— 52 V, 56(8), 87	Светило	— 50 VI, 89
Пътеводница	— 52 II, 52 V, 87	Светилник	— 50 VI, 89
Пътека	— 50 VIII, 87	Светлива звезда	— 48 II, 89
Път на грешниците	— 49 V, 52 IV, 56 (10), 87	Светликава звезда	— 48 II, 89
Път на робите	— 49 V, 52 IV, 87	Светло Куче	— 49 III, 89
Пътница	— 52 II, 87	Свидливка	— 48 II, 52 II, 90
Пътнишка звезда	— 50 IX, 87	Свинар	— 16, 49 IV, 90
Път	— 50 VIII, 87	Свинарин	— 49 IV, 90
РАЗПИЛЯН ПАЗДЕР			
	— 48 II, 87	Свинарник	— 48 I, 90
Разпиляна слама	— 48 II, 87	Свинар със свине	— 49 IV
Рак	— 18, 19, 49 III, 56, 87	Свирец	— 49 IV, 90
Ралица	— 5, 48 I, 54, 87	Свирчова звезда	— 49 IV, 90
Ралици	— 48 I, 88	Свредел	— 5, 16, 38, 50 VI, 90
Ралник	— 48 I, 88	Свредло	— 50 VI, 90
Ралница	— 48 I, 88	Себан	— 48 I, 56(7), 90
Рало	— 5, 48 I, 54, 88	Северка	— 50 X, 52 II, 90
Рало с копраля	— 48 I, 89	Северна звезда	— 50 X, 90
Ралца	— 48 I, 89	Северна Кола	— 48 I, 90
Ралце	— 48 I, 89	Северна корона	— 18, 50 X, 90
Ранна звезда	— 50 VII, 89	Северница	— 50 X, 52 II, 90
Ранница	— 50 VII, 52 II, 89	Севернянка	— 50 X, 90
Ранобудница	— 50 VII, 52 V, 89	Северянка	— 50 X, 52 II, 90
		Семан йол	— 50 VIII, 56(7), 90
		Семер	— 48 II, 90

Синийка	— 50 VI, 90	Трикрако столче	— 50 VI, 92
Слама	— 48 I, 54, 90	Триъгълник	— 18, 48 II, 93
Слама на кръстницаата	— 49 V, 91	Тръвна	— 48 I, 93
Сlamена пътека	— 50 VIII, 91	УТРЕШНИЦА	
Сlamеница	— 50 VIII, 91	Уфук	— 50 VII, 93
Сlamен пояс	— 48 II, 91	ФЕНЕР	— 50 X, 93
Сlamен път	— 50 VIII, 91		
Сновалка	— 50 VI, 91	ХАЙДУЦИ	
Собавка	— 52 II, 91	Хайдушки път	— 50 VI, 93
Сопа	— 48 II, 91	Харман	— 49 V, 93
Софра	— 5, 50 VI, 91	Харманджийка	— 50 VIII, 93
Стана и Милица	— 49 IV, 91	Хармани	— 48 I, 93
Старозагорка	— 51 XIII, 52 II, 91	Харманка	— 48 I, 93
Стожери	— 5, 48 I, 91	Харманска звезда	— 50 VII
Столче	— 50 VI, 91	Харман със слама	— 48 I, 93
Стрела	— 10, 18, 39, 50 VI, 92	Хвърчило	— 48 II, 93
Стрелец	— 10, 15, 18, 20, 33, 49 IV, 56, 92	Хергеле	— 48 I, 93
Стъпки	— 48 II, 92	Хляб	— 48 I, 93
Сутрешна звезда	— 50 VII, 92	Хомот	— 48 I, 93
Счупена Кола	— 48 I, 92	Хорище	— 48 II, 93
Сърп	— 48 I, 92	Хоро	— 48 II, 93
Сърп и чук	— 48 I, 56 (9), 92	Хоро с гайдарджия	— 48 II, 94
ТАЛИГА		ЦАР	
			— 10
Таушан йълдъз	— 48 I, 92	Царева звезда	— 49 V, 94
	— 49 III, 56 (7), 92	Царица	— 49 IV, 94
Теле	— 49 III, 92	Царски път	— 50 VIII, 94
Тепсия	— 50 VI, 92	ЧАТАЛ	
Терзии	— 49 IV, 92		— 48 II, 94
Терзийки	— 50 VI, 92	Чаша	— 18, 39, 94
Терзия	— 50 VI, 92	Червена звезда	— 48 II, 94
Тиган	— 50 VI, 92	Черпак	— 50 VI, 94
Торба	— 50 VI, 92	Честно кръстче	— 49 V, 56 (10), 94
Точилка	— 50 VI, 92	Четириъгълник	— 48 II, 94
Тояга	— 48 II, 92	Чифтерчeta	— 51 XII, 95
Трапеза	— 50 VI, 92	Чифтеря	— 51 XII, 94
Траханица	— 51 XVI, 52 II, 92	Чобан йълдъзъ	— 49 IV, 56 (7), 94
Три звезди	— 51 XII, 92	Чобанин	— 49 IV, 94

ШАПКА		Юнак звезда	— 49 V, 94
Шестте власци	— 50 VI, 94 — 51 XII, 94	Юрт	— 48 II, 95
Шилегарин	— 49 IV, 94	Юрик йол	— 50 VIII, 56 (7), 95
Шилегарка	— 49 IV, 52 II, 94		
Шилегарска звезда	— 49 IV, 51 XIV, 94	ЯЛАН КЕРВАНКА	— 50 IX, 95
Шосе	— 50 VIII, 94	Янинка	— 49 IV, 52 I, 95
ЮЛКЯР	— 56 (7), 94	Янкул	— 49 IV, 52 I, 95
		Ялъш керванджийка	— 50 IX, 95

АСТРОНИМИ В НАУЧНАТА ЛИТЕРАТУРА

Арктур	— 31	Златна рибка	— 18
Андромеда	— 18	Змия	— 10
Афродита	— 15, 40	Индийска птица	— 18
Бедро на бик	— 9	Испроводница	— 16
Белатрикс	— 37	Каркин	— 15
Бенеташ	— 20	Касиопея	— 7, 18
Бетелгейзе	— 37	Кит	— 20
Бик	— 9, 18, 23	Компас	— 18
Близнаци	— 7	Корабни платна	— 18
Вега	— 38	Кормило	— 18
Венера	— 9, 10, 11, 12, 15, 16, 41, 49 V, 54, 55	Косите на Вероника	— 18
Вергилий	— 22	Крокодил	— 10
Веспер	— 16	Кръст Господен	— 35
Волопас	— 7	Луна	— 12
Врана	— 10	Лъв	— 10, 15, 18, 49 III, 56
Галактика	— 42, 54, 55	Лък	— 10, 19
Голяма Мечка	— 7, 9	Люцифер (Луцифер)	— 16
Гълъб	— 10, 18	Малка Лисица	— 18
Длето	— 18	Малък лъв	— 18
Единорог	— 18	Марс	— 9, 10, 11, 12
Екогер	— 15, 27	Маса	— 18
Ерида	— 10	Мегрец	— 20
Еридиан	— 18	Мерак	— 20
Есперос	— 11	Меркурий	— 10, 11, 12
Жераф	— 18	Меча на Орион	— 37
Жертвеник	— 18	Микрометър	— 18
Живописец	— 18	Микроскоп	— 18
Земя	— 9, 14	Мицар	— 20
		Муха	— 18

Немейски лъв	— 27	Телец	— 10
Нептун	— 9	Тигър	— 10
Октант	— 18	Уран	— 9
Орел	— 10	Файнон	— 11
Орион	— 10	Фекида	— 20
Пантера	— 10	Феникс	— 18
Паун	— 18	Фосфорос	— 11
Пегас	— 18	Хамелеон	— 18
Персей	— 18	Хвърчаща риба	— 18
Пеш	— 18	Хема	— 36
Пироксис	— 11	Херкулес	— 17, 27
Плеади	— 9, 10, 11, 12, 22, 54, 55	Хиади	— 11
Плутон	— 9	Хидра	— 18, 30
Пневматична машина	— 18	Хипопотам	— 10
Порцион	— 28	Цар	— 10
Пояса на Орион	— 37	Центавър (Кентавър)	— 18
Райска птица	— 18	Цифей (Кифей)	— 7, 18
Риби	— 15, 18, 19	Часовник	— 18
Рис	— 18	Щит	— 18
Сатурн	— 9, 11, 12	Южен кръст	— 18
Сексстан	— 18	Южен триъгълник	— 18
Сириус	— 9, 24, 42	Южна корона	— 18
Скорпион	— 10, 18, 20	Южна риба	— 18, 30
Скрапа	— 15	Южна хидра	— 18
Скулптур	— 18	Юнец	— 15, 19
Спика	— 32	Юнота	— 15
Стилбон	— 11	Юпитер	— 9, 10, 12
Стрела	— 10	Ярем	— 15
Телескоп	— 18	Ясли	— 29

АСТРОНИМИ В ДРУГИ ЕЗИЦИ

Б е л о р у с к и:			
Вялікая Мядзведіца	— 20	Бакеева дорога	— 43
Вячорница	— 41	Батеева дорога	— 43
Малая Мядзведіца	— 21	Басурманско становище	— 43
Полярна заря	— 41	Большая Медведица	— 43
Три сестри	— 38	Балсажары	— 23
Три Марии	— 38	Велосыни	— 23
Р у с к и:			
Аршиница	— 37	Весажари	— 23
Аршинчик	— 37	Вечерница	— 41
		Вечерняя Зарница	— 41

Вечерняя звезда	— 41	Небесная Дорога	— 43
Воз	— 21	Пассажир	— 21
Возило	— 21	Повозка	— 21
Возница	— 21	Полночная звезда	— 41
Волосянка	— 23, 47	Полярка	— 41
Волосожары	— 23	Пояс	— 43
Волчья звезда	— 41	Прикол-Звезда	— 41
Грабли	— 37	Птичий путь	— 43
Гусиная дорога	— 43	Птичье гнездо	— 22
Диких Гусей Дорога	— 43	Решетка	— 23
Дорога	— 43	Решето	— 23
Дорога в Иерусалим	— 43	Северная звезда	— 41
Дорога Татарская на		Стожар	— 41
Святую Русь	— 43	Утиное гнездо	— 22
Дорожны звезды	— 43	Утичье гнездо	— 22
Ерусалимский путь	— 43	Утренница	— 40
Зареница	— 40	Утренняя заря	— 40
Зарица	— 40	Утрення звезда	— 40
Зарница	— 40	Хвостата звезда	— 47
Зарянка	— 40	У краински:	
Зорька	— 40	Велика Ведмедица	— 20
Зоря	— 40	Великий віз	— 21
Кичага	— 21	Вечірка	— 41
Кичаги	— 43	Віз	— 21
Кишиги	— 43	Bixa Mítla	— 47
Кола	— 21	Зірка з мітлою	— 47
Колесница	— 21	Зірниця	— 47
Кол-Звезда	— 41	Зириничка	— 47
Коляска	— 21	Зорница	— 40
Коромыслица	— 37	Зора	— 40
Коромысло	— 37	Квачка з курчатами	— 22
Коряга	— 37	Косари	— 37
Косматая звезда	— 47	Мала Ведмедиця	— 21
Крест	— 36	Малий Воз	— 21
Курица с цыплятами	— 21	Полярна зоря	— 41
Лось	— 37	Сръбски:	
Мала Ведмедица	— 21	Вечерка	— 41
Малая Лось	— 21	Вечернача	— 41
Малая Медведица	— 21	Вечерница	— 41
Малый песь	— 28	Влаши ^И	— 23
Мамаева Дорога	— 43	Влашци ^И	— 23
Мойсеева Дорога	— 43	Мала кола	— 21
Мышины тропки	— 43	Сјајница	— 41

Пирустија	— 38	Mala medved	— 21		
Теразије	— 33	Mala medvednica	— 21		
Х ъ р в а т с к и:					
Bajraktaruąa	— 47	Mali burov'l	— 21		
Ćasni krsti	— 16	Mali medved	— 22		
Kril'	— 36	Mali voz	— 22		
Kril' Sv. Helene	— 36	Martinov voz	— 21		
Krstaјica	— 47	Mléčna cesta	— 44		
Kósci	— 37	Mlečni put	— 44		
Kúmiva	— 44	Nibeski pas	— 44		
Kvačka	— 22	Nibeski voz	— 21		
Marijin krst	— 36	Palce	— 37		
Mliječni put	— 44	Páličnice	— 37		
Opaqita zvězda	— 47	Purel'eva kola	— 21		
Opaqnica	— 47	Repača	— 47		
Sengvánov kryl'	— 36	Repasta zvezda	— 47		
Slamni pût	— 44	Repatíca	— 47		
Svetog Petra krst	— 32	Rimska kola	— 21		
Žmaren kril'	— 36	Rimčice	— 37		
Zastavuąa	— 47	Rimski pat	— 44		
С л о в е н с к и:					
Bol'ja cesta	— 44	Sendvinova pot	— 44		
Danica	— 41	Sončica	— 41		
Daničica	— 41	Sončna zvezda	— 41		
Jutranica	— 41	Stremna zviézda	— 47		
Jutrenja zóra	— 41	Sveder	— 37		
Kekla	— 22	Trije kralji	— 38		
Kokoqčica	— 22	Večeraqnica	— 41		
Kokoqka	— 22	Večerna danica	— 41		
Koruąka cesta	— 44	Večernica	— 41		
Kola	— 22	Zorjanska zvjezda	— 41		
Kosci	— 37	Zornica	— 41		
Kriva kola	— 21	Zornjica	— 41		
Kukująci	— 23	Zvečernica	— 41		
Kumova pas	— 44	Г о р н о л у ж и ш к и:			
Kumova slama	— 44	Njebjeska droha	— 44		
Kura z piąceti	— 23	Sewjernica	— 42		
Kvkeja	— 23	Sewjernička	— 42		
Kvočka	— 23	Swjata droha	— 44		
Kvokača	— 23	Włoscia	— 47		
Lassata zvezda	— 47	Wóz	— 21		
Mala buraca	— 21	Д о л н о л у ж и ш к и:			
Mala kola	— 21	Jutrna gwiazda	— 40		
		Jtąna gwêzda	— 40		
		Jutąnica	— 40		

Nebjeski wóz	— 21	Wielki wóz	— 21
Ptaćkowa	— 50	Wiczornica	— 41
Teákowa droga	— 44	Wołnica	— 33
П о л с к и:		Wołnicy	— 33
Biskupi	— 31	Wóz	— 21
Bliñniakowe	— 31	Zora	— 40
Bliñnięta	— 31	Zorka	— 40
Bryczka więtego Jakuba	— 31	Zorniczka	— 40
Furmań	— 33	Ч е ш к и:	
Furmański wóz	— 21	Bludna hvězda	— 47
Droga	— 44	Jutřenka	— 40
Droga bialomlczna	— 44	Malý vůz	— 21
Droga do nieba	— 44	Mlečna cesta	— 44
Droga mleczna	— 44	Mlečna dráha	— 44
Droga Jakuba	— 44	Polárka	— 42
Droga wietego Eliasza	— 44	Polárnice	— 42
Droga umarlych	— 44	Polarní hvězda	— 42
Droga do Warszawa	— 44	Severska	— 42
Droga ptasza	— 44	Večerka	— 41
Go cinec (przez niebo)	— 43	Večernice	— 41
Gwiazda brodata	— 47	Velký vůz	— 21
Gwiazda kosmata	— 47	Vlasaté hvězdy	— 47
Gwiazda włosata	— 47	Vlastice	— 47
Gwiazda z ognem	— 47	Zora	— 40
Gwiazda z miotla	— 47	Zoře	— 40
Gwiazda miotlasy	— 47	Zornice	— 40
Gwiazda polarna	— 41	Zornička	— 40
Gwiazda północna	— 41	С л о в а ш к и:	
Gwiazda wiczorna	— 41	Bludna hviezda	— 47
Jutrzenka	— 40	Jutrenka	— 40
Końskijej grzywy	— 47	Jtrońca	— 40
Kosiorze	— 38	Mlečna cesta	— 44
Kosy	— 38	Polárná hvezda	— 42
Kosynieri	— 38	Polárka	— 42
Kudlata gwiazda	— 47	Severka	— 42
Mała Niedłwiedzica	— 21	Vlasatica	— 47
Mały wóz	— 21	Večernica	— 41
Mlečna droga	— 44	Vel'ki voz	— 21
Mleczni go cinec	— 43	Zorjenica	— 40
Polarka	— 42	Zornica	— 40
Ptaszkowa droga	— 44	Zornička	— 40
		А л б а н с к и:	
		Káshta e Kumrit	— 43

А н г л и й с к и:	
Milky way	— 44
Д а т с к и:	
Maelkvejeu	— 44
И с п а н с к и:	
Via lactea	— 44
И т а л и а н с к и:	
Via lattea	— 44
Н е м с к и:	
Fixtern	— 42
Milchsrale	— 44
Nordstern	— 42
Polarstern	— 42
Р у м ъ н с к и:	
Друмул робули	— 43
Друмул Троян	— 42
Дучрафер	— 66
Кару ну пас	— 43
Лучаферь (Lucéafär)	— 79
Лучафър ал Маре	— 79
Лучафър ал Мик	— 79
Calea lactée	— 44
Luceáfárul de searâ	— 41
У н г а р с к и:	
Sakczillag	— 42
Teút	— 43
Ф р е н с к и:	
Chemin de Saint-Jaques	— 44
Chemin d'Espagne	— 44

ДРУГИ ЕЗИЦЫ

А р а б с к и:	
Аддуб ал абар	— 21
Алгол	— 36
Алтаир	— 29
Денеб	— 35
Джади-ал кыбла	— 42
Духбе	— 21
Кантар	— 34
Кохаб-ел-Шемали	— 41
Б у р я т с к и:	
Алтан ходаа□а(н)	— 42
Б о т я ц к и:	
Шерпужкижели	— 23
Г р ь ц к и:	
Киносуря	— 41
Г р у з и н с к и:	
Прыжок оленя	— 44
Е г и п е т с к и:	
Оуайти	— 41
Сопт	— 9, 24
Тиомутири	— 41
Хипопотам	— 21
Е с т о н с к и:	
Вана Ванкер	— 21
Винад Коодид	— 29
Винад Сада Тяхед	— 29
Кой Тотяхт	— 41
Колманда	— 35
Кома Береницес	— 21
Кухъялва	— 36
Пааусутяхед	— 36
Пыньямаду	— 26
Пыхъянаэ	— 42
Роости Одатяхед	— 29
Суур Ванкер	— 21
Суур Loook	— 30
Суур Рист	— 36
Уус Сыэл	— 36
Таэва сыэл	— 23
Таэва сыэл	— 23
Хаммикутях	— 41
И н д и а н с к и:	
Гейситтлалин	— 10
Колотл	— 10
Сиатлапол	— 10
Ситлахонекуили	— 10
Тецкатлипок	— 10
Тианкицтли	— 10
К и т а й с к и:	
Тай-пи	— 41
К и р г и з к и:	
Жети каракуи	— 21
К о р я к с к и:	
Елус кынг(а)	— 21

Монголски:	
Алтан гадас	— 42
Жидигян	— 21
Утыган	— 21
Остяцки:	
Форредя	— 21
Татарски:	
Джетыган	— 21
Итыган	— 21
Кук каз юли	— 44
Турски:	
Айль	— 20, 59
Акшам йылдъзъ	— 56 (7), 59
Араба	— 20, 56 (7)
Араба йылдъзъ	— 20, 56 (7), 59
Боюндрук	— 33
Бююк айль	— 20
Дениз йылдъзъ	— 56 (7), 65
Еди кардашлар	— 20, 66
Куйрук йылдъзъ	— 47, 56 (7), 76
Куйруклия	— 47, 76
Кутуп йылдъзъ	
Куслар йоли	— 44
Кюсюк	— 20
Кьюпек йылдъзъ	— 24, 56 (7), 78
Кючук айль	— 56, 78
Пиличли таук	— 56, 88
Сабах йылдъзъ	— 56 (7), 89
Саджаяги	— 50 VI, 89
Саман йолу	— 44
Таушан йылдъзъ	— 49 III, 56 (7), 92
Топ йылдъзъ	
Хаджиолар йолу	— 44
Чифтер	— 31, 94
Чобан йылдъзъ	— 56 (7), 94
Узбекски:	
Сомон йули	— 44
Уйгурски:	
Алтън казук	— 42
Чувашки:	
Ала сялтири	— 23

МИТОЛОГИЧНИ АСТРОНИМИ

Андромеда	— 24	Нептун	— 9
Аракс	— 31	Нергал	— 10
Афродита	— 15	Орион	— 10, 11, 12, 22, 23
Венера	— 9, 10, 12	Прометей	— 39
Девкалион	— 35	Сатурн	— 9, 11, 12
Дике	— 34	Хера	— 43
Еридиан	— 26	Херкулес	— 18, 29, 31
Ишар	— 10, 11	Хиади	— 11
Касиопея	— 7, 24	Хирон	— 33
Кастор и Полукс	— 30	Уран	— 9
Мардук	— 10, 26	Цифей (Кифей)	— 7, 24
Марс	— 9, 10, 11, 12	Юпитер	— 9, 10, 12, 30
Меркурий	— 10, 11, 12		
Набу	— 10		

ИМЕНА НА ЛИЦА

Акерман, Ф.	— 7	Ангелов, Б.	— 45
Ал-Масуди	— 13	Ангелов, Г. В.	— 14
Анаксимандър	— 11	Арт	— 14

Бабич, В. М.	— 14	25, 27, 28, 30,
Баер, Жан	— 18	31, 32, 36, 38,
Барчиус	— 26	39, 40, 41, 42,
Батаклиев, Г.	— 22	43, 44
Богоров, Ив.	— 16	
Бонов, А.	— 21, 23, 26, 27, 31, 32 - 34, 35, 38, 40, 41, 42, 43	Ковачев, Ник. Кристанов, Цв. Кукарин, В. Б. Лакайл, Н. Л. Маринов, Дим.
Булашов, П. О.	— 47	— 44 — 15, 40
Вакарелски, Хр.	— 14	
Вацов, Сп.	— 16	— 7
Воронцов - Вельяминов, Б. А.	— 9	— 7
Вълчанов, Хар.	— 46	— 6, 13, 17, 22, 40, 43
Гаракви, А. Я.	— 13	
Георгиева, Ив.	— 6, 14	Матов, Дим. Младенов, Ст.
Дамаскин Хилендарец	— 46	— 16
Даскал Драгия	— 46	Немцова, Бож. Нидерле, Любор
Державин, Н. Б.	— 12	— 12, 13
Дечев, Дим.	— 12	Никитин, Афанасий
Джорджевич, Т. Р.	— 18	— 23
Дуйчев, Ив.	— 15, 40	Николов, Ник. Никонов, В. А.
Добровольский, И. Г.	— 14	— 9, 10, 12, 14, 36
Едуардовна, Мария Рут	— 18	Новогородски, Макарий
Енгелс, Фридрих	— 7	— 13
Зигел, Ф.	— 18, 21, 23, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 41	Омир
Иванов, Йор.	— 45	Петров, Спир.
Имхотеп	— 9	Питагор
Йоан Дамаскин	— 15	Платон
Йоан Екзарх	— 15, 33, 35, 40, 41	Плиний Стари
Карпенко, Ю.	— 44	Прокопий
Кекавмен	— 44	— 12, 13
Кисьлов, М.	— 14	Псевдомаврикий
Климишин, И. А.	— 90	Радулов, С.
Ковачев, Йордан	— 6, 14, 15, 21,	Святский, Д. О.
		— 6
		Славейков, Р.
		Софрониев, Мар.
		Спространов, Е.
		Станчев, Ст.
		Стоянов, Ман.
		Трифонов, Йор.
		Улунбег
		Фалес Милетски
		Фасмер, М.
		Филипов, Н.
		Хавелий, Ян
		Харалампиев, Вл.
		Хераклит Ефески
		Хипарх

Цепенков, М. К.	— 14	Kupiszewski, W.	— 13, 18, 21,
Цесевич, В. П.	— 9		31, 33, 37, 41,
Чачаров, П. А.	— 14		42, 47
Чизмаров, Дим.	— 19	Langauer, Pr.	— 9
Янкович, Н.	— 18	Matićetov, Milko	— 18, 22, 37, 41,
Gladyszowa, M.	— 13, 18, 21		47
Koseska, V.	— 6, 19		

ГЕОГРАФСКИ ИМЕНА

Александрия	— 15	Месопотамия	— 9, 10, 14
Арабия	— 12	Нил, река	— 9
Африка	— 11	Ниневия	— 10
Близкия Изток	— 11	Унгария	— 7
Бологовско езеро	— 9	Хапи (Нил)	— 9
Египет	— 9	Чехословакия	— 9
Карпати	— 12	Югославия	— 18
Китай	— 9, 10	Юкатан (Мексико)	— 10
Мексико	— 10		
